

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 101

27 Απριλίου 2012

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 51

Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008, 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Των άρθρων 1, παρ. 2 του άρθρου 3 και 4 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Α' 34), όπως το άρθρο 1, και η παρ. 5 αυτού, τροποποιήθηκαν με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο Κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Α' 70) και όπως η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 1338/83 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (Α' 101) και το άρθρο 4 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 1440/1984 και τροποποιήθηκε διαδοχικά, με τα άρθρα 7 του ν. 1775/1988 (Α' 101), 31 του ν. 2076/1992 (Α' 130), 19 του ν. 2367/1995 (Α' 261), 22 του ν. 2789/2000 (Α' 21), 48 του ν. 3427/2005 (Α' 312) και 91 του ν. 3862/2010 (Α' 113).

β. Του άρθρου δευτέρου του ν. 2077/1992 «Κύρωση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και των σχετικών πρωτοκόλλων και δηλώσεων που περιλαμβάνονται στην Τελική Πράξη» (Α' 136).

γ. Του άρθρου 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).

2. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν.δ/τος 638/1970 (Α' 173) όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 5 του ν. 823/1978 (Α' 189).

3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 65/2011 «Διάσπαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στα Υπουργεία α) Εσωτερικών και

β) Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, συγχώνευση του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και μεταφορά στον Πρωθυπουργό των Γενικών Γραμματειών Ενημέρωσης και Επικοινωνίας και στο Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, της Γενικής Γραμματείας της Νέας Γενιάς» (Α' 147).

4. Το Π.Δ. 31/2012 «Διορισμός Υπουργού Οικονομικών» (Α' 62).

5. Το υπ' αριθμ. 72953/10-6-2010 έγγραφο της Δευτεροβάθμιας Ιατρικής Επιτροπής της Νομαρχίας Αθηνών/Νότιος Τομέας με το οποίο διαβιβάστηκαν οι προτάσεις της σχετικά με τις τροποποιούμενες διατάξεις

6. Το γεγονός ότι, από την εφαρμογή των διατάξεων του διατάγματος αυτού, προκαλείται εφάπαξ δαπάνη, σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού ύψους 100.000 ΕΥΡΩ, η οποία θα αντιμετωπισθεί από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις τρέχοντος οικ. έτους (2012) του ΥΠ.Υ.ΜΕ. ΔΙ. (Φορέας 39-110 και Κ.Α.Ε. 0899).

7. Την υπ' αριθμ 55/2012 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του Υπουργού Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος διατάγματος είναι η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 2006, «για την άδεια οδήγησης» (L403/30-12-2006) όπως τροποποιήθηκε με τις Οδηγίες 2008/65/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2008 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/439/ΕΟΚ για την άδεια οδήγησης» (L168/28-6-2008), 2009/113/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Αυγούστου 2009 «σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης» (L223/26-8-2009) και 2011/94/ΕΕ της Επιτροπής της 28ης Νοεμβρίου 2011 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την άδεια οδήγησης» (L314/29-11-2011).

Άρθρο 2**(παρ. 1,2,3,4 του άρθρου 4, άρθρο 7 και άρθρο 12 Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)****Ορισμοί**

1. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος οι κάτωθι όροι έχουν την εξής έννοια:

α) «Μηχανοκίνητο όχημα»:

Είναι το αυτοπροωθούμενο όχημα, το οποίο κυκλοφορεί σε δρόμους, γενικά, με δικά του μέσα.

Στον ορισμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται τα οχήματα τα οποία κινούνται πάνω σε τροχιές.

β) «Μοτοποδήλατο»:

Είναι το δίκυκλο ή τρίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, με μέγιστη, εκ κατασκευής, ταχύτητα 45 km/h, που παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

αα. Το μεν δίκυκλο, έχει κινητήρα κυβισμού μέχρι και 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

ββ. Το δε τρίκυκλο έχει κινητήρα κυβισμού μέχρι και 50 cm³, αν είναι επιβαλλόμενης (με σπινθήρα) ανάφλεξης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι και 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

γ) «Μοτοσικλέτα»:

Είναι το δίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα χωρίς πλευρικό κάνιστρο (side car) ή με πλευρικό κάνιστρο, που είναι εξοπλισμένο με κινητήρα, κυβισμού άνω των 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή/και μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής άνω των 45 km/h.

δ) «Μηχανοκίνητο τρίκυκλο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα με τρεις συμμετρικά διατεταγμένους τροχούς, που είναι εξοπλισμένο με κινητήρα κυβισμού άνω των 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή/και μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής άνω των 45 km/h.

ε) «Ελαφρό τετράκυκλο»:

Είναι το τετράκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, του οποίου η μάζα κενού οχήματος είναι μικρότερη ή ίση των 350 kg, μη συμπεριλαμβανομένης της μάζας των συσσωρευτών αν πρόκειται για ηλεκτρικό όχημα, του οποίου η μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής είναι το πολύ 45 km/h και έχουν κινητήρα:

αα. κυβισμού 50 cm³ ή μικρότερο, αν είναι επιβαλλόμενης ανάφλεξης (με σπινθήρα) ή

ββ. μέγιστης καθαρής ισχύος 4 kW ή μικρότερης, αν είναι εσωτερικής καύσης ή

γγ. μέγιστης συνεχούς καθαρής ισχύος 4 kW ή μικρότερης, αν πρόκειται για ηλεκτροκίνητο.

Τα οχήματα αυτά πρέπει να πληρούν τις τεχνικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα τρίκυκλα μοτοποδήλατα.

στ) «Αυτοκίνητο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα που χρησιμοποιείται, συνήθως για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων.

Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται και τα ηλεκτροκίνητα λεωφορεία (τρόλεϊ).

Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι γεωργικοί και οι δασικοί ελκυστήρες.

ζ) «Γεωργικός ελκυστήρας», «δασικός ελκυστήρας»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα, τροχοφόρο ή ερπυστρι-

φόρο, με δύο τουλάχιστον άξονες, η βασική λειτουργία του οποίου στηρίζεται, ουσιαστικά, στην ελκτική του δύναμη, το οποίο έχει σχεδιαστεί για την έλξη, ώθηση, μεταφορά, ή ενεργοποίηση ορισμένων εργαλείων, μηχανημάτων ή ρυμουλκούμενων, που χρησιμοποιούνται στις γεωργικές ή δασικές, αντίστοιχα, εργασίες και η χρήση του οποίου, για την οδική μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων ή για την έλξη, επί οδού, οχημάτων που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων είναι δευτερεύουσα.

η) «Τετράκυκλο»:

Είναι το μηχανοκίνητο όχημα, πλην των ελαφρών τετράκυκλων, του οποίου η μάζα κενού οχήματος είναι μικρότερη ή ίση των 400 kg (550 kg στη περίπτωση οχήματος για τη μεταφορά εμπορευμάτων), μη συμπεριλαμβανομένης της μάζας των συσσωρευτών των ηλεκτρικών οχημάτων, των οποίων η μέγιστη καθαρής ισχύος του κινητήρα δεν υπερβαίνει τα 15 kW. Τα οχήματα αυτά λογίζονται ως τρίκυκλα και πρέπει να πληρούν τις τεχνικές απαιτήσεις που ισχύουν για τα τρίκυκλα οχήματα.

θ) «Κανονική διαμονή»:

Κανονική διαμονή σε ένα κράτος θεωρείται ότι έχει ένα φυσικό πρόσωπο, όταν διαμένει, στο κράτος αυτό, τουλάχιστον 185 ημέρες ανά ημερολογιακό έτος λόγω προσωπικών ή επαγγελματικών δεσμών ή, στην περίπτωση προσώπου χωρίς επαγγελματικούς δεσμούς, λόγω προσωπικών δεσμών, από τους οποίους προκύπτουν στενοί δεσμοί, μεταξύ αυτού του προσώπου και του κράτους στο οποίο κατοικεί.

Ωστόσο, η κανονική διαμονή φυσικού προσώπου, του οποίου οι επαγγελματικοί δεσμοί βρίσκονται σε κράτος, άλλο από το κράτος των προσωπικών του δεσμών και το οποίο, για το λόγο αυτό, υποχρεούται να διαμένει διαδοχικά σε διάφορα κράτη, θεωρείται ότι βρίσκεται στο κράτος των προσωπικών του δεσμών, με την υπόθεση ότι, επιστρέφει εκεί τακτικά. Ο τελευταίος αυτός όρος δεν απαιτείται, όταν το φυσικό πρόσωπο διαμένει σε ένα κράτος για την εκτέλεση αποστολής με καθορισμένη χρονική διάρκεια.

Η φοίτηση σε πανεπιστήμιο, γενικά, ή σε σχολείο, γενικά, δεν συνεπάγεται μεταφορά της κανονικής διαμονής. Ωστόσο, έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας (οδήγησης) ο αποδεικνύων σπουδαστική ή μαθητική ιδιότητα για διάστημα τουλάχιστον έξι (6) μηνών στην Ελλάδα, συνεχώς ή αθροιστικά, κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο πριν την από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών χορήγησης ή ανανέωσης κατά περίπτωση.

Για τους σκοπούς του διατάγματος αυτού, αλλοδαποί υπήκοοι θεωρείται ότι έχουν την κανονική τους διαμονή στην Ελλάδα, εφόσον:

α. είναι κάτοχοι οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου από το οποίο προκύπτει ότι αυτοί διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και

β. Το ως άνω έγγραφο έχει εκδοθεί 185 ημέρες, τουλάχιστον, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία για χορήγηση ή μετατροπή της άδειας οδήγησης. Για τους υπηκόους των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή των κρατών Νορβηγίας, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, το διάστημα των 185 ημερών περιορίζεται σε 95 ημέρες.

Σε περίπτωση που μεταξύ της ημερομηνίας λήξης ισχύος του δημόσιου εγγράφου και της ημέρας έναρξης ισχύος του νέου δημόσιου εγγράφου, μεσολαβεί χρονικό διάστημα έως ενενήντα (90) ημέρες, ο αλλοδαπός κάτοχος των ανωτέρω εγγράφων θεωρείται ότι διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα κατά το χρονικό αυτό διάστημα.

Κάτοχος ελληνικού διαβατηρίου, με την ένδειξη «μόνιμος κάτοικος εξωτερικού», δεν θεωρείται ότι έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν, επίσης, οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Κατοικία»:

Είναι ο τόπος της κύριας και μόνιμης εγκατάστασης του φυσικού προσώπου. Ουδείς μπορεί να έχει, συγχρόνως, περισσότερες από μία κατοικίες. Η συγκεκριμένη κατοικία διατηρείται μέχρις ότου αποκτηθεί νέα. Αν δεν μπορεί να αποδειχθεί η τελευταία κατοικία του φυσικού προσώπου, ως κατοικία θεωρείται ο τόπος διαμονής του.

Αυτός που έχει διορισθεί σε δημόσια υπηρεσία, έχει κατοικία τον τόπο, όπου υπηρετεί.

Προϋπόθεση για να έχει φυσικό πρόσωπο την «κατοικία» του στην Ελλάδα, είναι να έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα.

β) «Άδεια οδήγησης»:

Είναι η διοικητική πράξη, με την οποία χορηγείται σε φυσικό πρόσωπο, δικαίωμα οδήγησης, συγκεκριμένης ή συγκεκριμένων κατηγοριών, μηχανοκίνητων οχημάτων, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

γ) «Χρόνος διοικητικής ισχύος της άδειας οδήγησης»:

Είναι το χρονικό διάστημα, το οποίο μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και λήξης ισχύος της άδειας οδήγησης.

Η χρονική ισχύς για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης καθορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

δ) «Αφαίρεση άδειας οδήγησης»:

Είναι η οριστική ή προσωρινή αφαίρεση του δικαιώματος οδήγησης, η οποία πραγματοποιείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου. Στην περίπτωση της οριστικής αφαίρεσης, το έντυπο της άδειας οδήγησης ακυρώνεται.

ε) «Ανάκληση άδειας οδήγησης»:

Είναι η πράξη με την οποία η εκδούσα Υπηρεσία ανακαλεί την άδεια οδήγησης. Η ανάκληση συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος οδήγησης αναδρομικά από την ημερομηνία έκδοσης της ανακληθείσας άδειας οδήγησης και το έντυπο αυτής ακυρώνεται.

στ) «Μέγιστος λόγος ισχύος προς βάρος»:

Αναφέρεται στις μοτοσικλέτες και είναι ο λόγος, ισχύος προς βάρος, όπου:

Ισχύς είναι η μέγιστη καθαρή ισχύς (σε kW), η οποία ορίζεται με την έγκριση τύπου της μοτοσικλέτας και Βάρος, είναι η αριθμητική τιμή της μάζας της μοτοσικλέτας, σε κατάσταση λειτουργίας, με οδηγό (σε kg).

ζ) -- Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρεται μάζα, το μέγεθός της, αριθμητικά, είναι το ίδιο με το βάρος του μηχανοκίνητου οχήματος.

-- Όπου στο διάταγμα αυτό αναφέρονται οι όροι δίκυκλο, τρίκυκλο, τετράκυκλο έχουν την ίδια έννοια με τους όρους δίτροχο, τρίτροχο, τετράτροχο αντίστοιχα.

Άρθρο 3

(άρθρο 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Κατηγορίες αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών, μηχανοκίνητων τρίκυκλων, τετρακύκλων και αυτοκινήτων

1. Οι άδειες οδήγησης διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες και παρέχουν, στους κατόχους τους, το δικαίωμα να οδηγούν μηχανοκίνητα οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών:

α. Κατηγορία AM:

Μοτοποδήλατα και ελαφρά τετράκυκλα

β. Κατηγορία A1:

- Μοτοσικλέτες μέγιστου κυβισμού 125 cm³, μέγιστης ισχύος 11 kW και λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,1 kW/kg, και

- Μηχανοκίνητα τρίκυκλα, των οποίων η ισχύς δεν υπερβαίνει τα 15 kW

γ. Κατηγορία A2:

Μοτοσικλέτες μέγιστης ισχύος 35 kW και με μέγιστο λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,2 kW/kg, που δεν προέρχονται από διασκευή άλλης μοτοσικλέτας, ισχύος μεγαλύτερης του διπλάσιου της ισχύος της διασκευασθείσας μοτοσικλέτας.

δ. Κατηγορία A:

- Μοτοσικλέτες, και

- μηχανοκίνητα τρίκυκλα η ισχύς των οποίων υπερβαίνει τα 15 kW

ε. Κατηγορία B1:

Τετράκυκλα

Η κατηγορία αυτή χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές της αλλοδαπής, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική.

στ. Κατηγορία B:

Αυτοκίνητα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα μέχρι 3.500 kg και σχεδιασμένα και κατασκευασμένα για τη μεταφορά οκτώ (8), το πολύ επιβατών, εκτός από τον οδηγό.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg, υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνδυασμού αυτού δεν υπερβαίνει τα 4.250 kg. Η οδήγηση του συνδυασμού, στην περίπτωση που αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg, επιτρέπεται να γίνει με άδεια οδήγησης της κατηγορίας B, μόνο εφόσον έχει χορηγηθεί έπειτα από επιτυχή δοκιμασία ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V και φέρουν τον κοινοτικό κωδικό αριθμό 96.

ζ. Κατηγορία BE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων, που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, όταν η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου ή του ημιρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τα 3.500 kg.

η. Κατηγορία C1:

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερη ή ίση των 7.500 kg, τα οποία σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

θ. Κατηγορία C1E:

- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας C1 και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg, και

- σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας B και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο όχημα με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 3.500 kg, εφόσον η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του συνόλου δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg

ι. Κατηγορία C:

Αυτοκίνητα (πλην εκείνων των κατηγοριών D1 και D) η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων υπερβαίνει τα 3.500 kg και τα οποία σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά οκτώ (8) το πολύ επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ια. Κατηγορία CE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία C και από ρυμουλκούμενο ή ημιρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

ιβ. Κατηγορία D1:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά μέχρι 16 επιβατών, εκτός του οδηγού, μέγιστου μήκους 8 m.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιγ. Κατηγορία D1E:

Σύνολα οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο, με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα άνω των 750 kg.

ιδ. Κατηγορία D:

Αυτοκίνητα που σχεδιάζονται και κατασκευάζονται για τη μεταφορά άνω των οκτώ (8) επιβατών, εκτός του οδηγού.

Τα αυτοκίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπεται να συνδυάζονται με ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα δεν υπερβαίνει τα 750 kg.

ιε. Κατηγορία DE:

Σύνολα συζευγμένων οχημάτων που αποτελούνται από έλκον όχημα, το οποίο υπάγεται στην κατηγορία D και από ρυμουλκούμενο, του οποίου η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα υπερβαίνει τα 750 kg.

2. Ισχύουσες άδειες οδήγησης, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, αναγνωρίζονται στην Ελλάδα και επιτρέπουν στους κατόχους τους να οδηγούν οχήματα των αντίστοιχων κατηγοριών ή υποκατηγοριών, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και της περίπτωσης (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 6.

Άρθρο 4**(άρθρο 6 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)****Κλιμάκωση και ισοδυναμία μεταξύ κατηγοριών αδειών οδήγησης**

1. Το δικαίωμα απόκτησης κατηγορίας άδειας οδήγησης κλιμακώνεται ως εξής:

α. Οι κατηγορίες C1, C, D1 και D χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι της κατηγορίας B.

β. Οι κατηγορίες BE, C1E, CE, D1E και DE χορηγούνται μόνο σε οδηγούς, οι οποίοι είναι ήδη κάτοχοι των κατηγοριών B, C1, C, D1 και D αντίστοιχα.

2. Η ισοδυναμία μεταξύ των κατηγοριών των αδειών οδήγησης καθορίζεται ως εξής:

α. Οι κατηγορίες C1E, CE, D1E και DE ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας BE.

β. Η κατηγορία CE ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας DE, εφόσον ο οδηγός είναι ήδη κάτοχος της κατηγορίας D.

γ. Οι κατηγορίες CE και DE ισχύουν και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών C1E και D1E, αντίστοιχα.

δ. Οι κατηγορίες B, C και D ισχύουν και για οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών B1, C1 και D1, αντίστοιχα

ε. Η κατηγορία A, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων των κατηγοριών A1, A2 και AM.

στ. Η κατηγορία A2, ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας A1 και AM.

ζ. Άδεια οδήγησης A1 ισχύει και για την οδήγηση οχημάτων της κατηγορίας AM.

3. Άδεια οδήγησης κατηγορίας B που παρείχε το δικαίωμα οδήγησης τετράκυκλων (πλην των ελαφρών τετράκυκλων) εξακολουθεί να παρέχει το δικαίωμα αυτό.

4. Τρίκυκλα που οδηγούνταν με άδεια οδήγησης κατηγορίας B (λόγω μη χορήγησης της B1) μετά την 19-1-2013 οδηγούνται με άδεια οδήγησης κατηγορίας A (A1 για ισχύ μικρότερη ή ίση των 15 kW ή A για ισχύ μεγαλύτερη των 15 kW).

Άρθρο 5**(άρθρο 2 παρ. 2 & άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Ισχύς αδειών οδήγησης**

1. Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B1, B, και BE έχουν διοικητική ισχύ δέκα πέντε (15) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας.

Οι άδειες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE έχουν διοικητική ισχύ πέντε (5) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση της συγκεκριμένης κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσής της, κατά περίπτωση, και όχι πέραν της συμπλήρωσης της ηλικίας των 65 ετών του κατόχου της άδειας.

Από τη συμπλήρωση της ηλικίας των 65 ετών και μετά, για όλες τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, η διοικητική ισχύς τους δεν επιτρέπεται να υπερβεί τα τρία (3) έτη, από την ημέρα της επιτυχούς εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας ή από την ημέρα της ανανέωσης της κατηγορίας, κατά περίπτωση.

Σε περίπτωση απώλειας ή αδυναμίας ανάγνωσης ή οποιασδήποτε άλλης βλάβης του μικροεπεξεργαστή του εντύπου της άδειας οδήγησης, ως χρόνος ισχύος λογίζεται αυτός, που έχει εκτυπωθεί στο έντυπο της άδειας.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, μπορεί να ορίζεται μικρότερος χρόνος ισχύος, για λόγους υγείας του κατόχου της άδειας οδήγησης.

2. Η άδεια οδήγησης ή οι επιμέρους κατηγορίες της παύουν αυτοδικαίως να ισχύουν εφόσον:

- α. λήξει η χρονική ισχύς τους ή
- β. παύει καθ' οιονδήποτε τρόπο να πληρούται κάποια από τις προϋποθέσεις χορήγησής τους ή
- γ. το έντυπο της άδειας οδήγησης έχει φθαρεί ή έχει αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της.

3. Σε περίπτωση που η χρονική ισχύς μίας ή περισσοτέρων κατηγοριών άδειας οδήγησης, η οποία εκδόθηκε από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τα κράτη Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν είναι μεγαλύτερη αυτής που καθορίζεται στην παράγραφο 1 και ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα, τότε, η ισχύς της συγκεκριμένης ή των συγκεκριμένων κατηγοριών, λήγει με την πάροδο διετίας από την ημέρα που ο κάτοχος της άδειας οδήγησης αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα.

Άρθρο 6
(άρθρα 4, 7, 11 παρ. 5
της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Χορήγηση άδειας οδήγησης

1. Για τη χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης απαιτείται όπως ο ενδιαφερόμενος:

α) Έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα συνεχώς ή αθροιστικά, κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών χορήγησης.

β) Έχει την κατοικία του στην περιοχή της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών στην οποία κατατίθεται η αίτηση.

γ) Έχει συμπληρώσει την ηλικία :

αα) Των 16 ετών για την κατηγορία ΑΜ.

ββ) Των 18 ετών για την κατηγορία Α1.

γγ) Των 20 ετών για την κατηγορία Α2.

δδ) Των 24 ετών για μοτοσικλέτες της κατηγορίας Α.

Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος είναι ήδη κάτοχος άδειας οδήγησης της κατηγορίας Α2 επί διετία, η απαιτούμενη ηλικία μειώνεται στα 22 έτη.

εε) Των 22 ετών για μηχανοκίνητα τρίκυκλα ισχύος άνω των 15 kW της κατηγορίας Α.

ζζ) Των 18 ετών για τις κατηγορίες Β1, Β, ΒΕ, C1 και C1Ε.

Η κατηγορία Β1 χορηγείται μόνο σε ήδη κατόχους άδειας οδήγησης της εν λόγω κατηγορίας, η οποία έχει εκδοθεί από αρχές της αλλοδαπής, κατά την ανταλλαγή ή μετατροπή της σε ελληνική.

ηη) Των 21 ετών για τις κατηγορίες C, CE, D1 και D1Ε.

θθ) Των 24 ετών για τις κατηγορίες D και DE.

Οι παραπάνω απαιτούμενες ηλικίες για τις κατηγορίες C1, C1Ε, C, CE μειώνονται στα 18 έτη και για τις κατηγορίες D1, D1Ε, D και DE στα 21 έτη με την επιφύλαξη των διατάξεων περί χορήγησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας (ΠΕΙ) σε οδηγούς των κατηγοριών αυτών. Αν ο υποψήφιος για χορήγηση της κατηγορίας ΑΜ δεν έχει συμπληρώσει την ηλικία των 18 ετών, απαι-

τείται επιπλέον η έγγραφη συναίνεση του προσώπου που ασκεί την επιμέλειά του, η οποία παρέχεται πάνω στην αίτηση.

δ) Πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ.

ε) Έχει πραγματοποιήσει τον εκάστοτε προβλεπόμενο ελάχιστο αριθμό μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ.

στ) Έχει πετύχει σε θεωρητική εξέταση και σε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς, στα θέματα των παραρτημάτων ΙΙ ή V ή και VI, όπου και εάν κατά περίπτωση απαιτείται.

ζ) Δεν είναι κάτοχος άδειας οδήγησης ελληνικής ή κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Νορβηγίας, της Ισλανδίας ή του Λιχτενστάιν.

η) Καταβάλλει τα εκάστοτε προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης. Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων είναι αυτά που ισχύουν κατά το χρόνο παραλαβής της άδειας οδήγησης και καταβάλλονται τουλάχιστον πριν την αποστολή της προς εκτύπωση.

Τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και οι εισφορές υπέρ τρίτων καταβάλλονται μόνο για τις κατηγορίες αδειών οδήγησης, οι οποίες χορηγούνται κατόπιν εξετάσεων και όχι για αυτές που χορηγούνται λόγω κάλυψής τους από άλλη μεγαλύτερη κατηγορία, σύμφωνα με το άρθρο 4.

2. Όπου στο παρόν αναφέρεται ως προϋπόθεση η ηλικία, για τον υπολογισμό αυτής, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία και το έτος γέννησης του ενδιαφερομένου. Αν δεν προκύπτει η ημέρα ή ο μήνας, τότε, λαμβάνεται ως ημέρα γέννησης η τελευταία του μήνα γέννησης και ως μήνας γέννησης, ο τελευταίος του έτους γέννησης.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, ο οποίος εντός τριετίας από την υποβολή της αίτησης και των δικαιολογητικών για χορήγηση άδειας οδήγησης, δεν έχει ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, υποχρεούται να επανέλθει με νέα αίτηση και δικαιολογητικά και να υποβληθεί εκ νέου σε εκπαίδευση και εξετάσεις.

4. Σε περίπτωση απώλειας του εντύπου της άδειας οδήγησης με οποιονδήποτε τρόπο ή φθοράς ή αλλοίωσης του εντύπου της άδειας σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι δυσχερής ο έλεγχος των στοιχείων της, χορηγείται αντίγραφο αυτής, το οποίο έχει ισχύ πρωτοτύπου. Για την έκδοση του αντιγράφου απαιτείται η καταβολή των εκάστοτε προβλεπόμενων ποσών.

Η παραπάνω διάταξη έχει εφαρμογή και στους κατόχους άδειας οδήγησης από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, εφόσον ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα. Η έκδοση αντιγράφου στην περίπτωση αυτή, πραγματοποιείται αφού προσκομιστεί επίσημο έγγραφο του κράτους έκδοσης της άδειας οδήγησης, με το οποίο βεβαιώνεται η έκδοσή της, τα αναγκαία στοιχεία της (κατηγορίες, χρόνος έκδοσης, διοικητική ισχύς κ.λπ.) και ότι η άδεια αυτή δεν κρατείται από οποιαδήποτε αρχή του κράτους έκδοσης για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 7
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Ανανέωση αδειών οδήγησης

1. Η ανανέωση κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης επιτρέπεται να γίνει οποτεδήποτε, εφόσον ο κάτοχος της άδειας:

α. Έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα ή φοιτά σε πανεπιστήμιο ή σχολείο της χώρας για τουλάχιστον έξι μήνες συνεχώς ή αθροιστικά, κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο.

β. Πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ.

γ. Καταβάλει τα εκάστοτε προβλεπόμενα ποσά, τα πάγια τέλη χαρτοσήμου και τις εισφορές υπέρ τρίτων.

2. Κατά την ανανέωση οποιασδήποτε κατηγορίας και εφόσον οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ, οι οποίες απαιτούνται για τη συγκεκριμένη προς ανανέωση κατηγορία, καλύπτουν και άλλη κατηγορία της συγκεκριμένης άδειας, επιτρέπεται η ταυτόχρονη ανανέωση και των καλυπτόμενων κατηγοριών, χωρίς να έχει λήξει η ισχύς τους.

Ως έναρξη της ισχύος οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης, η οποία ανανεώθηκε, θεωρείται η ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών ανανέωσης, εφόσον ο ενδιαφερόμενος πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙΙ, για τη συγκεκριμένη ή τις συγκεκριμένες κατηγορίες.

3. Άδειες οδήγησης οποιασδήποτε κατηγορίας, οι οποίες έχουν εκδοθεί από κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή την Νορβηγία ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν και έχει λήξει η ισχύς τους, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 8
(άρθρο 2 παρ.1 και άρθρο 11 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Αμοιβαία αναγνώριση και Ανταλλαγή αδειών οδήγησης

1. Ισχύουσα άδεια οδήγησης που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να ισχύει στο ελληνικό έδαφος, ως έχει, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της αντίστοιχης κατηγορίας άδειας οδήγησης του παρόντος διατάγματος.

2. Άδεια οδήγησης, η οποία εκδόθηκε από κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τη Νορβηγία, ή από την Ισλανδία ή από το Λιχτενστάιν, ανταλλάσσεται με ελληνική άδεια οδήγησης αντίστοιχων κατηγοριών, χωρίς εξέταση ιατρική, θεωρητική και προσόντων και συμπεριφοράς, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 9, εφόσον:

α. δεν έχει λήξει η ισχύς της προς ανταλλαγή, κατηγορίας, επιφυλασσομένων των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 5,

β. ο κάτοχος της άδειας οδήγησης έχει την κανονική του διαμονή στην Ελλάδα ή την ιδιότητα του σπουδαστή ή του μαθητή επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες στην Ελλάδα συνεχώς ή αθροιστικά, κατά το τελευταίο δωδεκάμηνο, πριν από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών ανταλλαγής,

γ. έχει συμπληρώσει την απαιτούμενη, για κάθε κατηγορία, ηλικία, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 6, και

δ. δεν κατέχει άλλη άδεια οδήγησης, ελληνική ή των κρατών της παρ. 1.

Κατά την ανταλλαγή, ο κάτοχος της ισχύουσας άδειας οδήγησης δεν υποχρεούται να καταβάλλει πάγια τέλη χαρτοσήμου και εισφορές υπέρ τρίτων. Τα τέλη αυτά και οι εισφορές καταβάλλονται κατά την ανανέωση της ελληνικής άδειας οδήγησης.

Η άδεια οδήγησης της αλλοδαπής επιστρέφεται στην υπηρεσία έκδοσής της.

3. Η αρμόδια για την ανταλλαγή υπηρεσία προβαίνει στον αναγκαίο έλεγχο, προκειμένου να διαπιστώσει ότι πράγματι ισχύει η κατηγορία της άδειας, της οποίας ζητείται η ανταλλαγή. Στο έντυπο της ελληνικής άδειας οδήγησης αναγράφονται οι απαιτούμενοι κωδικοί αριθμοί, όπως αυτοί ορίζονται στο Παράρτημα Ι. Κατά τα λοιπά, για την ανταλλαγή των αδειών οδήγησης, ισχύουν οι προϋποθέσεις του διατάγματος αυτού.

Άρθρο 9
(άρθρο 11 παρ. 2 & 4 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Κωλύματα

1. Ο κάτοχος άδειας οδήγησης, που έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, ο οποίος βρίσκεται στην ελληνική επικράτεια υπόκειται σε όλες τις ποινικές και αστυνομικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων που αφορούν τον περιορισμό, την αναστολή ισχύος, την αφαίρεση ή ακύρωση του δικαιώματος οδήγησης. Για όσο χρόνο διαρκεί η ποινή του περιορισμού ή της αναστολής ισχύος ή της αφαίρεσης ή της ακύρωσης του δικαιώματος οδήγησης, επιτρέπεται η ανταλλαγή της αλλοδαπής άδειας σε ελληνική, προκειμένου να υλοποιηθούν οι περιορισμοί αυτοί.

2. Άδεια οδήγησης η οποία έχει εκδοθεί από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη Νορβηγία, ή την Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, δεν ισχύει στην Ελλάδα, ούτε ανταλλάσσεται σε ελληνική, εάν εν τω μεταξύ:

α. η άδεια αυτή έχει ανακληθεί από το κράτος έκδοσής της, ή

β. στον κάτοχο της άδειας έχει εφαρμοσθεί ένα από τα μέτρα της παρ. 1, από το κράτος έκδοσης της άδειας οδήγησης.

Άρθρο 10
(άρθρο 1 παρ1 & άρθρο 3 παρ. 3 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Άδεια οδήγησης

1. Η άδεια οδήγησης εκδίδεται σύμφωνα με το κοινοτικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Ι.

2. Κάθε άδεια οδήγησης, η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος, αποσύρεται από την κυκλοφορία το αργότερο έως τις 19-01-2033.

Άρθρο 11
Προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας

1. Οι ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας των υποψηφίων οδηγών και των οδηγών καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

2. Η διαπίστωση πλήρωσης των ελάχιστων προδιαγραφών της παρ. 1 πραγματοποιείται από τους γιατρούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Ιατρικής Εξέτασης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις

του ν.δ. 638/1970 (Α'173), όπως ισχύει και του Παραρτήματος ΙΙΙ.

3. Σε περίπτωση μείωσης της σωματικής ή διανοητικής ικανότητας για οδήγηση, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποχρεούται σε ιατρική εξέταση. Για το σκοπό αυτό, αφαιρείται η άδεια οδήγησης από την αρμόδια υπηρεσία και ο κάτοχός της παραπέμπεται σε Δευτεροβάθμια Ιατρική Εξέταση για τη διαπίστωση πλήρωσης των ελάχιστων απαιτούμενων προδιαγραφών του Παραρτήματος ΙΙΙ. Εφόσον ο ενδιαφερόμενος κριθεί:

α. «ΚΑΝΟΣ», του επιστρέφεται η άδεια οδήγησης ή, εφόσον είναι απαραίτητη η αναγραφή τυχόν απαιτούμενων περιορισμών, χορηγείται νέο έντυπο.

β. «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ», και παρέλθει χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της εξέτασης αυτής, χωρίς ο ενδιαφερόμενος να ανακτήσει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙΙ, η άδεια ανακαλείται (αφαιρείται οριστικά) και ακυρώνεται με απόφαση της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

4. Η διαδικασία της παραγράφου 3 εφαρμόζεται και στην περίπτωση παραπομπής σε ιατρική εξέταση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως ισχύει.

Άρθρο 12

Εκπαίδευση και εξέταση υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί, προκειμένου να λάβουν μέρος σε εξετάσεις για χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης υποχρεούνται, προηγουμένως, να έχουν πραγματοποιήσει έναν ελάχιστο αριθμό μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς.

Η θεωρητική εκπαίδευση και η εκπαίδευση προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιούνται στα Κέντρα Θεωρητικής Εκπαίδευσης Υποψηφίων Οδηγών και στις Σχολές Οδηγών αντίστοιχα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται στη θεωρητική εκπαίδευση και οι δοκιμασίες για την εκπαίδευση προσόντων και συμπεριφοράς καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙ, ανάλογα με την κατηγορία της άδειας οδήγησης στην οποία πρόκειται να εξετασθεί ο ενδιαφερόμενος.

2. Ο αριθμός των ελάχιστων μαθημάτων θεωρητικής εκπαίδευσης και εκπαίδευσης προσόντων και συμπεριφοράς, για κάθε κατηγορία άδειας οδήγησης, καθώς και κάθε αναγκαία διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 1, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παράγραφο 5β του άρθρου 16 του ν. 2465/1997 (Α' 28).

3. Η εκπαίδευση και η εξέταση του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού στις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς, πραγματοποιείται σε εκπαιδευτικό όχημα της συγκεκριμένης κατηγορίας, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ, με την παρουσία εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών. Η παρουσία εκπαιδευτή δεν είναι αναγκαία στην περίπτωση που η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιείται εντός κλειστού χώρου (πίστα) για την εκτέλεση ειδικών δοκιμασιών. Κάθε αναγκαία διαδικαστική λεπτομέρεια για την εφαρμογή

της παρούσας παραγράφου, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παρ. 5β του άρθρου 16 του ν. 2465/1997 (Α' 28).

4. Εάν λόγω σωματικής αναπηρίας ή προβλημάτων υγείας του υποψηφίου, η οδήγηση επιτρέπεται μόνο για ορισμένους τύπους οχημάτων ή για ειδικά προσαρμοσμένα ή διασκευασμένα οχήματα, η εκπαίδευση και η εξέταση του ενδιαφερομένου πραγματοποιείται σε εκπαιδευτικό όχημα ίδιου τύπου ή με τις ίδιες προσαρμογές ή διασκευές με αυτό που πρόκειται να οδηγήσει. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει κατάλληλο εκπαιδευτικό όχημα, επιτρέπεται η εκπαίδευση και εξέταση του ενδιαφερομένου με το όχημα το οποίο πρόκειται να οδηγήσει (παρ. 2 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2006/126).

5. Σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης ή της εξέτασης, η ευθύνη βαρύνει τον παριστάμενο εκπαιδευτή, εκτός της περίπτωσης που η εξέταση πραγματοποιείται σε κλειστούς χώρους (πίστες) χωρίς την ενεργό συμμετοχή του, σύμφωνα με τις περί υπαιτιότητας διατάξεις του Ποινικού Κώδικα. Δεν αποκλείεται όμως η ευθύνη του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, εφόσον, κατά τις παραπάνω διατάξεις, υφίσταται τέτοια ευθύνη.

Άρθρο 13

Οικονομικά θέματα

1. Για κάθε πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια ιατρική εξέταση υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, καταβάλλεται, το ποσό των ενενήντα (90) ΕΥΡΩ, και αποτελεί έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού του Κράτους. Το ποσό αυτό δεν καταβάλλεται όταν, η παραπομπή του ενδιαφερομένου γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 13 Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2696/1999 (Α' 57), όπως ισχύει.

Σε περίπτωση πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης, όπου ο ενδιαφερόμενος εξετάζεται μόνο από ένα γιατρό (παθολόγο ή οφθαλμίατρο, κατά περίπτωση), αντί του ποσού των ενενήντα (90) ΕΥΡΩ, καταβάλλεται το ποσό των σαράντα πέντε (45) ΕΥΡΩ.

2. Για κάθε θεωρητική εξέταση ή για κάθε εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, καταβάλλεται, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, ποσό δέκα (10) ΕΥΡΩ.

3. Για την εκτύπωση της άδειας οδήγησης καταβάλλεται, ποσό τριάντα (30) ΕΥΡΩ, και αποτελεί έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού του Κράτους.

4. Σε κάθε περίπτωση έκδοσης αντιγράφου άδειας οδήγησης λόγω απώλειας ή κλοπής, καταβάλλεται, πέραν του αναγκαίου ποσού για την εκτύπωση της άδειας και ποσό ως εξής:

α. Τριάντα (30) ΕΥΡΩ, για την περίπτωση έκδοσης πρώτου αντιγράφου,

β. Εξήντα (60) ΕΥΡΩ, για την περίπτωση έκδοσης δεύτερου, τρίτου, τέταρτου κ.ο.κ. αντιγράφου.

Τα παραπάνω ποσά δεν καταβάλλονται στην περίπτωση απώλειας της άδειας οδήγησης λόγω μερικής (διάρρηξη) ή ολικής κλοπής αυτοκινήτου ή καταστροφής του από πυρκαγιά ή πλημμύρα που αποδεικνύεται από έγγραφα αρμόδιας Αρχής.

5. Για τη χορήγηση ή τη μετατροπή ή την ανανέωση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης ή για την

έκδοση αντιγράφου άδειας οδήγησης καταβάλλεται πάγιο τέλος χαρτοσήμου και εισφορά υπέρ τρίτων, όπως αυτά ορίζονται στις οικείες διατάξεις.

6. Το ποσό για την εκτύπωση της άδειας οδήγησης αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται στην παρ. 7 περ. δ' του άρθρου 3 του Π.Δ. 355/1994 (Α'189) η οποία προστέθηκε με το άρθρο 16 παρ. ΙΙ του ν. 3534/2007 (Α' 40).

Άρθρο 14

(άρθρο 5 παρ.1 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Κωδικοί αριθμοί

Οι όροι υπό τους οποίους επιτρέπεται στον κάτοχο άδειας οδήγησης, να οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα, οι τυχόν ιατρικοί και διοικητικοί περιορισμοί, καθώς και οι τυχόν διασκευές του οχήματος που επιτρέπεται να οδηγεί, αναγράφονται στην άδεια οδήγησης, με την μορφή κωδικών αριθμών, όπως αυτοί, περιγράφονται στο Παράρτημα Ι.

Άρθρο 15

(άρθρο 10 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)

Προσόντα εξεταστών υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Οι υπάλληλοι - εξεταστές προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών, ή οδηγών, πρέπει αποδεδειγμένα να πληρούν τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, καθώς και τις γενικές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙV. Επιπλέον, υπόκεινται στις διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου και διαρκούς επιμόρφωσης του ιδίου Παραρτήματος.

2. Όσοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις της παραγράφου 1, βάσει προγενέστερων διατάξεων, επιτρέπεται να ασκούν το έργο αυτό και μετά τις 18/1/2013, εφόσον υπόκεινται σε διαδικασίες ποιοτικού έλεγχου και τακτικής επιμόρφωσης, σύμφωνα με τις λεπτομέρειες της παρ. 4 του παραρτήματος ΙV του παρόντος.

3. Ειδικότερες προϋποθέσεις, όροι και εξαιρέσεις για τη συμμετοχή υπαλλήλων στο έργο της θεωρητικής εξέτασης και της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων όπως προβλέπεται από την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 2592/1998 (Α' 57).

Άρθρο 16

Αρμοδιότητες

1. Αρμόδια υπηρεσία για την ανανέωση άδειας οδήγησης είναι κάθε Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών περιφέρειας της Χώρας, υπό την προϋπόθεση ιατρικής εξέτασης του ενδιαφερόμενου από ιατρούς συμβεβλημένους με την προαναφερόμενη Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών όπου καταθέτει την αίτηση.

Αρμόδια υπηρεσία για την ανάκληση κατηγορίας άδειας οδήγησης, η οποία χορηγήθηκε καθ' υπέρβαση των κείμενων διατάξεων, είναι η Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών η οποία χορήγησε τη συγκεκριμένη άδεια.

Αρμόδια υπηρεσία για τον έλεγχο γνησιότητας της άδειας οδήγησης είναι η Διεύθυνση χορήγησης της πιο πρόσφατης χρονικά κατηγορίας.

Αρμόδια υπηρεσία για την εκτέλεση αποφάσεων αφαίρεσης ή ανάκλησης άδειας οδήγησης είναι η Ελληνική Αστυνομία.

Αρμόδια υπηρεσία για οποιαδήποτε άλλη διοικητική πράξη σχετική με την άδεια οδήγησης όπως χορήγηση, ανταλλαγή, μετατροπή, επέκταση, έκδοση της άδειας οδήγησης και, αντιγράφου αυτής, για την αφαίρεση ή/και ακύρωση του εντύπου της άδειας οδήγησης και την παραπομπή του ενδιαφερόμενου σε ιατρική εξέταση, είναι η Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών, στην περιοχή της οποίας έχει την κατοικία του ο ενδιαφερόμενος.

2. Εάν ο ενδιαφερόμενος κατά τη διαδικασία χορήγησης άδειας οδήγησης και πριν ολοκληρωθεί το σύνολο των απαιτούμενων εξετάσεων, αλλάξει τόπο κατοικίας, σε περιοχή εκτός της αρμοδιότητας της Υπηρεσίας κατάθεσης της αίτησης και των δικαιολογητικών, ο σχετικός φάκελος μεταφέρεται στην Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιοχής της νέας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία χορήγησης συνεχίζεται από τη νέα αυτή Υπηρεσία.

3. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή του άρθρου αυτού, ισχύουν οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 17

Κυρώσεις

1. Στους παραβάτες των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 12 του διατάγματος αυτού, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης από 1 μέχρι 6 μήνες.

2. Αυτός που υπογράφει και σφραγίζει με τη σφραγίδα γιατρού πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης, πιστοποιητικό υγείας υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, ενώ δεν έχει την αρμοδιότητα αυτή, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.

Αν οι πράξεις αυτές πραγματοποιούνται από υπάλληλο ή ιδιοκτήτη σχολής οδηγών, τότε, παράλληλα και ανεξάρτητα με τις ποινικές κυρώσεις, αφαιρείται οριστικά η άδεια του εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, όλων των ιδιοκτητών της συγκεκριμένης σχολής με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, κατά περίπτωση.

3. Υποψήφιος οδηγός ή οδηγός που κάνει χρήση πιστοποιητικού υγείας της παρ. 2, τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 216 του Ποινικού Κώδικα.

4. Γιατρός πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας ιατρικής εξέτασης, ο οποίος χορηγεί πιστοποιητικό υγείας ή υπογράφει πρακτικό Δ.Ι.Ε., αντίστοιχα, με την ένδειξη «ΚΑΝΟΣ», ενώ ο υποψήφιος οδηγός, ή οδηγός δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας του Παραρτήματος ΙΙΙ, τιμωρείται με τις ποινές των άρθρων 217 του Ποινικού Κώδικα. Παράλληλα και ανεξάρτητα από την ποινή αυτή, καταγγέλλεται, από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, η σύμβασή του. Ο συγκεκριμένος γιατρός δεν δικαιούται πλέον να συμβληθεί με Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση, ούτε να μετέχει σε Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή.

5. Η σύμβαση γιατρού πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης, ο οποίος αρνείται την παροχή υπηρεσιών ή απαιτεί τη λήψη πρόσθετης ιατρικής αμοιβής από τον υποψήφιο, καταγγέλλεται από την αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, αποκλείεται δε η σύναψη νέας σύμβασης από αυτόν πριν την παρέλευση ενός έτους από την καταγγελία.

Άρθρο 18
Αντιστοιχία

1. Η αντιστοιχία μεταξύ κατηγοριών ή υποκατηγοριών άδειας οδήγησης, οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, του παρόντος, διατάξεις και κατηγοριών που ορίζονται με το διάταγμα αυτό, καθορίζεται με βάση τα τεχνικά χαρακτηριστικά των οχημάτων τα οποία επιτρέπεται να οδηγούνται από τον κάτοχο συγκεκριμένης κατηγορίας ή υποκατηγορίας άδειας οδήγησης και την ηλικία των κατόχων, ως εξής:

Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 80/1263/ΕΟΚ ή προγενέστερες διατάξεις	Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/126/ΕΚ
A	A
B	B
Γ	C
Δ	D
E	BE, CE, DE
Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 91/439/ΕΟΚ	Κατηγορίες αδειών οδήγησης σύμφωνα με την Οδηγία 2006/126/ΕΚ τηρουμένων των ηλικιών του παρόντος προεδρικού διατάγματος
A1 ή A με κωδικό 72	A1
A σταδιακής πρόσβασης	A2
A	A
B1 ή B με κωδικό 73	B1
B	B
Γ1 ή Γ με κωδικό 74	C1
Γ	C
Δ1 ή Δ με κωδικό 75	D1
Δ	D
B+E	BE
Γ1+E ή Γ+E με κωδικό 76	C1E
Γ+E	CE
Δ1+E ή Δ+E με κωδικό 77	D1E
Δ+E	DE

2. Άδειες οδήγησης μοτοποδηλάτου, οι οποίες χορηγήθηκαν από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας, αντιστοιχούν στην κατηγορία AM του παρόντος διατάγματος. Αυτού του είδους οι άδειες οδήγησης, εντός διετίας από τη θέση σε ισχύ του παρόντος διατάγματος, πρέπει να κατατεθούν στις αρμόδιες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών προς αντικατάσταση με το νέο έντυπο με την υποβολή μόνο του παραβόλου της εκτύπωσής του. Μετά την λήξη της προθεσμίας αυτής τα έντυπα των αδειών οδήγησης μοτοποδηλάτων που έχουν εκδοθεί μέχρι 18-1-2013 από τις Υπηρεσίες Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας παύουν να ισχύουν. Όσοι οδηγούν με τέτοιου είδους άδεια οδήγησης τιμωρούνται με διοικητικό πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 95 του Κ.Ο.Κ.

Άρθρο 19
Μεταβατικές διατάξεις

1. Ενδιαφερόμενος ο οποίος υποβάλλει αίτηση και δικαιολογητικά για χορήγηση οποιασδήποτε κατηγορίας άδειας οδήγησης και δεν ολοκληρώσει με επιτυχία τις απαιτούμενες εξετάσεις μέχρι και τις 18-1-2013, υπάγεται πλέον στις διατάξεις του παρόντος διατάγματος περί χορήγησης αδειών οδήγησης. Οι απαιτούμενες εξετάσεις θεωρούνται περατωθείσες με την επιτυχία του υποψηφίου οδηγού στην πρακτική εξέταση και την έκδοση σχετικού Πρακτικού Εξετάσεων Υποψηφίων Οδηγών.

Τα ποσά που υποχρεούνται να καταβάλουν οι παραπάνω ενδιαφερόμενοι είναι αυτά που ορίζουν οι οικείες διατάξεις, οι οποίες ισχύουν, κατά το χρόνο υποχρέωσης καταβολής κάθε συγκεκριμένου ποσού.

2. Άδειες οδήγησης οι οποίες χορηγήθηκαν με προγενέστερες, της 19-1-2013, διατάξεις, εξακολουθούν να ισχύουν με τους όρους και προϋποθέσεις υπό τις οποίες χορηγήθηκαν, μέχρι τη λήξη της ισχύος τους με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 και της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του παρόντος διατάγματος. Μετά τη λήξη της ισχύος τους, οι άδειες αυτές ανανεώνονται με τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος διατάγματος.

Άρθρο 20
(άρθρο 17 της Οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τις 19/1/2013 καταργούνται:

α. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2898/2001 (Α' 71) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

β. οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40).

γ. οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 2963/2001 (Α' 268), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40).

δ. οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν. 2963/2001 (Α' 268).

ε. το Π.Δ. 19/1995 (Α' 15) στο σύνολό του, καθώς και των Παραρτημάτων του, όπως ισχύει

στ. τις Κ.Υ.Α. 43206/6028/2008 (Β' 1541) και 29240/3729/2010 (Β' 1409)

ζ. κάθε άλλη διάταξη που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος ή ρυθμίζει θέματα που διέπονται από αυτές.

2. Από τις 10-9-2014 καταργούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3446/2006 (Α' 49) και των, σε εκτέλεση της παραγράφου αυτής, εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων.

3. Μέχρι την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος προβλεπομένων κανονιστικών πράξεων, εξακολουθούν να ισχύουν, κατά το μέρος που δεν αντιτίθενται στο παρόν, οι υφιστάμενες κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν τα αντίστοιχα θέματα.

Άρθρο 21
Παραρτήματα

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του διατάγματος αυτού, τα συνημμένα Παραρτήματα I, II, III, IV, V και VI.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1. Τα φυσικά χαρακτηριστικά της κάρτας του υποδείγματος άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 7810 και ISO 7816-1.

Η κάρτα κατασκευάζεται από πολυανθρακικό.

Οι μέθοδοι επαλήθευσης των χαρακτηριστικών των αδειών οδήγησης οι οποίες έχουν σκοπό να διασφαλίσουν τη συμφωνία τους με τα διεθνή πρότυπα, είναι σύμφωνες με το πρότυπο ISO 10373.

2. Υλική ασφάλεια των αδειών οδήγησης:

Οι κίνδυνοι κατά της υλικής ασφάλειας των αδειών οδήγησης είναι οι εξής:

- κατασκευή πλαστών καρτών: δημιουργία νέου αντικειμένου με μεγάλη ομοιότητα προς το έγγραφο, είτε με κατασκευή εξ υπαρχής είτε με την αντιγραφή γνησίου εγγράφου·
- υλική αλλοίωση: αλλαγή της ιδιότητας ενός γνησίου εγγράφου, π.χ. με μετατροπή ορισμένων στοιχείων που είναι τυπωμένα στο έγγραφο.

Η εν γένει ασφάλεια παρέχεται από το συνολικό σύστημα, το οποίο αποτελείται από τη διαδικασία εφαρμογής, τη διαβίβαση στοιχείων, το υλικό του κυρίως σώματος της κάρτας, την τεχνική εκτύπωσης, μια ελάχιστη δέσμη διαφόρων χαρακτηριστικών ασφαλείας και τη διαδικασία εξατομίκευσης.

α) Το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης ασφαλιζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση των εξής τεχνικών (υποχρεωτικά χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- το κυρίως σώμα των καρτών δεν αντιδρά στις υπεριώδεις·
- σχέδιο ασφαλείας του φόντου, προορισμένο να ανθίσταται στην παραποίηση με σάρωση, εκτύπωση ή αντιγραφή, και για το οποίο χρησιμοποιείται η εκτύπωση με ιριδισμό με πολύχρωμες μελάνες ασφαλείας και με θετική και αρνητική εκτύπωση των συμπλέκτων κυματοειδών γραμμών. Το σχέδιο δεν πρέπει να συντίθεται από τα βασικά χρώματα (CMYK), πρέπει να περιέχει περίπλοκες γραφικές παραστάσεις σε δύο τουλάχιστον ειδικούς χρωματισμούς και να περιλαμβάνει μικροσκοπική γραφή·
- μεταβλητά οπτικά στοιχεία που παρέχουν επαρκή προστασία κατά της αντιγραφής και αλλοίωσης της φωτογραφίας·

- εγχάρακτο μέσω λέιζερ·
- στο πεδίο της φωτογραφίας, το σχέδιο ασφαλείας του φόντου και η φωτογραφία θα πρέπει να αλληλεπικαλύπτονται τουλάχιστον εντός του περιθωρίου του (φθίνον σχέδιο).

β) Επί πλέον, το υλικό που χρησιμοποιείται για τις άδειες οδήγησης πρέπει να ασφαρίζεται κατά της παραχάραξης με τη χρησιμοποίηση τριών τουλάχιστον από τις κάτωθι τεχνικές (πρόσθετα χαρακτηριστικά ασφαλείας):

- μελάνες μεταβλητών χρωμάτων*,
- θερμοχρωματική μελάνη*,
- ειδικά ολογραφήματα*,
- μεταβλητές παραστάσεις λέιζερ*,
- μελάνη με υπεριώδη φθορισμό, ορατή και διαφανή,
- ιριδίζουσα εκτύπωση,
- ψηφιακό υδατόσημο στο φόντο,
- υπέρυθρα ή φωσφορίζοντα χρωστικά,
- απτά χαρακτηριστικά, σύμβολα ή σχέδια*.

γ) Επιτρέπεται η καθιέρωση πρόσθετων χαρακτηριστικών ασφαλείας. Πρέπει να προτιμώνται, ιδίως, οι τεχνικές που επισημαίνονται με αστερίσκο.

3. Η άδεια αποτελείται από δύο όψεις:

Η σελίδα 1 περιλαμβάνει:

α) τις λέξεις «ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ» οι οποίες εκτυπώνονται με έντονα γράμματα στη ελληνική γλώσσα .

β) τις λέξεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ».

γ) το διακριτικό σήμα της Ελλάδας - “GR“, τυπωμένο αρνητικά μέσα σε ένα μπλε παραλληλόγραμμο και περιβαλλόμενο από δώδεκα κίτρινα αστέρια· τα διακριτικά σήματα των υπολοίπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που δεν αναγράφονται στην ελληνική άδεια οδήγησης, είναι τα ακόλουθα:

B:	Βέλγιο
BG:	Βουλγαρία
CZ:	Τσεχική Δημοκρατία
DK:	Δανία
D:	Γερμανία
EST:	Εσθονία
GR:	Ελλάδα

E:	Ισπανία
F:	Γαλλία
IRL:	Ιρλανδία
I:	Ιταλία
CY:	Κύπρος
LV:	Λετονία
LT:	Λιθουανία
L:	Λουξεμβούργο
H:	Ουγγαρία
M:	Μάλτα
NL:	Κάτω Χώρες
A:	Αυστρία
PL:	Πολωνία
P:	Πορτογαλία
RO:	Ρουμανία
SLO:	Σλοβενία
SK:	Σλοβακία
FIN:	Φινλανδία
S:	Σουηδία
UK:	Ηνωμένο Βασίλειο

δ) τις πληροφορίες που αφορούν την εκδιδόμενη άδεια, οι οποίες απαριθμούνται ως εξής:

1. επώνυμο του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
2. όνομα του κατόχου (με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες),
3. ημερομηνία και τόπος γέννησης του κατόχου,
4. α) ημερομηνία έκδοσης της άδειας (η ημερομηνία αρχικής χορήγησης ή η ημερομηνία ανανέωσης του δικαιώματος, κατά περίπτωση),
β) ημερομηνία λήξης της ισχύος της άδειας (η ημερομηνία λήξης της κατηγορίας με τη μεγαλύτερη διάρκεια),
γ) εκδούσα αρχή,
- δ) Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του κατόχου,
5. αριθμό της άδειας,

6. φωτογραφία του κατόχου,
7. υπογραφή του κατόχου,
8. διεύθυνση κατοικίας (δεν αναγράφεται στην ελληνική άδεια οδήγησης),
9. κατηγορίες οχημάτων, που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας·

ε) την ένδειξη «υπόδειγμα άδειας οδήγησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» στην ελληνική γλώσσα και την ένδειξη «άδεια οδήγησης» στις άλλες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ροζ χρώμα, ώστε να αποτελεί το φόντο της άδειας:

Свидетелство за управление на МПС

Permiso de Conducción

Řidičský průkaz

Kørekort

Führerschein

Juhiluba

Άδεια Οδήγησης

Driving Licence

Permis de Conduire

Ceadúnas Tiomána

Patente di guida

Vadītāja apliecība

Vairuotojo pažymėjimas

Vezetői engedély

Licenzja tas-Sewqan

Rijbewijs

Prawo Jazdy

Carta de Condução

Permis de conducere

Vodičský preukaz

Vozniško dovoljenje

Ajokortti

Körkort

στ) χρώματα αναφοράς:

– μπλε: Pantone Reflex blue·

– κίτρινο: Pantone Yellow.

ζ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός, ο οποίος δεν επιτρέπεται να περιέχει δεδομένα επιπλέον των αναγραφόμενων στην άδεια.

Η σελίδα 2 περιλαμβάνει:

- α) 9. τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας ·
10. την ημερομηνία πρώτης έκδοσης για κάθε κατηγορία (η ημερομηνία αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται στη νέα άδεια κάθε φορά που αυτή αντικαθίσταται ή αλλάζεται)· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).
11. την ημερομηνία λήξης της ισχύος για κάθε κατηγορία· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα.μήνας.έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ).
12. τις πιθανές πρόσθετες ή περιοριστικές ενδείξεις σε κωδικοποιημένη μορφή για κάθε σχετική κατηγορία.
- Οι κωδικοί έχουν ως εξής:
- κωδικοί 01 έως 99: εναρμονισμένοι κωδικοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΔΗΓΟΣ (Ιατρικοί λόγοι)

01. Διόρθωση ή/και προστασία της όρασης
- 01.01 Γυαλιά
- 01.02 Φακός(-οί) επαφής
- 01.03 Προστατευτικά γυαλιά
- 01.04 Αδιαφανής φακός
- 01.05 Κάλυπτρο ματιού
- 01.06 Γυαλιά ή φακοί επαφής
02. Ακουστική συσκευή/επικοινωνιακό βοήθημα
- 02.01 Ακουστική συσκευή για ένα αυτί
- 02.02 Ακουστική συσκευή και για τα δύο αυτιά
03. Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άκρων
- 03.01 Κινητική πρόθεση/νάρθηκας άνω άκρου
- 03.02 Κινητική πρόθεση/νάρθηκας κάτω άκρου

05. Περιορισμένη χρήση (υποχρεωτική χρήση υποκωδικού, οδήγηση υπό περιορισμούς για ιατρικούς λόγους)
- 05.01 Οδήγηση μόνον την ημέρα (π.χ.: μία ώρα μετά την ανατολή και μία ώρα πριν τη δύση του ηλίου)
- 05.02 Οδήγηση μόνον εντός ακτίνας... km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου της αδείας ή μόνον εντός της πόλης/περιφέρειας
- 05.03 Οδήγηση χωρίς συνεπιβάτες
- 05.04 Οδήγηση με ταχύτητα έως... km/h
- 05.05 Οδήγηση επιτρεπόμενη μόνον συνοδεία κατόχου αδείας οδήγησης
- 05.06 Χωρίς ρυμουλκούμενο
- 05.07 Απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο
- 05.08 Απαγόρευση κατανάλωσης οινοπνευματωδών

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

10. Τροποποιημένο κιβώτιο ταχυτήτων
- 10.01 Χειροκίνητο κιβώτιο ταχυτήτων
- 10.02 Ισχύει μόνο για οχήματα χωρίς ποδωστήριο συμπλέκτη (ή χειρομοχλό για τις κατηγορίες ΑΜ, Α1, Α2, Α)
- 10.03 Ηλεκτρονικό κιβώτιο ταχυτήτων
- 10.04 Προσαρμοσμένος μοχλός αλλαγής ταχυτήτων
- 10.05 Χωρίς βοηθητικό κιβώτιο ταχυτήτων
15. Τροποποιημένος συμπλέκτης
- 15.01 Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη
- 15.02 Χειροκίνητος συμπλέκτης
- 15.03 Αυτόματος συμπλέκτης
- 15.04 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρο συμπλέκτη / αποσπασμένο ποδόπληκτρο συμπλέκτη
20. Τροποποιημένα συστήματα πέδησης
- 20.01 Τροποποιημένο ποδόπληκτρο πέδησης
- 20.02 Πεπλατυμένο ποδόπληκτρο πέδησης
- 20.03 Ποδόπληκτρο πέδησης κατάλληλο για το αριστερό πόδι

- 20.04 Ποδόπληκτρο πέδησης με υποδοχή υποδήματος
- 20.05 Ποδόπληκτρο πέδησης μεταβλητής κλίσης
- 20.06 Χειροκίνητη (προσαρμοσμένη) πέδηση πορείας
- 20.07 Μέγιστη χρήση ενισχυμένης πέδησης πορείας
- 20.08 Μέγιστη χρήση πέδησης έκτακτης ανάγκης ενσωματωμένης στην πέδηση πορείας
- 20.09 Προσαρμοσμένη πέδηση στάθμευσης
- 20.10 Ηλεκτρική πέδηση στάθμευσης
- 20.11 (Προσαρμοσμένη) ποδοκίνητη πέδηση στάθμευσης
- 20.12 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρού πέδησης / αποσπασμένο ποδόπληκτρο πέδησης
- 20.13 Χειρισμός πέδησης με το γόνατο
- 20.14 Ηλεκτρική πέδηση πορείας
- 25. Τροποποιημένα συστήματα επιτάχυνσης
  - 25.01 Προσαρμοσμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή
  - 25.02 Ποδόπληκτρο επιταχυντή με αποτύπωμα υποδήματος
  - 25.03 Ποδόπληκτρο επιταχυντή μεταβλητής κλίσης
  - 25.04 Χειροκίνητος επιταχυντής
  - 25.05 Επιταχυντής στο γόνατο
  - 25.06 Επιταχυντής με σερβομηχανισμό (ηλεκτρονικός, πνευματικός, κ.λπ.)
  - 25.07 Ποδόπληκτρο επιταχυντή αριστερά του ποδόπληκτρού πέδησης
  - 25.08 Ποδόπληκτρο επιταχυντή αριστερά
  - 25.09 Εμπρόσθιο/πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρού επιταχυντή/αποσπασμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή
- 30. Τροποποιημένα συνδυασμένα συστήματα πέδησης και επιτάχυνσης
  - 30.01 Παράλληλα ποδόπληκτρα
  - 30.02 Ποδόπληκτρα στο ίδιο (ή σχεδόν το ίδιο) ύψος
  - 30.03 Ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης μεταβλητής κλίσης
  - 30.04 Ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης μεταβλητής κλίσης και με νάρθηκα

- 30.05 Πλευρικό διαχωριστικό ποδόπληκτρο επιταχυντή και πέδησης/αποσπασμένο ποδόπληκτρο επιταχυντή και πέδησης
- 30.06 Υπερυψωμένο δάπεδο
- 30.07 Διαχωριστικό στην πλευρά του ποδόπληκτρο πέδησης
- 30.08 Διαχωριστικό για νάρθηκα στην πλευρά του ποδόπληκτρο πέδησης
- 30.09 Διαχωριστικό εμπρός από τα ποδόπληκτρα επιταχυντή και πέδησης
- 30.10 Υποστήριγμα πτέρνας/κνήμης
- 30.11 Ηλεκτρικός επιταχυντής και ηλεκτρική πέδηση
- 35. Τροποποιημένα χειριστήρια
(Διακόπτες φανών, εκτοξευτή ύδατος/υαλοκαθαριστήρα, ηχητικό όργανο, δείκτες διεύθυνσης, κ.λπ.)
  - 35.01 Χειριστήρια των οποίων η λειτουργία δεν έχει αρνητική επίπτωση στην οδήγηση και τον χειρισμό
  - 35.02 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.)
  - 35.03 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) με το αριστερό χέρι
  - 35.04 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) με το δεξί χέρι
  - 35.05 Χειριστήρια που λειτουργούν χωρίς άφεση του τιμονιού και των εξαρτημάτων (κουμπί, περόνη, κ.λπ.) και των συνδυασμένων μηχανισμών επιταχυντή και πέδησης
- 40. Τροποποιημένο σύστημα διεύθυνσης
  - 40.01 Τυποποιημένο υποβοηθούμενο σύστημα διεύθυνσης
  - 40.02 Ενισχυμένο υποβοηθούμενο σύστημα διεύθυνσης
  - 40.03 Σύστημα διεύθυνσης με εφεδρικό σύστημα

- 40.04 Επιμήκυνση κολώνας τιμονιού
- 40.05 Προσαρμοσμένο τιμόνι (φαρδύτερη ή/και παχύτερη διατομή τιμονιού, κ.λπ.)
- 40.06 Τιμόνι μεταβλητής κλίσης
- 40.07 Κατακόρυφο τιμόνι
- 40.08 Οριζόντιο τιμόνι
- 40.09 Οδήγηση με το πόδι
- 40.10 Εναλλακτικό προσαρμοσμένο τιμόνι (χειριστήριο χειρός, κ.λπ.)
- 40.11 Κουμπί στο τιμόνι
- 40.12 Νάρθηκας χειρός στο τιμόνι
- 40.13 Με τενόδεση νάρθηκα
- 42. Τροποποιημένα κάτοπτρα οδήγησης
  - 42.01 Εξωτερικό (αριστερό ή δεξί) πλαϊνό κάτοπτρο
  - 42.02 Εξωτερικό κάτοπτρο στο φτερό του αμαξώματος
  - 42.03 Πρόσθετο εσωτερικό κάτοπτρο για την παρακολούθηση της κυκλοφορίας
  - 42.04 Πανοραμικό εσωτερικό κάτοπτρο
  - 42.05 Κάτοπτρο νεκρού σημείου
  - 42.06 Ηλεκτρικά εξωτερικά κάτοπτρα
- 43. Τροποποιημένο κάθισμα οδηγού
  - 43.01 Κάθισμα οδηγού σε ύψος που επιτρέπει καλή ορατότητα και σε σωστή απόσταση από το τιμόνι και το ποδόπληκτρο
  - 43.02 Κάθισμα οδηγού προσαρμοσμένο στη σωματική διαμόρφωση του οδηγού
  - 43.03 Κάθισμα οδηγού με πλάγιο υποστήριγμα για περισσότερη ευστάθεια
  - 43.04 Κάθισμα οδηγού με βραχίονες
  - 43.05 Επιμήκυνση της μετατόπισης του καθίσματος του οδηγού κατά μήκος
  - 43.06 Προσαρμογή της ζώνης ασφαλείας
  - 43.07 Ζώνη ασφαλείας τύπου σαγής (4 σημείων)

44. Τροποποιήσεις μοτοσικλετών (υποχρεωτική η χρήση υποκωδικού)
  - 44.01 Με μία πέδη μόνο
  - 44.02 (Προσαρμοσμένη) χειροκίνητη πέδη (εμπρός τροχός)
  - 44.03 (Προσαρμοσμένη) ποδοκίνητη πέδη (πίσω τροχός)
  - 44.04 (Προσαρμοσμένος) χειρισμός επιταχυντή
  - 44.05 (Προσαρμοσμένη) χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης και χειροκίνητος συμπλέκτης
  - 44.06 (Προσαρμοσμένα) κάτοπτρα οδήγησης
  - 44.07 (Προσαρμοσμένα) χειριστήρια (δείκτες διεύθυνσης, λυχνία πέδησης,...)
  - 44.08 Ύψος καθίσματος που επιτρέπει στον οδηγό, στη στάση καθημένου, να έχει ταυτόχρονα και τα δύο πόδια επί του οδοστρώματος
45. Μοτοσικλέτα με κάνιστρο (side-car) μόνο
50. Ισχύει για ειδικό όχημα/αριθμό πλαισίου (αναγνωριστικός αριθμός οχήματος, VIN)
51. Ισχύει για ειδικό όχημα/πινακίδα κυκλοφορίας (αριθμός ταξινόμησης του οχήματος, VRN)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΘΕΜΑΤΑ

70. Αλλαγή της αδείας αριθ.... που εκδόθηκε από... (διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα: π.χ.: 70.0123456789.NL)
71. Αντίγραφο της αδείας αριθ.... (Διακριτικό σήμα ΕΕ/ΟΗΕ για τρίτη χώρα: π.χ.: 71.987654321.HR)
72. Περιορισμός στην κατηγορία οχημάτων Α μέγιστου κυλινδρισμού 125 cm³ και μέγιστης παραγωγής ισχύος 11 kW (A1)
73. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων Β μηχανοκίνητου τρίκυκλου ή τετράκυκλου τύπου (B1)

74. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων C η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων δεν υπερβαίνει τα 7.500 kg (C1)
75. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων D έως 16 θέσεων καθιμένων, χωρίς το κάθισμα του οδηγού (D1)
76. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων C, μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα των οποίων δεν υπερβαίνει τα 7.500 kg (C1), τα οποία συναρμολογούνται με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg, υπό τον όρο ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του σχηματιζόμενου συρμού του οχήματος δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg, και ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τη μάζα του έλκοντος οχήματος άνευ φορτίου (C1E)
77. Ισχύει για την κατηγορία οχημάτων D έως 16 θέσεων επιβατών, εκτός της θέσης του οδηγού (D1), τα οποία συναρμολογούνται με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας άνω των 750 kg υπό τον όρο α) ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του σχηματιζόμενου συρμού του οχήματος δεν υπερβαίνει τα 12.000 kg και ότι η μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα του ρυμουλκούμενου δεν υπερβαίνει τη μάζα του έλκοντος οχήματος άνευ φορτίου και β) το ρυμουλκούμενο δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά επιβατών (D1E)
78. Ισχύει μόνο για οχήματα χωρίς ποδωστήριο συμπλέκτη (ή χειρομοχλό για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A)
- 79.(...) Ισχύει για τα οχήματα που είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές εντός αγκύλης, στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 10 παράγραφος 1 της Οδηγίας 1991/439/ΕΟΚ.
Όταν, άδεια οδήγησης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των Κρατών Νορβηγίας, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν φέρει δίπλα σε κάποια κατηγορία ή υποκατηγορία τον κωδικό αυτό, σημαίνει ότι, η κατηγορία ή υποκατηγορία αυτή δεν ισχύει για όλα τα οχήματα της κατηγορίας ή

υποκατηγορίας αυτής, αλλά μόνο γι' αυτά που είναι μέσα στην αγκύλη.

Κατά τη ανταλλαγή της άδειας αυτής σε ελληνική η συγκεκριμένη κατηγορία ή υποκατηγορία χορηγείται μαζί με τον κωδικό αριθμό 79 και τις ενδείξεις μέσα στην αγκύλη.

90.01: προς τα αριστερά

90.02: προς τα δεξιά

90.03: αριστερά

90.04: δεξιά

90.05: χέρι

90.06: πόδι

90.07: χρησιμοποιήσιμο

95. Οδηγός, κάτοχος ΠΕΙ, ο οποίος ανταποκρίνεται στην υποχρέωση επαγγελματικής ικανότητας που αναφέρεται στο Π.Δ. 74/2008 (Οδηγία 2003/59/ΕΚ) μέχρι την ..... [π.χ. 95.(01.01.12]
96. Οδηγός ο οποίος έχει ολοκληρώσει την κατάρτιση ή έχει περάσει επιτυχώς δοκιμασία ελέγχου των προσόντων και της συμπεριφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος V.

Οι κωδικοί αριθμοί από 100 και άνω είναι εθνικοί αριθμοί, τίθενται στις άδειες οδήγησης που χορηγούν ή μετατρέπουν οι ελληνικές υπηρεσίες και ισχύουν μόνο επί ελληνικού εδάφους.

Οι εθνικοί κωδικοί αριθμοί είναι οι εξής:

103. Ο κάτοχος της άδειας είναι μονόφθαλμος

105. Ο κάτοχος της άδειας είναι κωφάλαλος

106. Υπάρχει περιορισμός στην επέκταση της άδειας σε κατηγορίες της ΟΜΑΔΑΣ 2 για ιατρικούς λόγους.

107. Υπάρχει χρονικός περιορισμός στη διοικητική ισχύ των κατηγοριών της άδειας, για ιατρικούς λόγους.

110. Η άδεια προέρχεται από μετατροπή άδειας, η οποία χορηγήθηκε από Στρατιωτική Υπηρεσία ή Υπηρεσία των Σωμάτων Ασφαλείας.

113. Η κατηγορία Β ισχύει και για οδήγηση ΕΔΧ αυτοκινήτου.
Ο κωδικός αυτός καταργείται από 19 Ιανουαρίου 2013.
114. Δεν επιτρέπεται η οδήγηση λεωφορείων (κατηγορίες D1, D1E, D, DE) σε ακτίνα μεγαλύτερη των 50 Km από την έδρα του οχήματος. Ο κωδικός αυτός καταργήθηκε από 10 Σεπτεμβρίου 2008 (Π.Δ. 74/2008, άρθρο 12, παράγραφος 2).
Εφόσον, όμως, έχει τεθεί σε άδεια οδήγησης των παραπάνω κατηγοριών, οι οποίες χορηγήθηκαν πριν από τις 10 Σεπτεμβρίου 2008, εξακολουθεί να μεταφέρεται σε κάθε έντυπο άδειας του Παραρτήματος Ι, του διατάγματος αυτού, το οποίο έντυπο εκδίδεται σε αντικατάσταση του παλαιού εντύπου, για οποιονδήποτε λόγο, μέχρις ότου, ο κάτοχος της άδειας αποκτήσει την υπηρεσία των 12 μηνών οδήγησης οπότε και διαγράφεται ο συγκεκριμένος κωδικός.
116. Η άδεια χορηγείται με περιορισμό του αριθμού των κατηγοριών προηγούμενης άδειας.
120. Απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας, η οποία προϋποθέτει την κατοχή άδειας οδήγησης των κατηγοριών C, D, CE και DE.
Ο κωδικός αυτός καταργείται από 10 Σεπτεμβρίου 2014 (Οδηγία 2003/59/ΕΚ).
171. Πρώτο αντίγραφο της άδειας λόγω απώλειας (με οποιονδήποτε τρόπο).
271. Δεύτερο αντίγραφο της άδειας λόγω απώλειας (με οποιονδήποτε τρόπο).
371. Τρίτο αντίγραφο της άδειας λόγω απώλειας (με οποιονδήποτε τρόπο). κ.ο.κ.
- Όταν ένας κωδικός ισχύει για όλες τις κατηγορίες για τις οποίες εκδίδεται η άδεια, εκτυπώνεται στην τελευταία γραμμή της σελίδας 2 (κάτω από τις στήλες 9, 10 και 11)
13. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή των στοιχείων που απαιτούνται για την διαχείριση της άδειας, στο πλαίσιο της εφαρμογής της παραγράφου 4, στοιχείο α), του παρόντος Παραρτήματος·

14. χώρος για την ενδεχόμενη αναγραφή, των στοιχείων που απαιτούνται για τη διαχείρισή της ή αφορούν την οδική ασφάλεια (προαιρετικά). Στην περίπτωση που το στοιχείο εμπίπτει σε στήλη καθοριζόμενη στο παρόν παράρτημα, πρέπει να προηγείται της αναγραφής του ο αριθμός της αντίστοιχης στήλης.

Στο χώρο αυτό μπορεί επίσης να αναγράφεται, με τη γραπτή συγκατάθεση του κατόχου, στοιχείο μη συνδεδεμένο με τη διαχείριση της άδειας οδήγησης ή με την οδική ασφάλεια· η προσθήκη του εν λόγω στοιχείου (π.χ. ομάδα αίματος) δεν επηρεάζει τη χρήση του υποδείγματος ως άδειας οδήγησης (σημείωση 14α),

β) επεξήγηση των κάτωθι αριθμημένων σημείων τα οποία περιλαμβάνονται στις σελίδες 1 και 2 της άδειας : 1, 2, 3, 4(α), 4(β), 4(γ), 5, 10, 11 και 12.

γ) ειδικό χώρο, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εισαχθεί, ενδεχομένως, μικροεπεξεργαστής ή άλλος αντίστοιχος μηχανογραφικός μηχανισμός,

4. Ειδικές διατάξεις

α) Όταν ο κάτοχος άδειας οδήγησης την οποία έχει εκδώσει κράτος μέλος της Ε.Ε. ή η Νορβηγία, ή η Ισλανδία ή το Λιχτενστάιν, σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα, αποκτά κανονική διαμονή στην Ελλάδα, δύναται να αναγράφονται στην άδεια οδήγησης τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διαχείρισή της, υπό την επιφύλαξη ότι αναγράφονται επίσης τα στοιχεία αυτά στις άδειες που εκδίδονται στην Ελλάδα και ότι υπάρχει, ο απαιτούμενος, για το σκοπό αυτό, χώρος.

β) Μετά από διαβούλευση με την Επιτροπή, μπορούν να προστίθενται χρώματα ή σημάνσεις, όπως ραβδωτοί κωδικοί και εθνικά σύμβολα, υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων του παρόντος Παραρτήματος.

Στα πλαίσια της αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών, οι ραβδωτοί κωδικοί δεν μπορούν να περιέχουν άλλες πληροφορίες εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται ήδη κατά αναγνώσιμο τρόπο στην άδεια οδήγησης ή είναι απαραίτητες για τη διαδικασία έκδοσης της άδειας.

γ) Οι πληροφορίες που περιέχουν η εμπρόσθια και η οπίσθια πλευρά της κάρτας είναι οπτικά ευδιάκριτες και αναγράφονται με χαρακτήρες ελάχιστου μεγέθους 5 για τα σημεία 9 έως 12 της οπίσθιας πλευράς

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σελίδα 1

	ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
	1.		
	2.		
	3.		
6. ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ 	4α.	4γ.	
	4β.	4δ.	
	5.		
	7.		
	(8.)		
9.			

Σελίδα 2

13. (14.) 	9.	10.	11.	12.
	AM 			
	A1 			
	A2 			
	A 			
	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
D1E 				
DE 				
12.				

1. Επίτιμο 2. Όνομα 3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης 4α. Ημερομηνία έκδοσης της άδειας 4β. Διοικητική ημερομηνία λήξης 4γ. Εκδούσα αρχή

1. Επίτιμο 2. Όνομα 3. Ημερομηνία και τόπος γέννησης 4α. Ημερομηνία έκδοσης της άδειας 4β. Διοικητική ημερομηνία λήξης 4γ. Εκδούσα αρχή

4δ. Αριθμός Φορολογικού Μητρώου 5. Αριθμός άδειας 9. Κατηγορία 10.
Ημερομηνία έκδοσης κατηγορίας 11. Ημερομηνία λήξης κατηγορίας 12.
Περιορισμοί

Στο έντυπο της άδειας οδήγησης επιτρέπεται η εισαγωγή υποστρώματος αποθήκευσης (μικροεπεξεργαστής), το οποίο περιλαμβάνει τα δεδομένα της άδειας οδήγησης, τα οποία ορίζονται στο Παράρτημα αυτό. Με απόφαση των Υπουργών Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Προστασίας του Πολίτη, που προβλέπεται στο άρθρο 15 του ν. 3534/2007 (Α' 40), εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές του μικροεπεξεργαστή, όπως αυτές καθορίζονται από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το παραπάνω υπόδειγμα, ισχύει από 19-1-2013.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ**I. ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ**

Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι υποψήφιοι για χορήγηση άδειας οδήγησης διαθέτουν τις αναγκαίες γνώσεις και προσόντα και επιδεικνύουν την απαιτούμενη συμπεριφορά στην οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος, υπόκεινται σε εξετάσεις. Οι εξετάσεις προς το σκοπό αυτό συνίστανται σε:

- θεωρητική εξέταση, και στη συνέχεια,
- εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς.

Οι όροι υπό τους οποίους διεξάγονται οι εξετάσεις αυτές καθορίζονται κατωτέρω. Οι λεπτομέρειες διενέργειας των θεωρητικών εξετάσεων και των εξετάσεων προσόντων και συμπεριφοράς καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

A. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ**1. Μορφή**

Η μορφή εξέτασης που επιλέγεται εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος έχει τις απαιτούμενες γνώσεις των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 2, 3 και 4.

Κάθε υποψήφιος οδηγός μίας κατηγορίας οχήματος, ο οποίος έχει επιτύχει στη θεωρητική εξέταση για άδεια διαφορετικής κατηγορίας, μπορεί να απαλλαγεί από τις κοινές διατάξεις που προβλέπονται στα σημεία 2, 3 και 4.

2. Περιεχόμενο της θεωρητικής εξέτασης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων

2.1. Τίθενται ερωτήσεις για καθένα από τα σημεία που αναφέρονται στη συνέχεια,

το περιεχόμενο και η μορφή των οποίων ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων:

2.1.1. νομικές διατάξεις οδικής κυκλοφορίας:

- ιδίως όσον αφορά τις οδικές πινακίδες, τη σήμανση και τη σηματοδότηση, την προτεραιότητα κυκλοφορίας και τα όρια ταχύτητας·

2.1.2. οδηγός:

- βαθμός ετοιμότητας και στάση απέναντι στους άλλους χρήστες της οδού,
- αντίληψη, κρίση και λήψη απόφασης, ειδικότερα χρόνος αντίδρασης, καθώς και μεταβολές στην συμπεριφορά οδήγησης εξαιτίας της

επίδρασης οινοπνευματωδών, ναρκωτικών και ιατρικών προϊόντων, διανοητική κατάσταση και κόπωση·

2.1.3. οδός:

- οι πλέον σημαντικές αρχές για την τήρηση ασφαλούς απόστασης μεταξύ των οχημάτων, των αποστάσεων πέδησης και το κράτημα επί της οδού υπό ποικίλες καιρικές και οδικές συνθήκες,
- παράγοντες κινδύνου κατά την οδήγηση σχετιζόμενη με ποικίλες οδικές συνθήκες, ιδίως όπως αυτές μεταβάλλονται αναλόγως των καιρικών συνθηκών και του χρόνου εντός της ημέρας ή της νύκτας,
- χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων οδών και σχετικές απαιτήσεις σύμφωνα με τον νόμο·
- ασφαλή οδήγηση μέσα σε οδικές σήραγγες

2.1.4. άλλοι χρήστες οδού:

- ειδικοί παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με την έλλειψη πείρας των άλλων χρηστών της οδού και των πλέον ευάλωτων κατηγοριών χρηστών όπως είναι τα παιδιά, οι πεζοί, οι ποδηλάτες και τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα,
- ενδεχόμενοι κίνδυνοι στην κίνηση και την οδήγηση διαφόρων τύπων οχημάτων και κίνδυνοι εξαιτίας των διαφορετικών πεδίων ορατότητας των οδηγών τους·

2.1.5. γενικοί κανόνες και ρυθμίσεις και άλλα θέματα:

- κανόνες σχετικά με τα διοικητικά έγγραφα που απαιτούνται για τη χρήση οχημάτων,
- γενικοί κανόνες που προδιαγράφουν πώς πρέπει να συμπεριφερθεί ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος (τοποθέτηση προειδοποιητικών διατάξεων και ενεργοποίηση του συναγερμού) και τα μέτρα που μπορεί να λάβει για να συνδράμει, εφόσον χρειάζεται, τα θύματα τροχαίου ατυχήματος,
- παράγοντες ασφάλειας σχετικοί με το όχημα, το φορτίο και τα μεταφερόμενα άτομα·

2.1.6. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα·

2.1.7. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια· οι υποψήφιοι οδηγοί πρέπει να είναι ικανοί να ανιχνεύουν βλάβες, ιδίως στο σύστημα διεύθυνσης, ανάρτησης και πέδησης, τα ελαστικά, τους δείκτες φώτων και

στο σύστημα διεύθυνσης, τους ανακλαστήρες, τα κάτοπτρα, τους εκτοξευτήρες ύδατος και τους υαλοκαθαριστήρες, το σύστημα εξάτμισης, τις ζώνες ασφαλείας και το ηχητικό όργανο·

2.1.8. εξοπλισμός ασφαλείας του οχήματος και ιδίως χρήση των ζωνών ασφαλείας, των προσκέφαλων και του εξοπλισμού ασφαλείας των παιδιών·

2.1.9. κανόνες που αφορούν τη χρήση του οχήματος ως προς το περιβάλλον (κατάλληλη χρήση των ηχητικών οργάνων, μετριοπαθής κατανάλωση καυσίμων, περιορισμός των ρυπογόνων εκπομπών, κ.λπ.).

3. **Ειδικές διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες Α1, Α2 και Α**

3.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σε ότι αφορά:

3.1.1. τη χρήση προστατευτικών εφοδίων όπως είναι τα γάντια, οι μπότες, ο ρουχισμός και το κράνος·

3.1.2. ορατότητα των μοτοσικλετιστών για τους άλλους χρήστες των οδών·

3.1.3. παράγοντες κινδύνου σχετιζόμενοι με τις διάφορες οδικές συνθήκες, όπως αυτές ορίζονται ανωτέρω με ιδιαίτερη προσοχή στα ολισθηρά τμήματα, όπως οι εσχάρες ομβρίων, η οδική σήμανση όπως οι διαγραμμίσεις και τα βέλη, οι τροχιές τραμ·

3.1.4. μηχανολογικές πτυχές που αφορούν την οδική ασφάλεια όπως ορίζεται ανωτέρω, με ιδιαίτερη προσοχή στο διακόπτη εκτάκτου ανάγκης με τον οποίο τίθεται εκτός λειτουργίας ο κινητήρας, τη στάθμη λαδιού και τον ιμάντα.

4. **Ειδικές διατάξεις για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E**

4.1. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων σχετικά με:

4.1.1. τους κανόνες των ωρών οδήγησης και του χρόνου ανάπαυσης, όπως ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου, της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1985, για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών, όπως αυτός αντικαταστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2006· χρήση της συσκευής ελέγχου όπως ορίζεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου, της 20^{ης} Δεκεμβρίου 1985, σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 561/2006·

- 4.1.2. κανόνες σχετικά με το είδος της αντίστοιχης μεταφοράς: εμπορευμάτων ή επιβατών·
- 4.1.3. έγγραφα οχήματος και μεταφοράς που απαιτούνται για τις εθνικές και διεθνείς μεταφορές εμπορευμάτων και επιβατών·
- 4.1.4. τρόπος συμπεριφοράς σε περίπτωση ατυχήματος γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μετά από ατύχημα ή παρεμφερές συμβάν, όπου συμπεριλαμβάνονται τα μέτρα έκτακτης ανάγκης όπως η εκκένωση του οχήματος από επιβάτες και οι βασικές γνώσεις παροχής πρώτων βοηθειών·
- 4.1.5. προφυλάξεις κατά την αφαίρεση και αντικατάσταση τροχών·
- 4.1.6. κανόνες για τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων· κανόνες για τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας·
- 4.1.7. παρεμπόδιση του πεδίου ορατότητας εξαιτίας των χαρακτηριστικών των οχημάτων·
- 4.1.8. ανάγνωση οδικού χάρτη, οδικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης των ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετικά)·
- 4.1.9. παράγοντες ασφαλείας σχετιζόμενοι με τη φόρτωση του οχήματος: έλεγχος του φορτίου (στοιβασία και πρόσδεση), δυσχέρειες αναλόγως των διαφόρων ειδών φορτίου (π.χ. υγρά, ανηρημένα φορτία,...), φόρτωση και εκφόρτωση εμπορευμάτων και χρήση του εξοπλισμού φόρτωσης (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·
- 4.1.10. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά τη μεταφορά επιβατών· άνεση και ασφάλεια επιβατών· μεταφορά παιδιών αναγκαίοι έλεγχοι πριν την εκκίνηση· όλα τα είδη λεωφορείων πρέπει να αποτελούν μέρος της θεωρητικής εξέτασης (λεωφορεία δημοσίας χρήσης και πούλμαν, λεωφορεία ειδικών διαστάσεων, κ.λπ.) (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·
- 4.2. Υποχρεωτικός έλεγχος γενικών γνώσεων στις ακόλουθες πρόσθετες διατάξεις σχετικά με τις κατηγορίες C, CE, D, και DE:
  - 4.2.1. βασικές αρχές κατασκευής και λειτουργίας: κινητήρων εσωτερικής καύσης, υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρα), του συστήματος καυσίμων, του ηλεκτρικού συστήματος, του συστήματος ανάφλεξης, του συστήματος μετάδοσης της κίνησης (συμπλέκτης, κιβώτιο ταχυτήτων, κ.λπ.)·
  - 4.2.2. λίπανση και αντιπηκτική προστασία·

- 4.2.3. βασικές αρχές κατασκευής, τοποθέτησης, ορθής χρήσης και φροντίδας ελαστικών·
- 4.2.4. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των εξαρτημάτων πέδησης και των χειριστηρίων ταχύτητας·
- 4.2.5. βασικές αρχές σχετικά με τα είδη, τη λειτουργία, τα κύρια μέρη, τη σύνδεση, τη χρήση και καθημερινή συντήρηση των συστημάτων ζεύξης (μόνο για τις κατηγορίες CE, DE)·
- 4.2.6. μέθοδοι εντοπισμού των αιτιών μηχανικών βλαβών·
- 4.2.7. προληπτική συντήρηση οχημάτων και αναγκαίες μικροεπισκευές·
- 4.2.8. ευθύνη του οδηγού όσον αφορά την παραλαβή, μεταφορά και παράδοση εμπορευμάτων σύμφωνα με τους συμπεφωνημένους όρους (μόνο για τις κατηγορίες C, CE).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων εγκρίνονται τα βιβλία με τα ερωτηματολόγια, τα οποία περιέχουν την καθοριζόμενη, στο Παράρτημα αυτό, εξεταστέα ύλη και με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων που προβλέπεται στο άρθρο 16 του ν. 3534/2007 (ΦΕΚ Α' 40), καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται η τιμή διάθεσής τους.

B. ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

5. Το όχημα και ο εξοπλισμός του

- 5.1. Η οδήγηση οχήματος με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης υπόκειται στην επιτυχή εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς σε όχημα με χειροκίνητη μετάδοση της κίνησης.

Εφόσον ο υποψήφιος υποβάλλεται σε εξέταση δεξιοτήτων και συμπεριφοράς σε όχημα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης, το γεγονός αυτό καταγράφεται σε κάθε άδεια που θα εκδοθεί με βάση την εν λόγω εξέταση. Οι άδειες που φέρουν τη σχετική μνεία χρησιμοποιούνται μόνο για την οδήγηση οχημάτων με αυτόματη μετάδοση της κίνησης.

«Όχημα με αυτόματη μετάδοση της κίνησης» νοείται το όχημα, το οποίο δεν έχει ποδωστήριο συμπλέκτη (ή χειρομοχλό για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A).

- 5.2. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις προσόντων και συμπεριφοράς (εκπαιδευτικά οχήματα) είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω.

Κατηγορία AM:

Δίκυκλο μηχανοκίνητο όχημα, με μέγιστη, εκ κατασκευής, ταχύτητα 45 km/h, και κινητήρα με κυβισμό μέχρι 50 cm³, αν είναι εσωτερικής καύσης ή μέγιστης καθαρής ισχύος μέχρι 4 kW, αν πρόκειται για ηλεκτρικό κινητήρα.

Κατηγορία A1:

Μοτοσικλέτα της κατηγορίας A1 χωρίς πλευρικό κάνιστρο, ελάχιστου κυβισμού 120 cm³ που έχει δυνατότητα να αναπτύξει ταχύτητα τουλάχιστον 90 km/h.

Κατηγορία A2:

Μοτοσικλέτα χωρίς πλευρικό κάνιστρο, ελάχιστου κυλινδρισμού 400 cm³ ισχύος τουλάχιστον 25 kW.

Κατηγορία A:

Μοτοσικλέτα χωρίς πλευρικό κάνιστρο, ελάχιστου κυλινδρισμού 600 cm³ ισχύος τουλάχιστον 40 kW.

Επιπλέον τα παραπάνω οχήματα πρέπει να φέρουν δύο καθρέπτες, πλαϊνό (πλευρικό) ή κεντρικό στήριγμα καθώς και μία πινακίδα στερεωμένη στο πίσω μέρος του οχήματος κατακόρυφα πάνω ή κάτω από την πινακίδα

κυκλοφορίας, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού. Στα οχήματα αυτά δεν πρέπει να μεταβάλλονται τα εργοστασιακά τεχνικά χαρακτηριστικά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η σωστή λειτουργία τους, η αποτελεσματικότητά τους και η επίτευξη των επιδόσεών τους (π.χ. μεταβολή της σχέσης μετάδοσης στην κινηματική αλυσίδα).

Κατηγορία Β:

Τετράτροχο όχημα της κατηγορίας Β ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, το οποίο επί πλέον :

- έχει τέσσερις (4) πόρτες,
- φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που θα ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- έχει τέσσερις (4) καθρέπτες, τοποθετημένους δύο εξωτερικά (ένας δεξιά και ένας αριστερά) και δύο εσωτερικά (ένας για τον υποψήφιο οδηγό και ένας για τον εκπαιδευτή συνοδηγό),
- φέρει ζώνες ασφάλειας στα μπροστινά και πίσω καθίσματα,
- φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στην οροφή του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία ΒΕ:

Συνδυασμός, αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας Β και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.000 kg, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 100 km/h, ο οποίος δεν εντάσσεται στην κατηγορία Β· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλ. κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του μηχανοκίνητου οχήματος· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να είναι ελαφρώς στενότερο από το μηχανοκίνητο όχημα αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οδήγησης· το ρυμουλκούμενο κατά την εξέταση έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα φέρει μία πινακίδα, ειδικών προδιαγραφών, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδειάς της σχολής.

Εφόσον δεν υφίστανται εκπαιδευτικά οχήματα της κατηγορίας ΒΕ, η εκπαίδευση και εξέταση μπορεί να γίνει και με όχημα (συνδυασμό οχημάτων) του υποψηφίου, θεωρούμενο για τη συγκεκριμένη περίπτωση ως εκπαιδευτικό. Για την πλήρωση των προδιαγραφών της κατηγορίας ΒΕ για το συγκεκριμένο συνδυασμό οχημάτων, θα εκδίδεται βεβαίωση της αρμόδιας για την ταξινόμηση Υπηρεσίας Μεταφορών & Επικοινωνιών. Κατά την εξέταση παρίσταται υποχρεωτικά εκπαιδευτής και το όχημα τόσο κατά την εκπαίδευση, όσο και κατά την εξέταση φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα "L", χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία C:

Όχημα της κατηγορίας C μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 12.000 kg, μήκους τουλάχιστον 8 m, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με κιβώτιο ταχυτήτων που έχει τουλάχιστον 8 εμπρόσθιες ταχύτητες (8 σχέσεις μετάδοσης της κίνησης) και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται:

- να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον, θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,
- να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδειάς της σχολής οδηγών.
- σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων,

συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,

- Κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 10.000 kg.

Κατηγορία CE:

Είτε αρθρωτό όχημα, είτε συνδυασμός οχήματος δοκιμασίας στην κατηγορία C και ρυμουλκούμενου τουλάχιστον 7,5 m μήκους· τόσο το αρθρωτό όχημα όσο και ο συνδυασμός έχουν μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 20.000 kg, μήκος τουλάχιστον 14 m και πλάτος τουλάχιστον 2,40 m, είναι δε ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h και είναι εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών, με κιβώτιο ταχυτήτων με 8 τουλάχιστον εμπρόσθιες ταχύτητες (8 σχέσεις μετάδοσης της κίνησης) και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα.
- το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας.
- να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.
- σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- Κατά την πρακτική εξέταση να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 15.000 kg.

Κατηγορία C1:

Όχημα της κατηγορίας C1 με μέγιστη επιτρεπόμενη μάζα τουλάχιστον 4.000 kg, μήκους τουλάχιστον 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h• εξοπλισμένο με σύστημα αντιμεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- το διαμέρισμα φορτίου να συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου. Η απαίτηση αυτή καλύπτεται και με την τοποθέτηση τέντας,
- να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδειάς της σχολής οδηγών.
- σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα.

Κατηγορία C1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας C1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg· ο συνδυασμός έχει μήκος τουλάχιστον 8 m και είναι ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h•

Επιπλέον, για το όχημα αυτό απαιτείται :

- να έχει θάλαμο οδήγησης τριών (3) τουλάχιστον θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού,
- να φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον το πλάτος και το ύψος του θαλάμου· το κλειστό αμάξωμα μπορεί επίσης να

είναι ελαφρώς στενότερο από το θάλαμο, αρκεί η θέα προς τα όπισθεν να είναι δυνατή μόνο με τη χρήση των εξωτερικών κατόπτρων οδήγησης του μηχανοκίνητου οχήματος.

- να φέρει μια πινακίδα, τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής.

- σε περίπτωση που ο θάλαμος οδήγησης είναι διπλός (μέχρι πέντε θέσεων, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του οδηγού), τότε το όχημα φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, η οποία ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,

Κατά την πρακτική εξέταση το ρυμουλκούμενο να έχει συνολική πραγματική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Κατηγορία D:

Όχημα της κατηγορίας D μήκους τουλάχιστον 10 m , πλάτους τουλάχιστον 2,40 m και ικανό να αναπτύσσει, ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιμεπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,

- φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,

- φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).

- φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών οδηγών.

Κατηγορία DE:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg, πλάτους τουλάχιστον 2,40 m, ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον

2 m πλάτος και 2 m ύψος· το ρυμουλκούμενο κατά τη δοκιμασία έχει πραγματική συνολική μάζα, τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1:

Όχημα της κατηγορίας D1 μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 4.000 kg με ελάχιστο μήκος 5 m και ικανό να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· εξοπλισμένο με σύστημα αντιεμπλοκής των τροχών και με συσκευή ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επιπλέον, το όχημα αυτό:

- φέρει δεύτερο ποδόπληκτρο φρένου και συμπλέκτη στη θέση του συνοδηγού και προαιρετικά επιταχυντήρα,
- φέρει ενδεικτική λυχνία τοποθετημένη σε εμφανές σημείο, που ανάβει στην περίπτωση χρησιμοποίησης από το συνοδηγό εκπαιδευτή, του φρένου, του συμπλέκτη ή του επιταχυντήρα ή ανάλογο ηχητικό σύστημα,
- φέρει σύστημα κλιματισμού (θέρμανση - ψύξη).
- φέρει μία πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του αμαξώματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L», χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό άδειας της σχολής οδηγών.

Κατηγορία D1E:

Συνδυασμός αποτελούμενος από όχημα δοκιμασίας της κατηγορίας D1 και ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας τουλάχιστον 1.250 kg και ικανός να αναπτύσσει ταχύτητα τουλάχιστον 80 km/h· το διαμέρισμα φορτίου του ρυμουλκούμενου συνίσταται σε κλειστό αμάξωμα (δηλαδή κλειστό και από πάνω) το οποίο έχει τουλάχιστον 2 m πλάτος και 2 m ύψος· το όχημα κατά τη δοκιμασία έχει ελάχιστη συνολική πραγματική μάζα τουλάχιστον 800 kg.

Επιπλέον, το όχημα αυτό φέρει μια πινακίδα τοποθετημένη στο πίσω μέρος του ρυμουλκούμενου οχήματος, με το διεθνές διακριτικό σήμα «L» χρώματος ερυθρού, μαζί με την επωνυμία και τον αριθμό αδείας της σχολής οδηγών.

Όπου στις παραπάνω προδιαγραφές εκπαιδευτικών οχημάτων αναφέρεται η ένδειξη «κλειστό αμάξωμα», εννοείται αμάξωμα κοινού φόρτου, κλεισμένο

από όλες τις πλευρές, εκτός της πίσω πλευράς, η οποία μπορεί να είναι ανοικτή.

Τα οχήματα δοκιμασίας για τις κατηγορίες ΒΕ, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E τα οποία δεν είναι σύμφωνα με τα ελάχιστα ανωτέρω κριτήρια, κυκλοφορούσαν όμως ως εκπαιδευτικά μέχρι και τις 18.7.2008, επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται μέχρι τις 30.9.2013.

Οι απαιτήσεις, σχετικά με το φορτίο που μεταφέρεται από αυτά τα οχήματα, εφαρμόζονται, το αργότερο μέχρι τις 30/9/2013.

6. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες AM, A1, A2 και A**

6.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος σε ότι αφορά την οδική ασφάλεια

Οι υποψήφιοι πρέπει να αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγούν με ασφάλεια εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:

6.1.1. τοποθέτηση προστατευτικών εφοδίων, όπως γάντια, μπότες, ρουχισμός και κράνος·

6.1.2. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, των πεδών του συστήματος διεύθυνσης, του διακόπτη στάθμευσης έκτακτης ανάγκης (εφόσον μπορεί να χρησιμοποιηθεί), του ιμάντα, της στάθμης λαδιού, των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου.

6.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών που αφορούν την οδική ασφάλεια:

6.2.1. εκκίνηση, ακινητοποίηση και κίνηση της μοτοσικλέτας χωρίς τη βοήθεια του κινητήρα με βάδισμα δίπλα στο όχημα·

6.2.2. στάθμευση της μοτοσικλέτας στο στήριγμά της·

6.2.3. πρέπει να εκτελούνται με αργή ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται και ο ελιγμός τύπου slalom· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού του συμπλέκτη σε συνδυασμό με την πέδηση, την ισορροπία, την κατεύθυνση της όρασης και τη θέση της μοτοσικλέτας και τη θέση των ποδιών στα υποπόδια·

6.2.4. πρέπει να εκτελούνται με μεγαλύτερη ταχύτητα τουλάχιστον δύο ελιγμοί, από τους οποίους ένας με τη δεύτερη ή τρίτη ταχύτητα, με τουλάχιστον 30 km/h και ένας με αποφυγή εμποδίου με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον

τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας, της κατεύθυνσης της όρασης, της ισορροπίας, της τεχνικής της κατευθυντικότητας του οχήματος και της τεχνικής αλλαγής των ταχυτήτων·

- 6.2.5. πέδηση: εκτελούνται τουλάχιστον δύο ασκήσεις πέδησης στις οποίες περιλαμβάνεται η πέδηση εκτάκτου ανάγκης με ελάχιστη ταχύτητα 50 km/h· με τον τρόπο αυτό πρέπει να δίνεται η δυνατότητα αξιολόγησης της ικανότητας χειρισμού της εμπρόσθιας και πίσω πέδης, της κατεύθυνσης της όρασης και της θέσης του οδηγού επί της μοτοσικλέτας.
- 6.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία
Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:
  - 6.3.1. εκκίνηση: από θέση στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·
  - 6.3.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά απέναντι στα οχήματα του αντίθετου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·
  - 6.3.3. οδήγηση επί καμπύλης οδού·
  - 6.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·
  - 6.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·
  - 6.3.6. προσέγγιση/έξοδος από αυτοκινητοδρόμους ή παρεμφερείς δρόμους (εφόσον υπάρχουν): είσοδος από την λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·
  - 6.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων (εφόσον είναι δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένων αυτοκινήτων· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (εφόσον επιτρέπεται)·
  - 6.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, διέλευση ισόπεδης σιδηροδρομικής διάβασης· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε απότομη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες
  - 6.3.9. αναγκαίες προφυλάξεις κατά την αποβίβαση από το όχημα.

7. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες Β και ΒΕ**
- 7.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια.
Οι υποψήφιοι αποδεικνύουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται για να οδηγήσουν ασφαλώς εκπληρώνοντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- 7.1.1. προσαρμογή του καθίσματος εφόσον χρειάζεται για την επίτευξη σωστής θέσης καθημένου·
- 7.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας και προσκέφαλων εφόσον υπάρχουν·
- 7.1.3. έλεγχος ορθής ασφάλισης των θυρών·
- 7.1.4. διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των υγρών (π.χ. λάδι κινητήρα, ψυκτικού υγρού, υγρού υαλοκαθαριστήρα), των φωτών, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και των ηχητικών οργάνων·
- 7.1.5. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με την φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες του διαμερίσματος φορτίου, ασφάλιση του θαλάμου, τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορία ΒΕ μόνο)·
- 7.1.6. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και της πέδης και των ηλεκτρολογικών συνδέσεων (κατηγορία ΒΕ μόνο).
- 7.2. Κατηγορία Β: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια
Ελέγχεται μία επιλογή από τους ελιγμούς που ακολουθούν (τουλάχιστον δύο ελιγμοί για τα τέσσερα σημεία, συμπεριλαμβανομένου ενός με οπισθοπορεία):
- 7.2.1. οπισθοπορεία σε ευθεία γραμμή ή οπισθοπορεία με στροφή δεξιά ή αριστερά διατηρούμενης ταυτόχρονα της ορθής λωρίδας κυκλοφορίας·
- 7.2.2. στροφή του οχήματος για να έλθει κατά μέτωπο προς το αντίθετο ρεύμα, με χρήση των εμπρός και όπισθεν ταχυτήτων·
- 7.2.3. στάθμευση του οχήματος και εγκατάλειψη του χώρου στάθμευσης (παράλληλα, πλάγια ή δεξιά, εμπρός ή όπισθεν, σε επίπεδο χώρο, σε ανωφέρεια ή κατωφέρεια)·
- 7.2.4. κατάλληλη πέδηση μπροστά από πινακίδα STOP· η εκτέλεση, πάντως ακινητοποίησης έκτακτης ανάγκης, είναι προαιρετική.
- 7.3. Κατηγορία ΒΕ: δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:

- 7.3.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· η επανασύνδεση πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενο (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι, ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο όπως και η ικανότητά του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο·
- 7.3.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη·
- 7.3.3. Ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση·
- 7.4. Συμπεριφορά στην κυκλοφορία
Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελέσουν όλες τις ενέργειες που ακολουθούν υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:
- 7.4.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση στην κυκλοφορία, κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο·
- 7.4.2. οδήγηση σε ευθεία οδό· συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο·
- 7.4.3. οδήγηση σε καμπύλη·
- 7.4.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους·
- 7.4.5. αλλαγή κατεύθυνσης: στροφή αριστερά και δεξιά· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας·
- 7.4.6. είσοδος σε αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει)/έξοδος από αυτόν: είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης·
- 7.4.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων οχημάτων του αυτού ρεύματος (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα οχήματα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα της κυκλοφορίας (κατά περίπτωση)·
- 7.4.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδος κυκλικός κόμβος, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις· στάσεις τραμ/λεωφορείων· διαβάσεις πεζών· οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες
- 7.4.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

8. **Εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς για τις κατηγορίες C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 και D1E**
- 8.1. Προετοιμασία και τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια.
Οι υποψήφιοι οφείλουν να αποδείξουν ότι είναι ικανοί να προετοιμάζονται να οδηγούν με ασφάλεια ικανοποιώντας τις ακόλουθες απαιτήσεις:
- 8.1.1. προσαρμογή του καθίσματος για να επιτευχθεί η σωστή θέση καθημένου·
- 8.1.2. προσαρμογή κατόπτρων, τοποθέτηση ζωνών ασφαλείας· προσαρμογή προσκεφάλων εφόσον υπάρχουν
- 8.1.3. εκτέλεση δειγματοληπτικών ελέγχων της κατάστασης των ελαστικών, του συστήματος διεύθυνσης και πέδησης, των φώτων, των ανακλαστήρων, των δεικτών κατεύθυνσης και του ηχητικού οργάνου·
- 8.1.4. έλεγχος του σερβομηχανισμού των συστημάτων πέδησης και μετάδοσης της κίνησης· έλεγχος της κατάστασης των τροχών, των κοχλιών, των λασπωτήρων, του εμπρόσθιου ανεμοθώρακα, των παραθύρων και των υαλοκαθαριστήρων, των υγρών (π.χ. λάδι μηχανής, ψυκτικό υγρό, υγρό υαλοκαθαριστήρων)· έλεγχος και χρήση των χειριστηρίων, καθώς και της συσκευής ελέγχου όπως ορίζει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85·
- 8.1.5. έλεγχος της πίεσης του αέρα, των δεξαμενών αέρα και της ανάρτησης·
- 8.1.6. έλεγχος των παραγόντων ασφαλείας που συνδέονται με τη φόρτωση του οχήματος: αμάξωμα, ελάσματα, θύρες διαμερίσματος φορτίου, μηχανισμός φόρτωσης (αν υπάρχει), ασφάλιση του θαλάμου (εάν υπάρχει), τρόπος φόρτωσης, στερέωση φορτίου (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο)·
- 8.1.7. έλεγχος του μηχανισμού ζεύξης και των συνδέσεων της πέδης και των ηλεκτρολογικών (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο)·
- 8.1.8. ικανότητα λήψης ειδικών μέτρων ασφαλείας στο όχημα· έλεγχος αμαξώματος, θυρών, εξόδων κινδύνου, εξοπλισμού πρώτων βοηθειών, πυροσβεστήρων και άλλων εξοπλισμών ασφαλείας (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο)·
- 8.1.9. ανάγνωση οδικού χάρτη, σχεδιασμός δρομολογίου, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ηλεκτρονικών συστημάτων πλοήγησης (προαιρετική).
- 8.2. Δοκιμασία ειδικών ελιγμών για την οδική ασφάλεια:
- 8.2.1. αποσύνδεση ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου από μηχανοκίνητο όχημα και επανασύνδεσή του με αυτό· η επανασύνδεση πραγματοποιείται με το όχημα παρακείμενο στο ρυμουλκούμενό του (όχι στην ίδια ευθεία) έτσι

ώστε να αξιολογείται η ικανότητα του οδηγού να ευθυγραμμίζει με ασφάλεια το ρυμουλκό και το ρυμουλκούμενο, όπως και ικανότητά του να αποσυνδέει και να επανασυνδέει το όχημα από/στο ρυμουλκούμενο (κατηγορίες CE, C1E, DE, D1E μόνο).

8.2.2. οπισθοπορεία σε καμπύλη.

8.2.3. ασφαλής στάθμευση για φόρτωση/εκφόρτωση σε κεκλιμένο επίπεδο/εξέδρα ή παρόμοια εγκατάσταση (κατηγορίες C, CE, C1, C1E μόνο).

8.2.4. στάθμευση για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών λεωφορείου (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο).

8.3. Συμπεριφορά κατά την κυκλοφορία

Οι υποψήφιοι οφείλουν να επιτελούν τις ακόλουθες ενέργειες υπό φυσιολογικές συνθήκες κυκλοφορίας, με πλήρη ασφάλεια και λαμβάνοντας όλες τις αναγκαίες προφυλάξεις:

8.3.1. εκκίνηση: από χώρο στάθμευσης, μετά από στάση κατά την κυκλοφορία· κατά την έξοδο από δευτερεύοντα δρόμο.

8.3.2. συμπεριφορά προς τα οχήματα του αντιθέτου ρεύματος, ακόμη και σε περιορισμένο χώρο.

8.3.3. οδήγηση σε καμπύλη.

8.3.4. διασταυρώσεις: προσέγγιση και διέλευση από συμβολές δρόμων και κόμβους.

8.3.5. αλλαγή κατεύθυνσης: αριστερή και δεξιά στροφή· αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας.

8.3.6. είσοδος/έξοδος από αυτοκινητόδρομο ή παρεμφερή δρόμο (εφόσον υπάρχει): είσοδος από τη λωρίδα επιτάχυνσης· έξοδος από τη λωρίδα επιβράδυνσης.

8.3.7. προσπέρασμα/διέλευση: προσπέρασμα άλλων αυτοκινήτων (κατά το δυνατόν)· οδήγηση κατά μήκος εμποδίων π.χ. σταθμευμένα αυτοκίνητα· προσπέρασμα του οδηγούμενου αυτοκινήτου από άλλα αυτοκίνητα (κατά περίπτωση).

8.3.8. ειδικά οδικά χαρακτηριστικά (εφόσον υπάρχουν): ισόπεδοι κυκλικοί κόμβοι, ισόπεδες σιδηροδρομικές διαβάσεις, στάσεις τραμ/λεωφορείων, διαβάσεις πεζών, οδήγηση σε επιμήκη ανωφέρεια/κατωφέρεια· σήραγγες

8.3.9. λήψη των αναγκαίων προφυλάξεων κατά την αποβίβαση από το όχημα.

9. **Βαθμολόγηση της εξέτασης προσόντων και συμπεριφοράς**
- 9.1. Για κάθε μία από τις προαναφερθείσες καταστάσεις οδήγησης, η αξιολόγηση πρέπει να αντανakλά το βαθμό άνεσης με τον οποίο ο υποψήφιος χειρίζεται τα χειριστήρια του οχήματος και την ικανότητα που επέδειξε κατά την οδήγηση στην κυκλοφορία με πλήρη ασφάλεια. Ο εξεταστής οφείλει να αισθάνεται ασφαλής καθ' όλη τη διάρκεια της δοκιμασίας. Τα σφάλματα οδήγησης ή η επικίνδυνη συμπεριφορά που θέτει αμέσως σε κίνδυνο την ασφάλεια του οχήματος εξέτασης, τους επιβάτες του ή άλλους χρήστες της οδού πρέπει να κυρώνονται με αποτυχία του εξεταζομένου, ακόμη και αν δεν έχει παρέμβει ο εξεταστής ή ο συνοδός. Παρόλα αυτά, ο εξεταστής είναι ελεύθερος να αποφασίσει κατά πόσον η εξέταση προσόντων και συμπεριφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί ή όχι.
- Οι εξεταστές οφείλουν να είναι εκπαιδευμένοι ούτως ώστε να αξιολογούν ορθά την ικανότητα ασφαλούς οδήγησης των υποψηφίων. Το έργο των εξεταστών παρακολουθείται και επιτηρείται, από εξουσιοδοτημένο φορέα, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης των σφαλμάτων σύμφωνα με τα πρότυπα που ορίζει το παρόν παράρτημα.
- 9.2. Κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης, οι εξεταστές οφείλουν να προσέχουν ιδιαίτερα εάν ο υποψήφιος επιδεικνύει αμυντική και κοινωνική συμπεριφορά οδήγησης. Η συμπεριφορά αυτή πρέπει να αντανakλάται σε όλον τον τρόπο οδήγησης και ο εξεταστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη τη γενική εικόνα του υποψηφίου. Στην εικόνα αυτή περιλαμβάνεται η προσαρμοσμένη και αποφασιστική (ασφαλής) οδήγηση, λαμβανομένων υπόψη των οδικών και καιρικών συνθηκών, της υπόλοιπης κυκλοφορίας, των συμφερόντων των υπόλοιπων χρηστών της οδού (ιδιαίτερα των πλέον ευάλωτων) και της πρόβλεψης των κινήσεων.
- 9.3. Ο εξεταστής εκτιμά επίσης κατά πόσον ο υποψήφιος:
- 9.3.1. έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα, λαμβάνοντας υπόψη: την ορθή χρήση των ζωνών ασφαλείας, των κατόπτρων, του προσκεφάλου, του καθίσματος: την ορθή χρήση των φωτών και του υπόλοιπου εξοπλισμού: την ορθή χρήση του συμπλέκτη, του κιβωτίου ταχυτήτων, του επιταχυντή, του συστήματος πέδησης (καθώς και του τρίτου συστήματος πέδησης εφόσον υπάρχει), του συστήματος διεύθυνσης: εάν έχει υπό τον έλεγχό του το όχημα υπό

- διαφορετικές περιστάσεις, σε διαφορετικές ταχύτητες· το σταθερό κράτημα επί της οδού· το βάρος και τις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά του οχήματος· το βάρος και τον τύπο φορτίου (κατηγορίες ΒΕ, C, CE, C1, C1E, DE, D1E μόνο)· την άνεση των επιβατών (κατηγορίες D, DE, D1, D1E μόνο) (χωρίς μεγάλη επιτάχυνση, ήρεμη οδήγηση και χωρίς απότομη πέδηση)·
- 9.3.2. οδηγεί οικονομικά και φιλικά προς το περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη την κατανάλωση ανά λεπτό, την αλλαγή ταχυτήτων, την πέδηση και την επιτάχυνση (κατηγορίες ΒΕ, C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E μόνο)·
- 9.3.3. παρατήρηση: σφαιρική παρατήρηση· ορθή χρήση των κατόπτρων· ορατότητα σε μεγάλη, μεσαία και μικρή απόσταση·
- 9.3.4. προτεραιότητα/παραχώρηση προτεραιότητας: προτεραιότητα σε διασταυρώσεις, διαβάσεις και κόμβους· παραχώρηση προτεραιότητας σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. αλλαγή κατεύθυνσης, αλλαγή λωρίδας, ειδικοί ελιγμοί)·
- 9.3.5. σωστή θέση επί της οδού: σωστή θέση επί της οδού, στις λωρίδες, στους κυκλικούς ισόπεδους κόμβους, σε καμπύλες, κατάλληλη για τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του οχήματος προετοιμασία κατάληψης της σωστής θέσης επί της οδού·
- 9.3.6. απόσταση ασφαλείας: κατάλληλη απόσταση από το προπορευόμενο και το επόμενο αυτοκίνητο· κατάλληλη απόσταση από άλλους χρήστες της οδού·
- 9.3.7. ταχύτητα: χωρίς υπέρβαση της μέγιστης επιτρεπόμενης ταχύτητας· προσαρμογή της ταχύτητας στις καιρικές/κυκλοφοριακές συνθήκες και εφόσον χρειάζεται στα εθνικά όρια ταχύτητας· οδήγηση με ταχύτητα που επιτρέπει την ακινητοποίηση του οχήματος σε απόσταση ορατή και ελεύθερη εμποδίων· προσαρμογή της ταχύτητας στη γενική ταχύτητα του ίδιου τύπου χρηστών της οδού·
- 9.3.8. φωτεινή σηματοδότηση, οδική σήμανση και λοιπές συνθήκες: αντιδρώντας σωστά στη φωτεινή σηματοδότηση· υπακούοντας στις ενδείξεις των τροχονόμων· ενεργώντας σωστά στη οδική σήμανση (πινακίδες αναγγελίας κινδύνου ή ρυθμιστικές)· τήρηση της οδικής οριζόντιας σήμανσης·
- 9.3.9. προειδοποιήσεις (σινιάλο): εάν ο υποψήφιος προειδοποιεί όπου είναι απαραίτητο, σωστά και έγκαιρα· εάν υποδεικνύει σωστά για την κατεύθυνσή του· εάν ενεργεί σωστά λαμβάνοντας υπόψη τις προειδοποιήσεις των λοιπών χρηστών της οδού·

9.3.10. πέδηση και ακινητοποίηση: έγκαιρη επιβράδυνση, πέδηση ή ακινητοποίηση σύμφωνα με τις περιστάσεις: πρόβλεψη των κινήσεων· χρήση των διαφόρων συστημάτων πέδησης (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE)· χρήση των συστημάτων μείωσης της ταχύτητας, άλλων εκτός των πεδών (μόνο για τις κατηγορίες C, CE, D, DE).

10. **Διάρκεια της εξέτασης**

Η διάρκεια της εξέτασης και η διανυόμενη απόσταση πρέπει να επαρκούν για να αξιολογηθούν τα προσόντα και η συμπεριφορά σύμφωνα με όσα ορίζει η παράγραφος Β του παρόντος παραρτήματος. Σε καμία περίπτωση η διάρκεια της δοκιμασίας οδήγησης επί της οδού δεν πρέπει να είναι μικρότερη των 25 λεπτών για τις κατηγορίες AM, A1, A2, A, B και BE και των 45 λεπτών για τις υπόλοιπες κατηγορίες. Στον χρόνο αυτό δεν περιλαμβάνεται η υποδοχή του υποψηφίου, η προετοιμασία του οχήματος, ο τεχνικός έλεγχος του οχήματος για την οδική ασφάλεια, οι ειδικοί ελιγμοί και η αναγγελία του αποτελέσματος της πρακτικής εξέτασης.

11. **Τόπος της εξέτασης**

Η δοκιμασία για την αξιολόγηση των ειδικών ελιγμών μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ειδική πίστα εξέτασης. Εφόσον πρακτικά είναι δυνατόν, η δοκιμασία για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς σε κατάσταση κυκλοφορίας πρέπει να διενεργείται σε δρόμους εκτός δομημένων περιοχών, σε δρόμους ταχείας κυκλοφορίας και αυτοκινητόδρομους (ή παρόμοιους), καθώς και σε όλων των ειδών τις αστικές οδούς (περιοχές κατοικίας, περιοχές όπου επιτρέπεται η ταχύτητα από 30 έως 50 km/h, αστικούς άξονες ταχείας κυκλοφορίας), οι οποίοι πρέπει να αντιπροσωπεύουν τους διάφορους τύπους δυσκολίας που ενδέχεται να συναντήσουν οι οδηγοί. Κρίνεται επίσης σκόπιμο να διενεργείται η δοκιμασία υπό ποικίλες συνθήκες πυκνότητας της κυκλοφορίας.

Ο χρόνος οδήγησης επί της οδού πρέπει να χρησιμοποιείται κατά το βέλτιστο τρόπο ούτως ώστε να αξιολογείται ο υποψήφιος σε όλες τις περιοχές κυκλοφορίας που μπορεί να συναντήσει, με ιδιαίτερη έμφαση στη μεταβολή των συνθηκών μεταξύ αυτών των περιοχών.

II. ΓΝΩΣΕΙΣ, ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΗΓΗΣΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

Οι οδηγοί όλων των μηχανοκίνητων οχημάτων οφείλουν ανά πάσα στιγμή να διαθέτουν τις γνώσεις, τα προσόντα και τη συμπεριφορά που περιγράφεται στα σημεία 1 έως 9, προκειμένου να:

- αναγνωρίζουν τους κυκλοφοριακούς κινδύνους και να εκτιμούν τη σοβαρότητά τους,
- να έχουν επαρκή έλεγχο του αυτοκινήτου τους, ώστε να μην δημιουργούν επικίνδυνες καταστάσεις και να μην αντιδρούν ακατάλληλα σε περίπτωση επικίνδυνης κατάστασης,
- να συμμορφώνονται προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας, και ιδίως εκείνους που αφορούν την αποφυγή οδικών ατυχημάτων και τη διατήρηση της κυκλοφοριακής ροής,
- να ανιχνεύουν τυχόν πρωτίστης σημασίας τεχνικές βλάβες του οχήματός τους, ιδίως εκείνες που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια, και να τις επισκευάζουν με κατάλληλο τρόπο,
- να λαμβάνουν υπόψη όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά οδήγησης (π.χ. κατανάλωση οινοπνεύματος, κόπωση, κακή όραση, κ.λπ.) έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν όλες τις σωματικές και διανοητικές τους ικανότητες που χρειάζονται για την ασφαλή οδήγηση,
- να συνεπικουρούν την ασφάλεια όλων των χρηστών της οδού, και ιδίως των πλέον αδύναμων και των πλέον εκτεθειμένων επιδεικνύοντας τον δέοντα σεβασμό προς τους άλλους.

Σε οδηγούς, οι οποίοι δεν πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις γνώσεων, προσόντων και συμπεριφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζουν τα σημεία 1 έως 9 παραπάνω, δύναται να εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται ότι έχουν ανακτήσει τις εν λόγω γνώσεις και προσόντα και εξακολουθήσουν να επιδεικνύουν τη συμπεριφορά που απαιτείται για την οδήγηση μηχανοκίνητου οχήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΟΥ ΟΧΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Α΄ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΟΔΗΓΩΝ

Οι υποψήφιοι οδηγοί και οι οδηγοί, για να έχουν δικαίωμα να υποβληθούν στις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του άρθρου 13 του διατάγματος αυτού, εξετάσεις (θεωρητική και στη συνέχεια, δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς), πρέπει προηγουμένως να κριθούν ικανοί, έπειτα από ιατρική εξέταση. Η ικανότητά τους αυτή ελέγχεται με βάση τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, όπως αυτές περιγράφονται στο παρόν παράρτημα.

Με τις ίδιες προδιαγραφές ελέγχονται και οι οδηγοί, οι οποίοι, για διάφορους λόγους, παραπέμπονται προς ιατρική εξέταση (ανανέωση της άδειας οδήγησης, λόγω εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του Κ.Ο.Κ. κ.λπ.).

Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος:

α) οι οδηγοί κατατάσσονται σε δύο ομάδες:

ΟΜΑΔΑ 1 : Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών Α, Α1, Α2, ΑΜ, Β, Β1 και ΒΕ.

ΟΜΑΔΑ 2 : Οδηγοί οχημάτων των κατηγοριών C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E .

β) Οι υποψήφιοι οδηγοί για χορήγηση άδειας οδήγησης ή επέκτασης της άδειας οδήγησης σε άλλη κατηγορία, κατατάσσονται στην ΟΜΑΔΑ 1 ή στην ΟΜΑΔΑ 2 στην οποία θα ανήκουν μετά τη χορήγηση ή τη μετατροπή ή την ανανέωση ή την επέκταση της άδειάς τους.

Η ιατρική εξέταση διακρίνεται σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια.

γ) Δημιουργείται στη Διεύθυνση Οργάνωσης και Πληροφορικής του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ηλεκτρονικό αρχείο «Υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με ελλείψεις προϋποθέσεις» στο οποίο καταγράφονται οι υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί οι οποίοι δεν πληρούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις του παρόντος παραρτήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α΄ 50), όπως αυτές εξειδικεύονται στην υπ' αριθμ. 56/2006 απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Πηγές ενημέρωσης του αρχείου είναι:

- i) Η Πρωτοβάθμια Ιατρική Εξέταση, όπως περιγράφεται πιο κάτω.
- ii) Η Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή (Δ.Ι.Ε.) και ο ΗΝΙΟΧΟΣ (όπως περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα).
- iii) Οι αρμόδιες υγειονομικές αρχές ή νοσηλευτικά ιδρύματα επί των παθήσεων υγείας όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο Β του παρόντος.
- iv) Τα στρατολογικά γραφεία για περιπτώσεις αναβολών ή απαλλαγής στράτευσης με αιτιολογία που περιγράφεται στο κεφάλαιο Β του παρόντος Παραρτήματος.
- v) Τα δικαστήρια (Πολιτικά ή Στρατιωτικά) προκειμένου για αποφάσεις στέρησης δικαιώματος απόκτησης αδείας οδήγησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα με βάση διατάξεις του άρθρου 98 του Κ.Ο.Κ.

Όλες οι παραπάνω πηγές ενημερώνουν τις οικείες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών με χρήση ειδικού ΕΝΙΑΙΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ, υπόδειγμα του οποίου παρατίθεται στο τέλος του κεφαλαίου αυτού.

Οι Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών ενημερώνουν το παραπάνω ηλεκτρονικό αρχείο. Το αρχείο αυτό δεν περιλαμβάνει ιατρικά δεδομένα. Η διαδικασία ενημέρωσης του αρχείου από τις πηγές των περιπτώσεων iii, iv και v, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Δικαιοσύνης Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων.

1. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

1.1. ΕΞΕΤΑΣΗ

Η πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση γίνεται από ιδιώτες γιατρούς των ειδικοτήτων :

- α) Παθολόγου (και των συναφών ειδικοτήτων του αιματολόγου, γαστρεντερολόγου, ενδοκρινολόγου ρευματολόγου ή καρδιολόγου ή πνευμονολόγου) ή έχοντος την ειδικότητα της Γενικής Ιατρικής. Η παθολογική εξέταση μπορεί να γίνει και από γιατρούς χωρίς ειδικότητα, οι οποίοι έχουν άδεια άσκησης επαγγέλματος πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια.
- β) Οφθαλμιάτρου.

Κάθε γιατρός γνωματεύει στον τομέα της ειδικότητάς του, για την κατάσταση της υγείας του ενδιαφερομένου και εκδίδει ιατρικό «Πιστοποιητικό

Υγείας», στο οποίο περιλαμβάνεται υποχρεωτικά ο χαρακτηρισμός «ΙΚΑΝΟΣ» ή «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ». Τα ιατρικά πιστοποιητικά ισχύουν έξι μήνες από την ημερομηνία έκδοσής τους, στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι «ΙΚΑΝΟΣ», εφόσον δεν έχουν κατατεθεί στην οικεία αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Πιστοποιητικά υγείας της πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης, δεν γίνονται δεκτά από την αρμόδια Υπηρεσία αν κατατεθούν μετά την πάροδο εξαμήνου από την έκδοσή τους.

Στις περιπτώσεις ιατρικών πιστοποιητικών με αποτέλεσμα «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ», η ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών γίνεται με τη συμπλήρωση του ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ, το οποίο δεν περιέχει ιατρικά δεδομένα.

Όταν απαιτούνται ειδικές ιατρικές εξετάσεις, μπορούν να διενεργούνται από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα ή από ιδιώτες γιατρούς των αναγκαίων ειδικοτήτων, κατά περίπτωση.

Σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο εξεταζόμενος εκπληρώνει τις ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές σωματικής και διανοητικής ικανότητας, βάσει του παρόντος Παραρτήματος, πάσχει όμως από πάθηση που είναι δυνατόν να τον καταστήσει ανίκανο για ασφαλή οδήγηση σε διάστημα μικρότερο του χρόνου διοικητικής ισχύος της άδειάς του, ο γιατρός οφείλει να καθορίσει ανανέωση σε συντομότερο χρονικό διάστημα, αναγράφοντάς τη στο εκδιδόμενο πιστοποιητικό.

Στα πλαίσια της παθολογικής εξέτασης και λήψης ιστορικού, ο εξεταζόμενος σε περίπτωση υπόνοιας νόσου που αφορά στην αρτιμέλεια, στην ακοή ή στο νευρικό σύστημα, παραπέμπεται σε Δ.Ι.Ε.. Ειδικότερα σε περιπτώσεις κινητικών προβλημάτων, ο εξεταζόμενος μπορεί αντί της Δ.Ι.Ε., να παραπέμπεται στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων (Ε.Ι.Α.Α.) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ή σε ισότιμο με τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, ή σε οποιοδήποτε ισότιμο κρατικό ίδρυμα, το οποίο πραγματοποιεί ιατρικές εξετάσεις, όπως ο ΗΝΙΟΧΟΣ.

1.2. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση, απαιτείται η κατάθεση ποσού που προβλέπεται κάθε φορά από τις ισχύουσες διατάξεις.

Η επίδειξη του βιβλιαρίου υγείας του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού στους γιατρούς είναι υποχρεωτική. Στην αντίθετη περίπτωση ο ενδιαφερόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τις εξής ιατρικές εξετάσεις: γενική αίματος, ουρία, σάκχαρο, ακτινογραφία θώρακος και καρδιογράφημα.

Σε κάθε περίπτωση πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης υποψηφίου για χορήγηση άδειας των κατηγοριών C, CE, C1, C1E, D, DE, D1, D1E, ο υποψήφιος οδηγός, πέραν της επίδειξης του βιβλιαρίου, υποχρεούται να προσκομίσει και τις εξής ιατρικές εξετάσεις: γενική αίματος, ουρία, σάκχαρο, ακτινογραφία θώρακος και καρδιογράφημα.

Οι ιατρικές εξετάσεις προσκομίζονται μόνο στους παθολόγους γιατρούς και όχι στις οικείες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών.

1.3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Όποιος κρίνεται «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» από την πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση, μπορεί να ζητήσει την επανεξέτασή του, από την αρμόδια Δ.Ι.Ε., υποβάλλοντας σχετική ένσταση στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την ημερομηνία της πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασής του.

Όποιος κρίνεται «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» για κινητικά προβλήματα μπορεί να ζητήσει την επανεξέτασή του, αντί από την αρμόδια Δ.Ι.Ε., από Κρατικό Ίδρυμα, το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανότητας οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου- άκρων ή μικτού τύπου προβλήματος (όπως είναι το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α), υποβάλλοντας σχετική ένσταση στην αρμόδια Υπηρεσία εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) έτους από την ημερομηνία της πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασής του.

1.4. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Δικαίωμα για την διενέργεια πρωτοβάθμιας ιατρικής εξέτασης έχουν οι συμβεβλημένοι, με τις οικείες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών για το σκοπό αυτό, γιατροί του τόπου όπου ασκούν το επάγγελμά τους. Η σύμβαση των ανωτέρω γιατρών με την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών είναι ετήσιας διάρκειας και ανανεώνεται αυτόματα κάθε έτος. Τόσο για την αρχική σύμβαση όσο

και για την ανανέωση, είναι υποχρεωτική η κατάθεση στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικής βεβαίωσης του οικείου Ιατρικού Συλλόγου.

Σε περίπτωση που σε κάποια ευρεία περιοχή δεν υπάρχουν συμβεβλημένοι γιατροί, η ιατρική εξέταση των ενδιαφερομένων γίνεται από κρατικά νοσηλευτικά ιδρύματα ή κρατικά κέντρα υγείας ή από συμβεβλημένους γιατρούς γειτονικών νομών. Ο γιατρός πρέπει να έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος και πιστοποιητικό εγγραφής του οικείου Ιατρικού Συλλόγου. Επικυρωμένα αντίγραφα των προαναφερομένων δικαιολογητικών του γιατρού πρέπει να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών.

1.5. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Παρέχεται αποζημίωση στους γιατρούς της πρωτοβάθμιας εξέτασης, ίση με το ποσό που ισχύει κάθε φορά ως κατώτατο όριο αμοιβής των συμβεβλημένων με το Δημόσιο γιατρών, για επίσκεψη στο ιατρείο. Στους γιατρούς κρατικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή κρατικών κέντρων υγείας της προηγούμενης παραγράφου 1.4 του παρόντος δεν καταβάλλεται αποζημίωση.

Η αποζημίωση αυτή καταβάλλεται στους εξεταστές - γιατρούς, κάθε ημερολογιακό τρίμηνο, με πίστωση του τραπεζικού λογαριασμού τους ή με επιταγή ή με άλλο πρόσφορο τρόπο.

2. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ (Δ.Ι.Ε.)

2.1 ΣΥΣΤΑΣΗ Δ.Ι.Ε.

Στις έδρες των Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών, συγκροτούνται Δευτεροβάθμιες Ιατρικές Επιτροπές (Δ.Ι.Ε.) για την εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών.

Οι Δ.Ι.Ε. έχουν αρμοδιότητα στο σύνολο της περιοχής της συγκεκριμένης Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών. Υποχρεούνται όμως, σε εξέταση των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών που παραπέμπονται από τις κοντινότερες Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών, στις οποίες δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Δ.Ι.Ε.

Κάθε Δ.Ι.Ε. συγκροτείται από πέντε γιατρούς των ειδικοτήτων οφθαλμιάτρου, παθολόγου, ωτορινολαρυγγολόγου, νευροψυχιάτρου και ορθοπαιδικού. Αν δεν

υπάρχει νευροψυχίατρος, τότε μπορεί, αντί αυτού, να μετέχει νευρολόγος ή ψυχίατρος, ανάλογα με την πάθηση του εξεταζόμενου. Ο αρχαιότερος από αυτούς ασκεί καθήκοντα Προέδρου της Επιτροπής. Καθήκοντα γραμματέως της Δ.Ι.Ε. ανατίθενται σε υπάλληλο της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Αν είναι αδύνατη η συγκρότηση της Δ.Ι.Ε. με τις παραπάνω πέντε ειδικότητες, έτσι ώστε να είναι υποχρεωμένοι οι ενδιαφερόμενοι κάτοικοι της συγκεκριμένης περιοχής να μεταβούν σε άλλο, μη όμορο νομό, τότε είναι επιτρεπτή η συγκρότηση της Δ.Ι.Ε. με λιγότερους γιατρούς, αλλά οπωσδήποτε με αυτούς των ειδικοτήτων παθολόγου και οφθαλμιάτρου.

Αν εξετάζονται όμως νευρολογικά ή ψυχιατρικά ή ωτορυνολαρυγγολογικά ή ορθοπεδικά περιστατικά, είναι υποχρεωτική η παρουσία και γιατρού αντίστοιχης ειδικότητας. Σε αδυναμία παρουσίας γιατρού της απαιτούμενης ειδικότητας, ο ενδιαφερόμενος παραπέμπεται, με έγγραφο της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών, στη Δ.Ι.Ε. της πλησιέστερης Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Η συγκρότηση της Δ.Ι.Ε. πραγματοποιείται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, κατόπιν προτάσεως του οικείου Ιατρικού Συλλόγου. Σε περίπτωση έλλειψης γιατρών ή μη σχετικής πρότασης από τον οικείο Ιατρικό Σύλλογο, η Δ.Ι.Ε. δύναται να συγκροτείται και από γιατρούς Διευθυντές ή Επιμελητές Κρατικών ή Στρατιωτικών Νοσοκομείων. Η θητεία των μελών και του γραμματέα της Δ.Ι.Ε. είναι τριετής και δύναται να ανανεώνεται. Παρά ταύτα είναι δυνατή η συγκρότηση έκτακτων Δ.Ι.Ε. όπου η θητεία των μελών είναι ετήσια. Η θητεία των μελών των Δ.Ι.Ε. που λειτουργούν ήδη δεν θίγεται από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

Οι Δ.Ι.Ε. συνεδριάζουν με την παρουσία όλων των μελών και του Γραμματέα. Ο αριθμός των συνεδριάσεων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, λαμβανομένων υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3833/2010 (Α' 40).

2.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η αρμοδιότητα των Δ.Ι.Ε., ανάγεται στην εξέταση από τα μέλη τους, κατά ειδικότητα:

- α) Των υποψηφίων οδηγών, οι οποίοι υπερέβησαν το 65^ο έτος της ηλικίας τους και πρόκειται να τους χορηγηθεί, για πρώτη φορά, άδεια οδήγησης.

- β) Των υποψηφίων οδηγών που κρίνονται «ΜΗ ΙΚΑΝΟΙ» από την πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση, εφόσον ζητείται από τους ίδιους.
- γ) Των κωφαλάλων.
- δ) Των οδηγών που έχουν υποχρέωση ανανέωσης της άδειας οδήγησης, εφόσον, η αρχική τους εξέταση έγινε από Δ.Ι.Ε, εκτός από τους οδηγούς με κινητικά προβλήματα, οι οποίοι αντί της Δ.Ι.Ε., μπορούν να αξιολογούνται από Κρατικό Ίδρυμα, το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανοτήτων οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες, με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα (όπως είναι το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α), ή το ισότιμο με τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.
- ε) Των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών γενικά, καθώς και των οδηγών που παραπέμπονται από την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για ιατρική εξέταση ή επανεξέταση βάσει των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α' 57), όπως ισχύει κάθε φορά ή βάσει άλλων διατάξεων ή όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο από την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών.
- στ) Των υποψηφίων οδηγών που για οποιοδήποτε ιατρικό λόγο είναι καταχωρημένοι στο αρχείο υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με ελλείψεις προϋποθέσεις, κατόπιν ενημέρωσης από τις πηγές του αρχείου (στρατολογικά γραφεία, νοσηλευτικά ιδρύματα, δικαστήρια, Δ.Ι.Ε./ΗΝΙΟΧΟΣ).
- ζ) Των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, οι οποίοι παρουσιάζουν μαθησιακή δυσκολία (δυσλεξία κ.λπ.). Κατά την εξέτασή του από τη Δ.Ι.Ε., ο υποψήφιος προσκομίζει πρόσφατη ειδική διαγνωστική έκθεση ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία (δυσλεξία κ.λπ.), η οποία χορηγείται από το σχετικό για το σκοπό αυτό τομέα Κρατικού Ιδρύματος ή Κρατικού Νοσοκομείου ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο.
- η) Των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, οι οποίοι παρουσιάζουν προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) προβλήματα.
- θ) Των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών, όπου υποχρεούνται να εξεταστούν κατά περίπτωση από τη Δ.Ι.Ε., βάσει του παρόντος διατάγματος.

Οι αποφάσεις των Δ.Ι.Ε. διατυπώνονται σε χωριστό πρακτικό - «Πόρισμα Εξέτασης», για κάθε εξεταζόμενο, το οποίο υπογράφεται από όλα τα μέλη και το

Γραμματέα. Στην περίπτωση κατά την οποία ο υποψήφιος κρίνεται «ΙΚΑΝΟΣ» και είναι καταχωρημένος στο αρχείο υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με ελλείψεις προϋποθέσεις, τότε η Δ.Ι.Ε. ενημερώνει την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών για τη διαγραφή του από το αρχείο. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος οδηγός κρίνεται «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ», τότε η Δ.Ι.Ε. ενημερώνει την οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών με χρήση του ειδικού ΕΝΙΑΙΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ.

Η ψυχιατρική εξέταση γίνεται από τον ψυχίατρο της Δ.Ι.Ε., ο οποίος, μπορεί να ζητήσει συμπληρωματικά, αν απαιτείται, Πιστοποιητικό Ψυχιατρικής Εξέτασης από την Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου ή από Διευθυντή Ψυχιατρικής Κλινικής ή Πιστοποιητικό Παρακολούθησης από τον θεράποντα ιατρό.

Σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο εξεταζόμενος εκπληρώνει τις ελάχιστες προϋποθέσεις σωματικής και διανοητικής ικανότητας, βάσει του παρόντος διατάγματος, πάσχει όμως από πάθηση που είναι δυνατόν να τον καταστήσει ανίκανο για ασφαλή οδήγηση σε διάστημα μικρότερο από το καθοριζόμενο για ανανέωση της άδειάς του, η Δ.Ι.Ε. οφείλει στο εκδιδόμενο Πόρισμα Εξέτασης να καθορίσει ανανέωση σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Οι Δ.Ι.Ε., δύνανται να παραπέμπουν για αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμού άκρου ή άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ του Ε.Ι.Α.Α., ή σε Κρατικό Ίδρυμα το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανοτήτων οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα ή από ισότιμο με τη Δ.Ι.Ε. οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Στην προκειμένη περίπτωση οι ανωτέρω υπηρεσίες χορηγούν σχετική «ΒΕΒΑΙΩΣΗ» αξιολόγησης προς την παραπέμπουσα Δ.Ι.Ε., δεσμευτική στην έκδοση του «Πορίσματος Εξέτασης» που τελικά θα εκδοθεί από την αρμόδια Δ.Ι.Ε.

Η Δ.Ι.Ε., δύναται σε ειδικές περιπτώσεις υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με σοβαρά κινητικά προβλήματα να τους παραπέμπει, πριν από την έκδοση του πορίσματος εξέτασης, σε αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα.

Οποιαδήποτε έγγραφη ιατρική πληροφορία (εξετάσεις, ιατρικά πορίσματα, γνωματεύσεις κ.λπ.) που αφορά σε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό που έχει κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» από κάποια από τις πηγές ενημέρωσης του αρχείου υποψηφίων οδηγών ή

οδηγών με ελλειπείς προϋποθέσεις και είναι αναγκαία για την εκπλήρωση του έργου της Δ.Ι.Ε., φυλάσσεται σε αρχείο από τη Δ.Ι.Ε.

2.3. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την εξέταση του ενδιαφερομένου από την αρμόδια Δ.Ι.Ε., απαιτείται:

α) η καταβολή, ποσού ίσου με αυτό που κάθε φορά καταβάλλεται για την εξέταση από παθολόγο και οφθαλμίατρο μαζί (συνολικό ποσό) και αποτελεί έσοδο του τακτικού προϋπολογισμού του Κράτους.

Η καταβολή του ποσού αυτού δεν απαιτείται, σε περίπτωση που η εξέταση αυτή διενεργείται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του ΚΟΚ ή με πρωτοβουλία της οικείας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών.

β) Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/1986, που θα αναφέρεται η μη υποβολή σε άλλη σχετική Υπηρεσία αίτησης για ιατρική εξέταση, το τελευταίο τρέχον έτος.

γ) Αίτηση, δύο (2) έγχρωμες φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου, φωτοαντίγραφο αστυνομικού δελτίου ταυτότητας, φωτοαντίγραφο άδειας οδήγησης (όταν υπάρχει).

δ) Η επίδειξη του βιβλιαρίου υγείας του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού στους γιατρούς είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση απώλειας ή μη προσκόμισης βιβλιαρίου υγείας, η Δ.Ι.Ε., αν κρίνει σκόπιμο, υποδεικνύει τις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις.

Εκτός των ανωτέρω είναι υποχρεωτική η προσκόμιση στην Δ.Ι.Ε.:

αα) για τους υποψηφίους οδηγούς άνω των 65 ετών που πρόκειται να τους χορηγηθεί για πρώτη φορά άδεια οδήγησης :

- ηλεκτροκαρδιογράφημα τελευταίου τριμήνου με τη σχετική ιατρική γνωμάτευση
- ακοομετρικό διάγραμμα.

ββ) για τους βαρήκοους, ακοομετρικό διάγραμμα, με ωστέινη και αέρινη καμπύλη.

2.4 ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Ο ενδιαφερόμενος που έχει εξετασθεί από τη Δ.Ι.Ε., ή από τον ΗΝΙΟΧΟ/Ε.Ι.Α.Α., ή από το Κρατικό Ίδρυμα το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ή από ισότιμο με τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις και έχει κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ», δεν μπορεί να εξετασθεί εκ νέου από τις ανωτέρω υπηρεσίες, αν δεν παρέλθει ένα (1) έτος από την εξέτασή του αυτή.

Μετά την πάροδο του απαιτούμενου χρόνου, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται σε επανεξέταση από τη Δ.Ι.Ε., εφόσον προσκομίσει ιατρικά στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η πάθησή του βελτιώθηκε ή ιάθηκε.

2.5 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζεται αποζημίωση στα μέλη των Δ.Ι.Ε., όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3833/2010 (ΦΕΚ Α' 40).

3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

3.1. ΓΕΝΙΚΑ

Υποψήφιοι οδηγοί ή οδηγοί, οι οποίοι παρουσιάζουν προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) επιτρέπεται, αντί της εξέτασης από την οικεία Δ.Ι.Ε., να εξεταστούν από Κρατικό Ίδρυμα, το οποίο ασχολείται συστηματικά με το έργο αξιολόγησης ικανότητας οδήγησης Ατόμων με Αναπηρίες, με προβλήματα κινητικότητας ή ακρωτηριασμού άκρου-άκρων ή μικτού τύπου προβλήματα, όπως είναι το Εθνικό Ίδρυμα Αποκατάστασης Αναπήρων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α).

Κατά την ανωτέρω εξέταση - η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις ελάχιστες απαιτούμενες προϋποθέσεις σωματικής και διανοητικής ικανότητας του παρόντος

παραρτήματος - εκδίδεται «ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ», ικανότητας οδήγησης ανάλογο του Πορίσματος που εκδίδει η Δ.Ι.Ε. Το πόρισμα αυτό υπογράφεται και από εξειδικευμένο γιατρό του Ιδρύματος (Φυσίατρο ή Ορθοπεδικό ή Νευρολόγο).

Επιπλέον των ανωτέρω, είναι υποχρεωτική και η πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση από παθολόγο και οφθαλμίατρο.

Με τον όρο διασκευές (προσαρμογές) νοούνται οι εκάστοτε τροποποιήσεις και η εγκατάσταση ειδικού εξοπλισμού, που πρέπει να βρίσκονται στο μηχανοκίνητο όχημα για να αντισταθμιστεί το κινητικό έλλειμμα, ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια και σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις.

Για την έκδοση «Πορίσματος Εξέτασης» ο αξιολογούμενος υποψήφιος οδηγός ή οδηγός με κινητικά προβλήματα υποβάλλεται και σε πρακτική δοκιμασία οδήγησης σε διασκευασμένο όχημα, η οποία σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά την εξέταση οδικής ικανότητας στην οποία υποβάλλεται ο ενδιαφερόμενος από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Στο ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, είναι δυνατό πέραν των υποδεικνυόμενων καταγεγραμμένων απαραίτητων διασκευών, να εμπεριέχονται και περιοριστικοί όροι βάσει του Παραρτήματος Ι (κωδικοί αριθμοί), του διατάγματος αυτού.

Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός με κινητικά προβλήματα, εφόσον κριθεί ικανός για οδήγηση διασκευασμένου ή μη οχήματος υποχρεούται σε δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς σύμφωνα με όσα ορίζονται στο διάταγμα αυτό.

3.2. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αρμοδιότητα των παραπάνω ιδρυμάτων (ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α. κ.ά) ανάγεται:

- α) Στην εκτίμηση δεξιοτήτων οδήγησης υποψηφίων οδηγών ή οδηγών που παρουσιάζουν κινητικά προβλήματα ή ακρωτηριασμό άκρου-άκρων ή μικτού τύπου (ορθοπεδικά-νευρολογικά) προβλήματα, με τη χρήση ειδικών διασκευών (προσαρμογών) και βοηθημάτων οδήγησης.
- β) Στην υπόδειξη και καταγραφή των απαιτούμενων κωδικοποιημένων διασκευών (προσαρμογών), βοηθημάτων οδήγησης των ανωτέρω κατηγοριών υποψηφίων οδηγών ή οδηγών.

Σε κάθε περίπτωση εξεταζομένου υποψηφίου οδηγού ή οδηγού, οι αποφάσεις της υπηρεσίας ΚΕΝΤΡΟ ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α. ή του ανάλογου με αυτό Κρατικού

Ιδρύματος, περί ικανότητας ή μη, διατυπώνονται σε ειδικό πρακτικό «Πόρισμα Εξέτασης», ή Βεβαίωση (σε περίπτωση παραπομπής από Δ.Ι.Ε.) που υπογράφεται και από εξειδικευμένο γιατρό του Κέντρου ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α. ή του ανάλογου με αυτό, Κρατικού Ιδρύματος και κοινοποιείται αρμοδίως.

Το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α, ή το ανάλογο με αυτό, Κρατικό Ίδρυμα, δύναται σε ειδικές περιπτώσεις υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με σοβαρά κινητικά προβλήματα να τους παραπέμπει, πριν από την έκδοση του πορίσματος εξέτασης και σε αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα.

3.3. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Για την εξέταση του ενδιαφερομένου από το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α., ή το ανάλογο με αυτό, Κρατικό Ίδρυμα, απαιτείται:

- α) Η καταβολή στην οικονομική υπηρεσία του Ε.Ι.Α.Α., ή του ανάλογου με αυτό, Κρατικού Ιδρύματος, ποσού που ορίζεται με σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ι.Α.Α. ή του ανάλογου με αυτό, Κρατικού Ιδρύματος, του οποίου η καταβολή αποδεικνύεται με θεωρημένο «Γραμμάτιο Είσπραξης».
- β) Ιατρικά Πιστοποιητικά Πρωτοβάθμιας Ιατρικής Εξέτασης (Παθολόγου-Οφθαλμιάτρου), και πρόσφατη ιατρική γνωμάτευση σχετική με τη πάθηση.
- γ) Υπεύθυνη Δήλωση του ν.1599/86 στη οποία θα αναφέρεται η μη υποβολή αίτησης σε άλλη σχετική Υπηρεσία το τελευταίο τρέχον έτος.
- δ) Αίτηση αξιολόγησης στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α. ή στο ανάλογο με αυτό, Κρατικό Ίδρυμα και δύο φωτογραφίες τύπου διαβατηρίου.
- ε) Φωτοτυπία Δελτίου Αστυνομικής Ταυτότητας ή διαβατηρίου ή άλλου σχετικού βεβαιωτικού εγγράφου ταυτοπροσωπίας.
- στ) Επίδειξη θεωρημένου βιβλιαρίου υγείας του υποψηφίου οδηγού ή οδηγού .
- ζ) Παραπεμπτικό Δ.Ι.Ε. (στη περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος παραπέμπεται από τη Δ.Ι.Ε., (το οποίο αποστέλλεται υπηρεσιακά).
- η) Φωτοτυπία άδειας οδήγησης (αν υπάρχει).

Οι επιπλέον απαιτούμενες ιατρικές εξετάσεις, μπορούν να διενεργούνται και από ιδιώτες γιατρούς των προβλεπόμενων κατά περίπτωση ειδικοτήτων.

3.4. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Ο ενδιαφερόμενος που έχει εξετασθεί από το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α και έχει κριθεί «ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ» μπορεί να ζητήσει την επανεξέτασή του με αίτηση στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών Επικοινωνιών ή στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α. ή στην αρμόδια Δ.Ι.Ε. μετά από ένα (1) έτος από την τελευταία αξιολόγησή του. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια Δ.Ι.Ε. κοινοποιεί το «Πόρισμα Εξέτασης» στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α.

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών έχει υποχρέωση:

- α) να μην αποδέχεται πιστοποιητικά υγείας από πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση ή πόρισμα εξέτασης από Δ.Ι.Ε. ή από το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α., ή από ισότιμο με το κέντρο αυτό κρατικό ίδρυμα, ή από άλλο ισότιμο προς τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις κείμενες διατάξεις και να παραπέμπει τον ενδιαφερόμενο σε επανεξέταση σε Δ.Ι.Ε., όταν το κρίνει αναγκαίο ή έχει προφανείς λόγους αμφιβολιών για την ιατρική κατάσταση του ενδιαφερομένου.
- β) να μην αποδέχεται πιστοποιητικά υγείας από πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση ή πόρισμα εξέτασης από Δ.Ι.Ε. ή από το Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α., ή από ισότιμο με το κέντρο αυτό κρατικό ίδρυμα, ή από άλλο ισότιμο προς τη Δ.Ι.Ε. όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις κείμενες διατάξεις αν κατατίθενται μετά την πάροδο εξαμήνου από την έκδοσή τους.
- γ) να πραγματοποιεί την πρακτική εξέταση των υποψηφίων οδηγών, οι οποίοι λόγω σωματικής αναπηρίας ή προβλημάτων υγείας επιβάλλεται να οδηγούν ειδικά προσαρμοσμένα ή διασκευασμένα οχήματα, από Ειδική Επιτροπή Μηχανολόγων Μηχανικών ή Τεχνολόγων Μηχανικών της αρμόδιας Υπηρεσίας Μεταφορών και Επικοινωνιών, βάσει του εκάστοτε «Πορίσματος Εξέτασης», με τις αναγκαίες διασκευές που εκδίδεται από τη Δ.Ι.Ε., ή από άλλο ισότιμο προς αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις κείμενες διατάξεις, ή από το Κέντρο

ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α., των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών με αναπηρίες. Με τον όρο διασκευές νοούνται οι εκάστοτε τροποποιήσεις, και η εγκατάσταση ειδικού εξοπλισμού, που πρέπει να βρίσκονται σε όχημα με κινητήρα, για να αντισταθμιστεί το κινητικό έλλειμμα, ούτως ώστε το όχημα να οδηγείται με ασφάλεια και σύμφωνα με τις εκάστοτε κανονιστικές διατάξεις.

Προκειμένου για την άρση περιορισμού λόγω ιατρικών δεδομένων, ο κάτοχος της άδειας οδήγησης υποβάλλεται σε εξέταση από το όργανο που επέβαλε τον περιορισμό (πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια ιατρική εξέταση ανάλογα), εκτός των περιορισμών που σημαίνονται με τους εθνικούς κωδικούς 103, 106 και 107, όπου η άρση αυτών γίνεται αποκλειστικά μετά από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., ανεξάρτητα από το όργανο που τους επέβαλε. Όσον αφορά ειδικότερα τον εθνικό κωδικό 107 ισχύουν και οι ειδικότερες διατάξεις του Κεφαλαίου Β του παρόντος Παραρτήματος.

Οι Αστυνομικές αρχές υποχρεούνται να προβαίνουν σε αυτεπάγγελτη κατάσχεση της άδειας οδήγησης, όταν διαπιστωθεί ότι ο κάτοχος της άδειας είναι τοξικομανής. Η άδεια οδήγησης αποστέλλεται στην οικεία Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών προκειμένου ο κάτοχός της να εξετασθεί ιατρικά από την αρμόδια Δ.Ι.Ε., κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 8 του άρθρου 13 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που κυρώθηκε με τον ν. 2696/1999 όπως ισχύει.

Στο τέλος του κεφαλαίου αυτού προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του, πέντε (5) Υποδείγματα για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών.

**ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΕΚΛΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ
(Υπηρεσίας ή φορέα ή προσώπου)**

Αριθ. Πρωτ : .....
Ημερ/νία : .....

**ΕΝΙΑΙΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ
Π.Δ. ....**

ΠΡΟΣ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ.....

Σας ενημερώνουμε ότι ο/η :

Επώνυμο	
Όνομα	
Όνομα Πατέρα	
Όνομα Μητέρας	
Ημερομηνία Γέννησης	
Τόπος Γέννησης	
ΑΔΤ/Εκδούσα Αρχή	

ΕΜΠΗΠΤΕΙ ΣΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΩΣ ΑΝΩ Π.Δ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ/ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
(Συμπληρώνονται κατά περίπτωση)

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ			
Επώνυμο Ιατρού	Όνομα Ιατρού	Ημερομηνία Εξέτασης	Κωδικός

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ/ ΗΝΙΟΧΟΣ			
Περιγραφή	Κωδικός	Ημερομηνία Εξέτασης	Αρ. Πρ

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ			
Περιγραφή	Κωδικός Ιδρύματος	Ημερομηνία Εξέτασης	Αρ. Πρ.

ΣΤΡΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ			
Περιγραφή	Κωδικός Γραφείου	Ημερομηνία Απόφασης	Αρ. Πρ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ			
Περιγραφή	Κωδικός	Ημερομηνία Απόφασης	Αρ. Πρ

Υπογραφή αρμοδίου

Σφραγίδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ .....
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

 ΙΚΑΝΟΣ-Η

 ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η

(*)

Φωτογραφία

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ (***)

Ο υπογεγραμμένος ..... ιατρός ειδικότητας .....
συμβεβλημένος με την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών .....
..... για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για
χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

Ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου επί της οδού .....
αριθμός ....., περιοχή ....., **παθολογικός**
τον-την (*) ..... του ..... (Όνομα πατρός-συζύγου)(*),
Δ/νση κατοικίας: ....., ΑΔΤ/Εκδ.Αρχή: .....,
κατά παραγγελία του ιατρού ..... ειδικότητας ..... (**)

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το αριθμ. .... Βιβλιάριο Υγείας του .....
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις (*) .....
3. Το από. .... Ιατρ. πιστοποιητικό ή Ιατρ. Γνωμάτ. του Νοσοκομείου.....
..... ότι .....
4. Την αριθμ. .... / ..... απόδειξη εισπραξής Ευρώ: # ..... #
(.....).

Και τον-την κρίνω

 ΙΚΑΝΟ-Η

(*)

 ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

ή

 ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ
ΔΙΕ

(*)

 ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΤΟ
κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/ΕΙΑΑ

(*)

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η

 ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

 ΟΜΑΔΑΣ 2

άδεια οδήγησης της

Παρατηρήσεις – Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης :

.....
.....
.....
.....

...../...../20.....
Ο Ιατρός

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει ή δεν χρειάζεται

(**) Συμπληρώνεται από τον Ορθοπαιδικό ή ΩΡΛ ή Νευρολόγο-Ψυχίατρο.

(***) Συμπληρώνεται από τον Παθολόγο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ .....
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΙΚΑΝΟΣ-Η

ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η

(*)

Φωτογραφία

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΥΓΕΙΑΣ (**)

Ο υπογεγραμμένος ..... ιατρός ειδικότητας Οφθαλμιάτρου, συμβεβλημένος με την Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών ..... για την ιατρική εξέταση υποψηφίων οδηγών ή οδηγών για χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΩ

Ότι εξέτασα σήμερα στο ιατρείο μου επί της οδού ..... αριθμός ..... περιοχή ..... , οφθαλμολογικώς τον-την (*) ..... του ..... (Όνομα πατρός-συζύγου)(*), Δ/νση κατοικίας: ..... , ΑΔΤ/Εκδ.Αρχή: .....

Κατά την παραπάνω εξέταση έλαβα υπόψη μου:

1. Το αριθμ. .... Βιβλιάριο Υγείας του .....
2. Τις προβλεπόμενες εξετάσεις (*).....
3. Το από. .... Ιατρ. πιστοποιητικό ή Ιατρ. Γνωμάτ. του Νοσοκομείου .....ότι .....
4. Την αριθμ. .... /..... απόδειξη εισπραχθείς Ευρώ: #.....# (.....)

Και τον-την (*) κρίνω

ΙΚΑΝΟ-Η

(*)

ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

ή

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΔΙΕ

(*)

για να του/της χορηγηθεί - ανανεωθεί (*) η άδεια οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

ΟΜΑΔΑΣ 2

Παρατηρήσεις - Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης :

.....
.....
.....
.....

...../...../20...

Ο Ιατρός

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει.

(**) Συμπληρώνεται από τον Οφθαλμίατρο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ .....
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ (Δ.Ι.Ε.)

Συνεδρίαση ...../...../20.....
Πρακτικό Νο .....
Απόδειξη Είσπραξης Νο .....
Παραπεμπτικό Υπηρεσίας: .....

Φωτογραφία

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Στη .....σήμερα...../...../....., ημέρα ..... και ώρα....., συνήλθε η Δευτεροβάθμια Ιατρική Επιτροπή (Δ.Ι.Ε.) αποτελούμενη από:

- 1).....(ειδικότητας).....ως Προέδρου
- 2).....(ειδικότητας).....
- 3).....(ειδικότητας).....
- 4).....(ειδικότητας).....
- 5).....(ειδικότητας).....ως μελών και
- 6).....υπαλλήλου της Υπηρεσίας.....

Μεταφορών και Επικοινωνιών .....ως Γραμματέα,
για την εξέταση ύστερα από αίτηση του/της κατωτέρω, για χορήγηση - ανανέωση
άδειας οδήγησης της

ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

ΟΜΑΔΑΣ 2

ΕΠΩΝΥΜΟ .....ΟΝΟΜΑ .....ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ-ΣΥΖΥΓΟΥ(*).....
Έτος Γέννησης .....Δ/νση Κατοικίας .....Τηλ.....
Αριθ. Ταυτότητας .....Εκδ. Αρχή .....Αρ. Αδ. Οδ.....

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις η Δ.Ι.Ε. τον-την (*) κρίνει

(*)

ΙΚΑΝΟ-Η

ΜΗ ΙΚΑΝΟ-Η

Παρατηρήσεις – Κωδικοί επί της άδειας οδήγησης :

.....
.....
.....
.....
.....

Ο Πρόεδρος: Τα Μέλη:

1) ..... 2).....

3) ..... 4).....

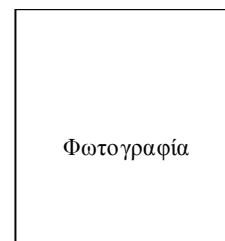
Για την ακρίβεια

Ο/Η Γραμματέας της Δ.Ι.Ε.

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ
 ΥΠΗΡΕΣΙΑ: **Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/ΕΙΑΑ**, (ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)
 Κέντρο Αξιολόγησης Ικανότητας και
 Προετοιμασίας Οδήγησης ΑμεΑ
 με Κινητικά Προβλήματα
 Δ/ση: Λ.Χασιάς, 9^η στάση, 13122, Ίλιον Αττικής
 Τηλ/Fax: 210 2386287
 e-mail: iniohos@otenet.gr

Αρ.Πρωτ/ου: .....
 Αρ.Γραμ.Είσπρ. ΕΙΑΑ: Νο .....
 Παραπεμπτικό Υπηρεσίας: .....

ΠΟΡΙΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (**)

Την ...../...../....., ο/η ΕΠΩΝΥΜΟ ..... ΟΝΟΜΑ.....
 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ-ΣΥΖΥΓΟΥ(*)....., Έτος Γέννησης: .....
 Δ/ση Κατοικίας ..... Τηλ.: .....
 Α.Δ.Τ.: ..... Εκδ.Αρχή: ..... Αρ.Αδ.Οδηγ: .....
 ΑΜ: ..... προσήλθε στο Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/ΕΙΑΑ (ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα) για
 επαν.(*)εξέταση, ύστερα από αίτησή του/της για χορήγηση-ανανέωση άδειας οδήγησης της :

 ΟΜΑΔΑΣ 1

(*)

 ΟΜΑΔΑΣ 2

Μετά από λεπτομερή καταγραφή και επαν(*)αξιολόγηση των κινητικών προβλημάτων του/της σε σχέση με τις ελάχιστες απαιτούμενες δεξιότητες για ασφαλή οδήγηση οχήματος κρίνεται:

 ΙΚΑΝΟΣ-Η

(*)

 ΜΗ ΙΚΑΝΟΣ-Η

α) για να αποκτήσει (*) β) για να ανανεώσει (*) γ) παραπομπή στη ΔΙΕ (*) :

Καταγραφή των απαιτούμενων διασκευών-Παρατηρήσεις:

.....
 .....
 .....
 .....

Η ισχύς της άδειας οδήγησης θα είναι:

α)για .....έτος-η(*) β)προσωρινή παύση ισχύος για ..... έτος-η(*) γ)οριστική παύση ισχύος(*).

Ο/Η Αξιολογητής Ικανότητας Οδήγησης
 Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/ΕΙΑΑ
 (ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)

Ο/Η Υπεύθυνος του Ιατρικού Τμήματος
 Κέντρο ΗΝΙΟΧΟΣ/ΕΙΑΑ
 (ή ανάλογο Κρατικό ίδρυμα)

Για την ακρίβεια

Ο/Η Γραμματέας

(Υπογραφή-Σφραγίδα)

(*) Διαγράφεται ό,τι δεν ισχύει.

(**) Κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών Ν.Α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

1. ΟΡΑΣΗ

1.1. ΟΠΤΙΚΗ ΟΞΥΤΗΤΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Το άθροισμα της οπτικής οξύτητας των δύο ματιών μετρούμενης με γυαλιά ή φακούς επαφής πρέπει να είναι τουλάχιστον 10/10 (αθροιστικά).
Αναλυτικά :

5/10 στο ένα μάτι και 5/10 στο άλλο ή

6/10 στο ένα μάτι και 4/10 στο άλλο ή

7/10 στο ένα μάτι και 3/10 στο άλλο ή

8/10 στο ένα μάτι και 2/10 στο άλλο.

Αν η οπτική οξύτητα (διορθωμένη) του ενός ματιού είναι μικρότερη από 2/10 και η οπτική οξύτητα του άλλου 8/10 τουλάχιστον, ο οδηγός, ή ο υποψήφιος οδηγός υπάγεται στις διατάξεις περί μονοφθαλμίας.

Η οπτική οξύτητα σε περιπτώσεις διαθλαστικών σφαλμάτων λαμβάνεται με διορθωτικά γυαλιά ή φακούς επαφής.

Τα γυαλιά ή οι φακοί επαφής πρέπει να είναι ανεκτά από τον οδηγό ή τον υποψήφιο οδηγό. Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

1.2. ΟΠΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Αν διαπιστωθεί διαταραχή του οπτικού πεδίου του ενός ματιού, άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον η οπτική οξύτητα του άλλου ματιού είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος), τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό πεδίο πλήρες. Στην περίπτωση αυτή ο οδηγός υφίσταται περιοδική επανεξέταση ανά 3-ετία. Αν υπάρχει πάθηση που μπορεί να προκαλέσει διαταραχή του οπτικού πεδίου του υγιούς ματιού (π.χ. γλαύκωμα), η επανεξέταση εκτελείται σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Το οπτικό πεδίο κάθε ματιού δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο των 120 μοιρών σε οριζόντιο επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

ΟΜΑΔΑ 2

Κάθε υποψήφιος για την αρχική χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης πρέπει να έχει οπτική οξύτητα και από τα δύο μάτια με οπτική διόρθωση, (εφόσον χρειάζεται), τουλάχιστον 8/10 στο ένα μάτι και τουλάχιστον 5/10 στο άλλο μάτι.

Στην περίπτωση που οι τιμές 8/10 και 5/10 επιτυγχάνονται με τη βοήθεια οπτικής διόρθωσης, πρέπει η μη διορθωμένη οπτική οξύτητα του κάθε ματιού να φθάνει τα 0,5/10 και η διόρθωση της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας (8/10 και 5/10) να επιτυγχάνεται με τη βοήθεια γυαλιών ή φακών επαφής, των οποίων η ισχύς δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τις 8 διοπτρίες (2D cyl= 1D sph) περίπου.

Οι 8 διοπτρίες υπολογίζονται συνολικά (μυωπικές, αστιγματικές, υπερμετροπικές) για κάθε οφθαλμό ξεχωριστά.

Οι ενδοφθάλμιοι φακοί δεν θεωρούνται διορθωτικοί φακοί.

ΟΜΑΔΑ 2

Το οπτικό πεδίο του κάθε ματιού χωριστά πρέπει να είναι πλήρες.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να γίνεται αδρή εκτίμηση του οπτικού πεδίου. Αν κατά την εξέταση διαπιστωθεί διαταραχή ή υπόνοια διαταραχής του οπτικού πεδίου ή πάθηση που είναι πιθανόν να προκαλεί διαταραχή του οπτικού πεδίου, πρέπει να εκτελείται λεπτομερής λήψη του οπτικού πεδίου με κατάλληλο όργανο.

Αν ο εξεταστής ιατρός δεν διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό, μπορεί να ζητήσει να γίνει η εξέταση σε Κρατικό Νοσοκομείο ή από οποιονδήποτε γιατρό που διαθέτει τον απαιτούμενο εξοπλισμό.

1.3. ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΧΡΩΜΑΤΩΝ

ΟΜΑΔΑ 1

Ο οδηγός ή υποψήφιος οδηγός πρέπει να διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τρίχρωμου φανού.

ΟΜΑΔΑ 2

Ο υποψήφιος οδηγός πρέπει να έχει φυσιολογική αντίληψη των χρωμάτων. Σε περίπτωση μειωμένης αντίληψης των χρωμάτων, επιτρέπεται η αρχική χορήγηση άδειας οδήγησης με τη σύμφωνη γνώμη της Δ.Ι.Ε.

Η άδεια ανανεώνεται εφόσον η διαπιστωθείσα μειωμένη αντίληψη των χρωμάτων (δυσχρωματοψία) παραμένει ως έχει και επιπλέον ο οδηγός διακρίνει άνετα τα τρία χρώματα (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο) ενός τρίχρωμου φανού, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε.

1.4. ΔΙΟΦΘΑΛΜΗ ΟΡΑΣΗ

ΟΜΑΔΑ 1

Αν ο οδηγός ή ο υποψήφιος οδηγός πάσχει από έκδηλο στραβισμό (ετεροτροπία), άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται, εφόσον το υγιέστερο μάτι έχει οπτική οξύτητα (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και οπτικό πεδίο πλήρες.

Αν κατά την εξέταση οδηγού ή υποψηφίου οδηγού διαπιστωθεί διπλωπία, άδεια οδήγησης χορηγείται ή ανανεώνεται με την προϋπόθεση ότι κατά την οδήγηση η όραση του ενός ματιού, θα αποκλείεται με ειδικά γυαλιά, κάλυψη ή φακό επαφής.

Η οπτική οξύτητα του χρησιμοποιούμενου ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) τουλάχιστον 8/10 και το οπτικό του πεδίο πλήρες.

Οδηγοί που ανήκουν στις παραπάνω περιπτώσεις (εκδήλου στραβισμού και διπλωπίας) υφίστανται περιοδική επανεξέταση μέχρι 3 χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2

Ο οδηγός δεν πρέπει να πάσχει από πάθηση που αποτελεί εμπόδιο στη στερεοσκοπική όραση (π.χ. έκδηλο στραβισμό ή διπλωπία).

1.5. ΑΦΑΚΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

ΟΜΑΔΑ 2

Η αμφοτερόπλευρη αφακία δεν αποτελεί εμπόδιο για τη χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον με γυαλιά ή φακούς επαφής εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις της ελάχιστης απαιτούμενης οπτικής οξύτητας.

Η ετερόπλευρη αφακία πρέπει να διορθώνεται με ενδοφθάλμιο φακό ή φακό επαφής.

Σε κάθε περίπτωση αφακίας, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα τρίμηνο από την εγχείρηση.

Η άδεια χορηγείται για ένα έτος μετά την παρέλευση τριμήνου από την εγχείρηση και ανανεώνεται κάθε έτος. Μετά την πάροδο της τριετίας, χορηγείται κανονικά.

1.6. ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΙΑ

ΟΜΑΔΑ 1

Σε περίπτωση μονοφθαλμίας είναι δυνατόν να χορηγηθεί άδεια οδήγησης ή να ανανεωθεί υφιστάμενη άδεια, με την προϋπόθεση ότι η κατάσταση αυτή της μονοφθαλμίας υπάρχει από 6-μήνου τουλάχιστον.

Η οπτική οξύτητα του μοναδικού ματιού πρέπει να είναι (με διόρθωση τυχόν διαθλαστικού σφάλματος) 8/10 τουλάχιστον και το οπτικό του πεδίο πλήρες. Αν το μοναδικό μάτι είναι άφακο, η διόρθωσή του πρέπει να εξασφαλίζεται με φακό επαφής ή ενδοφθάλμιο φακό.

Αν με την κατάσταση της μονοφθαλμίας συνυπάρχει και κώφωση, άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται. Οι μονόφθαλμοι οδηγοί υποχρεώνονται ν' ανανεώνουν την άδεια οδήγησής τους από ένα έως πέντε χρόνια. Ο χρόνος ανανέωσης (1-5 χρόνια), καθορίζεται από τον πρωτοβάθμιο ιατρό, σύμφωνα με τη κρίση του και λαμβάνοντας υπόψη την οπτική οξύτητα του οφθαλμού.

ΟΜΑΔΑ 2

Δεν χορηγείται άδεια.

1.7 ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΩΝ
ΜΑΤΙΩΝ

ΟΜΑΔΑ 1

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται, σε κάθε πάθηση των ματιών που αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην ασφαλή οδήγηση, έστω και αν δεν αναφέρεται στις παραπάνω παραγράφους. Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο πρωτοβάθμιος εξεταστής ιατρός παραπέμπει τον εξεταζόμενο στη Δ.Ι.Ε.

Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει η Δ.Ι.Ε. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα ορίσει η Δ.Ι.Ε. και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κανονικά (για 15 έτη), με πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση (οφθαλμίατρο).

ΟΜΑΔΑ 2

Άδεια οδήγησης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται στις παρακάτω παθήσεις, έστω και αν εκπληρώνονται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους:

1. Παθήσεις του κερατοειδούς (εκφυλίσεις ή δυστροφίες)
2. Στραβισμός
3. Εκφυλίσεις ή δυστροφίες του βυθού
4. Αγγειακές διαταραχές του βυθού
5. Αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς
6. Γλαύκωμα
7. Νοσήματα κόγχων (δυσθυροειδική οφθαλμοπάθεια, όγκοι, συγγενείς δυσπλασίες)
8. Παθήσεις βλεφάρων (πτώση, όγκος)

Σε αμφίβολες περιπτώσεις ο πρωτοβάθμιος εξεταστής παραπέμπει τον εξεταζόμενο στη Δ.Ι.Ε.

Για διαθλαστικά σφάλματα που χειρουργούνται με τους σύγχρονους επιστημονικούς τρόπους (laser) δύναται να χορηγηθεί άδεια οδήγησης, εφόσον πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις οπτικής οξύτητας. Χορηγείται άδεια τουλάχιστον τρεις μήνες μετά την επέμβαση και για χρονικό διάστημα που θα κρίνει η Δ.Ι.Ε. Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος που θα ορίσει η Δ.Ι.Ε. και εφόσον η κατάσταση παραμένει αμετάβλητη, η ανανέωση γίνεται κάθε πέντε χρόνια, με πρωτοβάθμια ιατρική εξέταση (οφθαλμίατρο).

2. ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΕΣ
ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία

2. Στους φέροντες μόνιμη τραχειοτομία, αν δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της και σε όσους έχουν υποστεί χορδοπηξία λόγω απαγωγικής παράλυσης, εάν επίσης δεν έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεσή της.

3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.

4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.

5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.

6. Στους χειρουργηθέντες με καρκίνο λάρυγγα. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον φέρουν μόνιμη τραχειοτομία και έχει περάσει τουλάχιστον ένα έτος από την εκτέλεση της επέμβασης.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας στις εξής περιπτώσεις:

1. Στην τέλεια απόφραξη των ρινικών κοιλοτήτων ή του ρινοφάρυγγα, από οποιαδήποτε αιτία

2. Στους πάσχοντες από αμφοτερόπλευρη απαγωγική παράλυση των φωνητικών χορδών χωρίς τραχειοτομία.

3. Στους πάσχοντες από ιλίγγους λαβυρινθικής αιτιολογίας με διαταραχές της ισορροπίας.

4. Σε μονόπλευρες ή αμφίπλευρες χρόνιες πυώδεις ωτίτιδες, όταν συνοδεύονται από εμπλοκές όπως οστεομυελίτιδα, μαστοειδίτιδα, χολοστεάτομα ή λαβυρινθικά φαινόμενα.

5. Σε μόνιμο ή παροξυντικό ίλιγγο και ανωμαλίες της ισορροπίας οσοδήποτε μικρές και αν είναι κατά την ιατρική εξέταση.

6. Στον καρκίνο του λάρυγγα. Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση στους χειρουργηθέντες με καρκίνο του λάρυγγα, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας:

1. Ειδικά για τους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%, επιβάλλεται χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής και κατά τη κρίση της Δ.Ι.Ε., ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

2. Στους κωφάλαλους, με την προϋπόθεση ότι η ιατρική εξέταση θα διενεργείται από τη Δ.Ι.Ε..

Άτομα άνω των 65 ετών για να αποκτήσουν για πρώτη φορά στη ζωή τους άδεια οδήγησης, χρειάζονται απαραίτητα ακουομετρικό διάγραμμα, που πρέπει να εκδίδεται από ειδικό γιατρό και πρέπει να περιλαμβάνει την αέρινη και οστέινη καμπύλη. Σε άτομα με μεγάλη βαρηκοΐα που έχουν ξεπεράσει το 75^ο έτος της ηλικίας, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κρίνεται και σύμφωνα με τη γενική κατάσταση του ενδιαφερόμενου.

Η ανανέωση της άδειας οδήγησης εναπόκειται στην κρίση της Δ.Ι.Ε. που θα λάβει υπόψη της το βαθμό και τη μορφή της βαρηκοΐας και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης ηλεκτροακουστικής συσκευής.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση άδειας οδήγησης στους κωφάλαλους .

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας στους βαρήκοους στους οποίους το ποσοστό βαρηκοΐας υπερβαίνει το 45%. Επιβάλλεται η χρήση ηλεκτροακουστικής συσκευής και κατά τη κρίση της Δ.Ι.Ε., ανεξάρτητα από το βαθμό και την αιτιολογία της βαρηκοΐας.

3. ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ - ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Α, Α1, Α2, ΑΜ)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Α, Α1, Α2, ΑΜ:

1. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν ελάττωση της μυϊκής ισχύος των άνω και κάτω άκρων.
2. Σε παθήσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που προκαλούν αστάθεια της σπονδυλικής στήλης ή κατάργηση της κινητικότητας του συνόλου ή τμήματος αυτής.
3. Σε περιπτώσεις οποιασδήποτε αιτιολογίας που να υπάρχει κατάργηση του πλήρους εύρους κίνησης των αρθρώσεων των άνω και κάτω άκρων.
4. Σε οποιονδήποτε ακρωτηριασμό συμπεριλαμβανομένου και του ακρωτηριασμού των δακτύλων. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε αναπηρία των άνω άκρων εφόσον η συλληπτική λειτουργία των άκρων χειρών είναι ικανοποιητική, κατά τη κρίση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης σε περιπτώσεις κινητικού ελλείμματος, ύστερα από αξιολόγηση του ενεργητικού εύρους κίνησης των αρθρώσεων και υπόδειξη των τυχόν διασκευών που απαιτούνται στο όχημα, από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ Β, Β1)

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Β, Β1:

1. Σε οποιαδήποτε αναπηρίες ή ακρωτηριασμούς που δεν επιτρέπουν την ασφαλή οδήγηση ακόμη και με διασκευασμένο όχημα.
2. Στις περιπτώσεις που δεν επιτελείται ικανοποιητικά η συλληπτική λειτουργία των άκρων ακόμα και με τις κατάλληλες διασκευές

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Σε παθήσεις της σπονδυλικής στήλης οι οποίες προκαλούν μείωση της κινητικότητας της (αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα κ.λπ.), ιδιαίτερα όταν οι παθήσεις προσβάλλουν την Α.Μ.Σ.Σ. Για τεκμηρίωση του προβλήματος απαιτείται ακτινολογικός και βιοχημικός αιματολογικός έλεγχος.
2. Σε κακώσεις σπονδυλικής στήλης με συνοδά κατάγματα ή και εξαρθήματα σπονδύλων με ή χωρίς νευρολογική σημειολογία τα οποία προκαλούν μόνιμη, σημαντικού βαθμού παραμόρφωση ή αστάθεια της σπονδυλικής στήλης.
3. Σε μόνιμη μετατραυματική μονοπληγία, διπληγία, ημιπληγία, παραπληγία ή τετραπληγία.
4. Σε δυσκοκήλες εφόσον προκαλούν έκπτωση της μυϊκής λειτουργίας.
5. Σε ακρωτηριασμό ή φακομέλια, ενός ή περισσοτέρων από τα τέσσερα άκρα σε οποιοδήποτε ύψος, ανεξάρτητα εάν έχει τοποθετηθεί πρόσθεση τεχνητού μέλους. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση ακρωτηριασμού ενός κάτω άκρου, η χορήγηση ή ανανέωση της ειδικής άδειας οδήγησης για Ε.Δ.Χ., εφόσον το άλλο κάτω άκρο είναι υγιές, σε ειδικά διασκευασμένο όχημα, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.
6. Σε περιπτώσεις ελάττωσης της μυϊκής ισχύος των άνω και κάτω άκρων, οποιασδήποτε αιτιολογίας και σε περιπτώσεις περιορισμού της κινητικότητας αγκώνος, πηχεοκαρπικής, ισχίων, γονάτων και ποδοκνημικών.
7. Σε περιπτώσεις αδυναμίας εκτέλεσης πλήρους συλληπτικής λειτουργίας των άκρων χειρών, οποιασδήποτε αιτιολογίας

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε πρωτοπαθείς ή μεταστατικές νεοπλασίες των οστών.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από αξιολόγηση της πάθησης από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

4. Στις περιπτώσεις εκείνες που έχει καταργηθεί η κινητικότητα της σπονδυλικής στήλης, ιδιαίτερα της Α.Μ.Σ.Σ. από οποιαδήποτε αιτία.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με ειδικά διασκευασμένο όχημα, ύστερα από αξιολόγηση του προβλήματος από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

5. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αστάθεια της σπονδυλικής στήλης ή κατάγματα της Α.Μ.Σ.Σ. ή ψευδαρθρωμένα κατάγματα και ιδιαίτερα κατάγματα των Α1 και Α2 σπονδύλων. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του κινητικού-ερειστικού συστήματος, ή οποιαδήποτε άλλη πάθηση πρόσφατη ή υπολειμματική (όπως κατάγματα ή ψευδαρθρώσεις) δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο και η οποία καθιστά επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ κατ' εξαίρεση η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης με περιοριστικούς όρους σε οποιονδήποτε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό που μειονεκτεί σωματικά και δεν υπάγεται στις παραπάνω περιπτώσεις, ύστερα από Πόρισμα Εξέτασης της αρμόδιας Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Το Πόρισμα αυτό θα πρέπει να στηρίζεται σε ιατρική αξιολόγηση της εν λόγω πάθησης ή ανωμαλίας. Στη συνέχεια εκδίδεται "Πόρισμα Εξέτασης", όπου θα αναφέρονται οι τυχόν "διασκευές" που απαιτούνται στο όχημα καθώς και ο χρόνος διάρκειας ισχύος της άδειας.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

8. Σε περίπτωση ακρωτηριασμού των δακτύλων του ενός ή και των δύο χεριών.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης περιοριστικά και μόνο εφόσον έχει επέλθει ακρωτηριασμός:

- Μικρού δακτύλου ή
- μικρού και παράμεσου δακτύλου ή
- μικρού και μέσου δακτύλου ή
- παράμεσου δακτύλου ή
- μέσου δακτύλου

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ακρωτηριασμού των δακτύλων των άνω άκρων και εφόσον είναι αναγκαία η ισχυρή συλληπτική λειτουργία και των δύο άκρων χεριών το κινητικό έλλειμμα εκτιμάται από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

9. Σε χρόνια οστεομυελίτιδα και ιδιαίτερα με εντόπιση σε θέση υψηλής φόρτισης, όταν πρόκειται για τα κάτω άκρα.

10. Σε περιπτώσεις ανισοσκελίας μετατραυματικής ή μη αιτιολογίας και όταν η διαφορά μήκους είναι μεγαλύτερη των 10 εκατοστών.

11. Επί νεοπλασιών πρωτοπαθών ή μεταστατικών, καθώς και σε μεταβολικές παθήσεις των οστών εκτός της οστεοπόρωσης.

12. Σε συγγενείς γενικά διαμαρτίες ή άλλες παραμορφωτικές παθήσεις του ερειστικού συστήματος, που έχουν σαν αποτέλεσμα την σπαστικότητα ή την μυϊκή αδυναμία ή οποιαδήποτε άλλη παραμόρφωση που δυσχεραίνει την πλήρη και φυσιολογική λειτουργία της προσβεβλημένης περιοχής.

13. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

Η αρμόδια Δ.Ι.Ε., ή το ισότιμο με αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους επιπρόσθετους κινδύνους που συνδέονται με την οδήγηση οχημάτων αυτής της κατηγορίας (ΟΜΑΔΑ 2).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για τις κατηγορίες Β, Β1 :

1. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους ενός άνω άκρου λόγω:

- ακρωτηριασμού σε οποιοδήποτε ύψος
- συγγενούς διαμαρτίας ή παραμορφωτικής πάθησης,
- πάθησης οποιασδήποτε αιτιολογίας τραυματικής ή όχι (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο που αναφέρεται σε παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών), με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ανάλογα με το πάσχον άκρο.

Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύει τις κατάλληλες αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

2. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας μερικής ή πλήρους των δύο άνω άκρων λόγω παθήσεων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, με όχημα που διαθέτει τις απαραίτητες διασκευές, ώστε να είναι δυνατή η οδήγησή του με τα κάτω άκρα. Ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από την Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύει απαραίτητες διασκευές και περιοριστικούς όρους, (αναφέρεται ενδεικτικά):

- οδήγηση μόνον εντός ακτίνας 50 km από τον τόπο κατοικίας του κατόχου αδείας οδήγησης.
- οδήγηση με ταχύτητα έως 60 km/h
- οδήγηση χωρίς ρυμουλκούμενο
- απαγόρευση οδήγησης σε αυτοκινητόδρομο.

Χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένου χρόνου με εκτίμηση της ΔΙΕ. Αν η πάθηση δεν υπάρχει περίπτωση να επιδεινωθεί, η ΔΙΕ κατά την κρίση της άρει τον χρονικό περιορισμό.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυοσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση καθ' όλο το διάστημα της αποκατάστασης απαγορεύεται.

Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού ικανότητας με κλινικό ή και απεικονιστικό έλεγχο (π.χ. CT, MRI) και αν απαιτείται και εργαστηριακό έλεγχο (π.χ. νευροφυσιολογικό έλεγχο, σπινθηρογράφημα κ.λπ.).

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

3. Σε περιπτώσεις απώλειας της λειτουργίας, μερικής ή πλήρους, ενός ή και των δύο κάτω άκρων λόγω:

- Ακρωτηριασμού ενός ή αμφοτέρων των κάτω άκρων. Στις περιπτώσεις αυτές, αν κριθεί σκόπιμο, θα απαιτηθεί επιπρόσθετη τροποποίηση του καθίσματος για την ορθή στήριξη του σώματος.
- Συγγενούς διαμαρτίας.
- Παραμορφωτικής πάθησης.
- Μετατραυματικής κατάστασης οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).
- Παραπληγίας (εκτός εάν για το αίτιο της βλάβης, ορίζεται διαφορετικά σε άλλο σημείο του παρόντος παραρτήματος που αναφέρεται σε άλλες παθήσεις εκτός των ορθοπεδικών).

Στις ως άνω περιπτώσεις ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός εξετάζεται και αξιολογείται από τη Δ.Ι.Ε., ή από το ισότιμο μ' αυτήν όργανο, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις που υποδεικνύει τις κατάλληλες αναγκαίες διασκευές-περιορισμούς.

4. Σε περιπτώσεις που ο υποψήφιος έχει υποβληθεί σε αρθροπλαστική οιασδήποτε άρθρωσης χορηγείται άδεια περιορισμένης χρονικά ισχύος, η δε εκτίμηση θα στηρίζεται κάθε φορά στην κλινική εξέταση και τον ακτινολογικό έλεγχο.

5. Σε περιπτώσεις παραμορφώσεων ή βραχύνσεων, ή ελλειμμάτων των άκρων (άνω ή κάτω) λόγω μετατραυματικών ή μετεγχειρητικών καταστάσεων (π.χ. σημαντικού βαθμού ανισοσκελία κ.λπ.) θα απαιτηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

6. Σε περιπτώσεις που δύνανται να προκαλέσουν σημαντική εξασθένηση του σκελετού (π.χ. χρόνια οστεομυελίτιδα, τραυματικές ή νεοπλαστικές παθήσεις κ.λπ.) η αναγκαιότητα και το είδος τροποποίησης του οχήματος παραμένει στην κρίση των ιατρών της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

7. Κάθε άλλη κατάσταση συνδεδασμένης βλάβης του ερειστικού και μυϊκού συστήματος εκτιμάται με βάση τις προηγούμενες παραγράφους.

8. Κάθε άτομο που έχει απαλλαγή της στρατιωτικής του θητείας για λόγους ορθοπεδικού προβλήματος, εξετάζεται υποχρεωτικά και εκτιμάται από τους ιατρούς της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, με ποιες προϋποθέσεις είναι δυνατόν να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης.

Σε κάθε περίπτωση η κατάσταση του υποψήφιου οδηγού ή οδηγού θα εκτιμάται με τον κατάλληλο κλινικό-εργαστηριακό έλεγχο (ιδιαίτερα εφόσον πρόκειται για εξελισσόμενη πάθηση), ο δε χρόνος ισχύος της άδειας οδήγησης είναι περιορισμένος, σύμφωνα με την κρίση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Εάν οι βλάβες που έχουν προκληθεί στο μυσκελετικό σύστημα έχουν παροδικό χαρακτήρα, η οδήγηση, καθόλο το διάστημα της αποκατάστασης, απαγορεύεται ή επιτρέπεται με βάση τους περιορισμούς που αναφέρονται στην παρούσα ΟΜΑΔΑ 1

Μετά την αποδρομή και εφόσον έχει παγιωθεί η βλάβη, απαιτείται επανεκτίμηση του βαθμού λειτουργικότητας. Υποχρεωτική επομένως είναι η λεπτομερής κλινική εξέταση, η εκτίμηση των ακτινογραφιών ή των αποτελεσμάτων άλλων απεικονιστικών μεθόδων (π.χ. CT, MRI). Όπου απαιτείται, σκόπιμο είναι να γίνεται ειδικός εργαστηριακός έλεγχος (π.χ. νευροφυσιολογικός, σπινθηρογράφημα, κ.λπ.).

4. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ- ΠΕΠΤΙΚΟΥ-ΝΕΦΡΩΝ-ΔΕΡΜΑΤΟΣ- ΑΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ-ΕΝΔΟΚΡΙΝΩΝ ΑΔΕΝΩΝ- ΓΕΝΙΚΕΣ ΝΟΣΗΡΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ.

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας
2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghausen)
3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας, (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.). Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.
4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης της Δ.Ι.Ε., εφόσον υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση. Η διάρκεια χορήγησης ή ανανέωσης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια.
5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις., περιορισμένης χρονικής διάρκειας.
6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης :

1. Στην κίρρωση του ήπατος με ασκίτη ή ασκίτη οποιασδήποτε αιτιολογίας.
2. Σε εκτεταμένη νευροϊνομάτωση (νόσος του Von Recklinghausen)
3. Σε όλες τις παθήσεις που εμποδίζουν την αναπνοή υπό μορφή δύσπνοιας (αποφρακτικές πνευμονοπάθειες, πνευμονική ίνωση, θωρακοπλαστικές, λοβεκτομές ή πνευμονεκτομές κ.λπ.), εφόσον παρουσιάζουν μείωση της ζωτικής χωρητικότητας από 40%.
4. Σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που πάσχουν από σοβαρή νεφρική ανεπάρκεια, ασχέτως αν υποβάλλονται σε χρόνια αιμοκάθαρση.
5. Σε νόσους του κολλαγόνου, εφόσον έχουν προκληθεί σοβαρές λειτουργικές διαταραχές των οργάνων που προσβάλλουν οι ανωτέρω παθήσεις.
6. Σε εκτεταμένες παθήσεις του δέρματος (ιχθύαση, πέμφυξ κ.λπ.), όταν λόγω παρακαλώσεως των κινήσεων των μελών δεν εξασφαλίζεται η ασφαλής οδήγηση.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας περιορισμένης χρονικής διάρκειας, εφόσον δεν εμποδίζεται η ασφαλής οδήγηση.

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαγχνοκήλες. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης χειρουργού για την ασφαλή οδήγηση.

9. Σε αιμορροφιλία. Στις κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., εφόσον διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα αιμοσφαιρίνης (ΗΒ) στο αίμα, κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού αιματολόγου.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως πέντε (5) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινολογικών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης ιατρού ενδοκρινολόγου.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη¹

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών,
- που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστός
- Επίσης δεν χορηγείται ούτε ανανεώνεται άδεια οδήγησης για υποψηφίους οδηγούς ή οδηγούς με υποτροπιάζουσα σοβαρή υπογλυκαιμία ή/και μειωμένη συνείδηση της υπογλυκαιμίας.

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιομένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας. Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι πέντε (5) χρόνια, κατόπιν γνωμάτευσης του διαβητολόγου που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω.

¹ Ο όρος "σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας" σημαίνει ότι είναι αναγκαία η παροχή βοήθειας από άλλο άτομο, ενώ ο όρος "υποτροπιάζουσα υπογλυκαιμία" σημαίνει δεύτερη σοβαρή κρίση υπογλυκαιμίας εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα μηνών.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

7. Σε ελεφαντίαση του οσχέου ή των άκρων, όταν παρακωλύεται η λειτουργική τους ικανότητα.

8. Σε μεγάλες μη ανατάξιμες βουβωνοκήλες ή πολύ σοβαρές σπλαγχνοκήλες.

9. Σε αιμορροφιλία, κληρονομικές, συγγενείς ή επίκτητες αιμοπάθειες που έχουν χαμηλό αιματοκρίτη ή διαταραχές της πήξεως.

10. Σε παθήσεις των ενδοκρινών αδένων συνοδευόμενες από λειτουργικές διαταραχές. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας έως τρία (3) χρόνια, σε περιπτώσεις αποκατάστασης της λειτουργίας των ενδοκρινών αδένων, εφόσον δεν συνοδεύονται από λειτουργικές διαταραχές και κατόπιν γνωμάτευσης ειδικού γιατρού ενδοκρινολόγου, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε.

11. Σε σακχαρώδη διαβήτη¹

- συνοδευόμενο από σοβαρές επιπλοκές σε επίπεδο οφθαλμών, καρδιαγγειακού συστήματος νευρικού συστήματος και νεφρών,
- που αντιμετωπίζεται με ινσουλίνη και παραμένει αρρυθμιστός και σε θεραπευτικές δόσεις δύναται να προκαλεί υπογλυκαιμία .

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας σε πάσχοντες από σακχαρώδη διαβήτη όταν δεν εμφανίζουν επιπλοκές και το σάκχαρό τους ρυθμίζεται ικανοποιητικά με ινσουλίνη, έχουν συνεχή παρακολούθηση, ώστε να διατηρούν ικανοποιητικά επίπεδα σακχάρου αίματος, γλυκοζυλιομένης αιμοσφαιρίνης και απουσία κρίσεων υπογλυκαιμίας.

Για τον λόγο αυτό πρέπει να εφαρμόζονται τα ακόλουθα κριτήρια:

- δεν έχουν εκδηλωθεί υπογλυκαιμικά επεισόδια κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο,
- ο οδηγός αντιλαμβάνεται πλήρως την έλευση της υπογλυκαιμίας,
- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει επαρκή έλεγχο της κατάστασης με τακτική παρακολούθηση της γλυκόζης στο αίμα, τουλάχιστον δύο φορές ημερησίως, και σε χρόνους σχετιζόμενους με την οδήγηση,
- ο οδηγός πρέπει να αποδεικνύει ότι αντιλαμβάνεται τους κινδύνους της υπογλυκαιμίας,
- δεν υπάρχουν άλλες απαγορευτικές διαβητικές επιπλοκές.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης της Δ.Ι.Ε. όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως πέντε (5) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

Η άδεια χορηγείται ή ανανεώνεται μέχρι δύο (2) χρόνια, από τη Δ.Ι.Ε, κατόπιν γνωμάτευσης παθολόγου ή ενδοκρινολόγου γιατρού, με εξειδίκευση στη διαβητολογία. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων ιατρών τι γνωμάτευση μπορεί να τη χορηγήσει παθολόγος ή ενδοκρινολόγος, που να βεβαιώνει όλα τα ανωτέρω.

12. Σε κακοήθη παχυσαρκία που συνοδεύεται από κινητικές διαταραχές, διαταραχές της κυκλοφορίας και της αναπνοής. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας κατόπιν γνωμάτευσης της Δ.Ι.Ε., όσον αφορά την ασφαλή οδήγηση, περιορισμένης χρονικής διάρκειας έως τρία (3) χρόνια.

5. ΚΑΡΔΙΑΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας :

1. Σε όλες τις οργανικές βαλβιδικές παθήσεις όταν συνοδεύονται από καρδιακή ανεπάρκεια. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, σε περίπτωση αποκατάστασης της καρδιακής ανεπάρκειας, κατόπιν γνωμάτευσης του καρδιολόγου

2. Στις συγγενείς ανωμαλίες της καρδιάς και της αορτής, όταν συνοδεύονται από καρδιακή ανεπάρκεια.

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε περίπτωση αποκατάστασης της καρδιακής ανεπάρκειας, κατόπιν γνωμάτευσης του καρδιολόγου.

3. Στην πλήρη αρρυθμία, στον πτερυγισμό των κόλπων με ταχυαρρυθμία, εφόσον συνοδεύονται από καρδιακή ανεπάρκεια. Στη μόνιμη βραδυκαρδία λόγω κολποκοιλιακού αποκλεισμού. Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης μέχρι πέντε (5) χρόνια στην μόνιμη βραδυκαρδία λόγω κοιλιακού αποκλεισμού εφόσον φέρει βηματοδότη, κατόπιν γνωμάτευσης του καρδιολόγου.

4. Σε όλες τις συγκοπτικές καταστάσεις

5. Σε όλες τις τυπικές περιπτώσεις στηθάγχης, διαπιστούμενες από κλινικά εργαστηριακά ευρήματα.

6. Στο έμφραγμα του μυοκαρδίου μόνο σε περίπτωση παραμένουσας στηθάγχης ή άλλων επιπλοκών.

7. Στα αορτικά ή αρτηριακά ανευρύσματα, εφόσον τα τελευταία είναι σημαντικού βαθμού.

8. Στις αποφρακτικές αρτηριοπάθειες με λειτουργικές διαταραχές ή σοβαρές τροφικές αλλοιώσεις.

9. Στην υπέρταση, εφόσον η διαστολική υπερβαίνει μονίμως τα 130 mmHg ή η συστολική τα 220 mmHg και εφόσον συνυπάρχουν επιπλοκές.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας :

1. Σε όλες τις οργανικές βαλβιδικές παθήσεις, που έχουν προκαλέσει διαταραχή του καρδιακού ρυθμού ή καρδιακή ανεπάρκεια.

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις περιπτώσεις που έχουν υποβληθεί σε επιτυχή χειρουργική επέμβαση και δεν εμφανίζουν καρδιακή ανεπάρκεια. Η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα τρία (3) χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης του καρδιολόγου, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε.

2. Σε όλες τις συγγενείς ανωμαλίες της καρδιάς και της αορτής που έχουν προκαλέσει διαταραχή του καρδιακού ρυθμού ή καρδιακή ανεπάρκεια.

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις περιπτώσεις που έχουν υποβληθεί σε επιτυχή χειρουργική επέμβαση και δεν εμφανίζουν καρδιακή ανεπάρκεια κατόπιν γνωμάτευσης καρδιολόγου, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε.

3. Στην πλήρη αρρυθμία μετά ταχυαρρυθμίας, ή βραδυαρρυθμίας, στον πτερυγισμό των κόλπων, στη βραδυκαρδία λόγω κολποκοιλιακού αποκλεισμού, έστω και αν φέρει βηματοδότη, στις πολυάριθμες ή πολυεστιακές έκτακτες κοιλιακές συστολές, στην παροξυντική ταχυκαρδία.

4. Σε όλες τις συγκοπτικές καταστάσεις.

5. Σε όλες τις τυπικές περιπτώσεις στηθάγχης, διαπιστούμενες από κλινικά εργαστηριακά ευρήματα.

6. Στο έμφραγμα του μυοκαρδίου.

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., μετά τη χειρουργική αποκατάσταση και εφόσον δεν συνοδεύεται από διαταραχές του ρυθμού ή καρδιακή ανεπάρκεια και κατόπιν γνωμάτευσης του καρδιολόγου.

7. Στα αορτικά ή αρτηριακά ανευρύσματα, εφόσον τα τελευταία είναι σημαντικού βαθμού.

8. Στις αποφρακτικές αρτηριοπάθειες με βαριές λειτουργικές διαταραχές ή τροφικές αλλοιώσεις.

9. Στην υπέρταση, εφόσον η διαστολική υπερβαίνει μονίμως τα 120 mmHg ή η συστολική υπερβαίνει τα 200 mmHg, ή όταν υπάρχουν επιπλοκές.

6. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1 σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση, ύστερα από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια., ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης, ή Ημιπληγίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης έως δύο (2) χρόνια, εφόσον δεν υπάρχουν επιπτώσεις από άλλα συστήματα ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.2 Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης για περιορισμένο χρονικό διάστημα ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς που παρουσιάζουν πάθηση ή ανωμαλία του νευρικού συστήματος, δυνάμενη να περιορίζει τον κινητικό έλεγχο, καθιστώντας έτσι επικίνδυνη την οδήγηση οχήματος με κινητήρα.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης σε:

1. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.).

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπουν την οδήγηση μετά από εύλογο χρονικό διάστημα από της αποδρομής της πάθησης, ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

1.1. Σε περιπτώσεις Ημιπάρεσης ή Ημιπληγίας.

1.2. Σε περιπτώσεις Παραπάρεσης ή Παραπληγίας.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση των νευρολογικών συμπτωμάτων και οι επερχόμενες ώσεις επισυμβαίνουν κατά αραιά χρονικά διαστήματα, ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις

1.4 Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ανάλογα από το βαθμό έντασης των συμπτωμάτων, την ανταπόκριση στη θεραπεία και από τις τυχόν παρενέργειες από τα λαμβανόμενα φάρμακα, ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, ή του Κέντρου ΗΝΙΟΧΟΣ/Ε.Ι.Α.Α., για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν μετά από διασκευή του οχήματος και κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

Επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση, ή επιτρέπει αυτή, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά τη κρίση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

1.3. Σε περιπτώσεις με Σκλήρυνση κατά Πλάκας (απομυελινωτικής νόσου).

1.4. Σε περιπτώσεις νόσου Parkinson.

2. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, που δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και μετά την πλήρη αποδρομή των συμπτωμάτων, ύστερα από απόφαση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις, για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι τρία (3) χρόνια.

3. ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΜΥΩΝ (μυϊκές δυστροφίες, μυοτονικά σύνδρομα, περιοδικές παραλύσεις κ.λπ.).

ΟΜΑΔΑ 1

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, των κατηγοριών Β, Β1, εφόσον η πάθηση είναι στα αρχικά στάδια, κατά τα οποία η νόσος δεν παρεμποδίζει την ασφαλή οδήγηση ή επιτρέπει αυτή μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια.

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ²

5.1. α) Στη δευτεροπαθή επιληψία, ανεξαρτήτως δικαιολογίας.

Επιτρέπεται, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, κατηγοριών Β, Β1, περιορισμένης χρονικής διάρκειας εφόσον αποδεδειγμένα, η νόσος που την προκάλεσε έχει πλήρως ιαθεί και επί μία 5ετία, μετά το τέλος της αντιεπιληπτικής αγωγής δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν παθολογικά, νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές, οποιασδήποτε φύσης,

² Οι επιληπτικές κρίσεις ή άλλες αφινίδες διαταραχές της κατάστασης εγρήγορης αποτελούν σοβαρό κίνδυνο για την οδική ασφάλεια, εφόσον εκδηλωθούν σε άτομο που οδηγεί μηχανοκίνητο όχημα.

Ως επιληψία ορίζεται η εκδήλωση δύο ή περισσότερων επιληπτικών κρίσεων σε χρονικό διάστημα μικρότερο από πενταετία. Η προκαλούμενη επιληπτική κρίση ορίζεται ως κρίση η οποία έχει κάποιο αναγνωρίσιμο γενεσιουργό αίτιο που μπορεί να αποφευχθεί.

Σε άτομο που έχει παρουσιάσει κάποια αρχική ή μεμονωμένη κρίση απώλειας συνείδησης πρέπει να συνιστάται να μην οδηγεί. Απαιτείται έκθεση ειδικού, όπου αναφέρονται το χρονικό διάστημα απαγόρευσης της οδήγησης και η συνέχεια που ζητείται να δοθεί.

Έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία η διάγνωση του συγκεκριμένου επιληπτικού συνδρόμου του ατόμου και του τύπου κρίσης, ώστε να είναι δυνατά η ενδεδειγμένη εκτίμηση της ασφάλειας οδήγησης του ατόμου αυτού (συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου άλλων κρίσεων) καθώς και ο καθορισμός της ενδεδειγμένης θεραπείας. Αυτά υπάγονται στην αρμοδιότητα νευρολόγου.

Εάν κάποιο άτομο έχει επιληψία, δεν πληρούνται τα κριτήρια για τη χορήγηση άδειας χωρίς όρους. Πρέπει να ειδοποιείται σχετικά η αδειοδοτούσα αρχή.

ΟΜΑΔΑ 2

4. ΜΥΑΣΘΕΝΕΙΑ

5. Σε όλες τις ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΛΗΨΙΑΣ²

5.1. Προκαλούμενη επιληπτική κρίση: ο υποψήφιος ο οποίος παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, είναι δυνατό να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, αφού προηγηθεί σχετική νευρολογική γνωμάτευση. Μετά από το οξύ επεισόδιο, πρέπει να εκτελείται εγκεφαλογράφημα και η ενδεδειγμένη νευρολογική εκτίμηση κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

Άτομο με δομική ενδοεγκεφαλική βλάβη, το οποίο παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, δεν πρέπει να μπορεί να οδηγεί οχήματα ομάδας 2, μέχρις ότου ο επιληπτικός κίνδυνος κατέλθει τουλάχιστον σε 2% ετησίως. Ανάλογα με την περίπτωση, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί με άλλα σχετικά μέρη του Παραρτήματος ΙΙΙ (π.χ. για την περίπτωση του οινοπνεύματος).

Πρώτη ή μοναδική μη προκαλούμενη κρίση :

ο υποψήφιος που είχε μια αρχική όχι προκληθείσα επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών χωρίς κρίσεις, και χωρίς χρήση αντιεπιληπτικών φαρμάκων, μετά από την ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Ο κίνδυνος υποτροπής πρέπει να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος. Η εκτίμηση θα γίνεται κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

Επιληψία :

Πρέπει να έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών χωρίς άλλες κρίσεις και χωρίς τη βοήθεια αντιεπιληπτικών φαρμάκων. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε.,

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

5.1 β) Κρίσεις που δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ή την ικανότητα ενέργειας :

Ο υποψήφιος ή ο οδηγός ο οποίος είχε μόνο κρίσεις που αποδείχτηκε ότι δεν επηρεάζουν τη συνείδηση ούτε προκαλούν λειτουργική διαταραχή, μπορεί να χαρακτηρίζεται κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον η κατάσταση αυτή έχει διαπιστωθεί ότι διατηρήθηκε επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον δεν εκδηλωθεί άλλο είδος επεισοδίου/κρίσης, πριν από τη χορήγηση άδειας απαιτείται χρονικό διάστημα ενός (1) έτους χωρίς άλλο επεισόδιο κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

5.2. α) Σε περιπτώσεις επιληπτικών των οποίων αποδεδειγμένα η θεραπεία υπήρξε αποτελεσματική και επί μία ζετία, μετά το τέλος της, δεν έχει εκδηλωθεί κανενός είδους κρίση και δεν υπάρχουν νευρολογικά ευρήματα ή ψυχικές διαταραχές οποιασδήποτε φύσης, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας.

5.2 β) Προκαλούμενη επιληπτική κρίση :

Ο υποψήφιος που παρουσίασε προκαλούμενη επιληπτική κρίση οφειλόμενη σε αναγνωρίσιμο παράγοντα ο οποίος δεν εμφανίζει μεγάλες πιθανότητες να εκδηλωθεί κατά την οδήγηση, μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί σε ατομική βάση, μετά από σχετική νευρολογική γνωμάτευση (εφόσον υπάρχει λόγος, η εκτίμηση πρέπει να συμφωνεί και με άλλα σχετικά μέρη του παραρτήματος ΙΙΙ, π.χ. που αφορούν το οινόπνευμα ή τη συνδρομή νοσηρών παραγόντων) και κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε.

Πρώτη ή μοναδική, μη προκαλούμενη κρίση :

Ο υποψήφιος που παρουσίασε μία πρώτη μη προκαλούμενη επιληπτική κρίση μπορεί να χαρακτηριστεί ικανός να οδηγεί μετά από χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών χωρίς κρίσεις, αφού προηγηθεί η ενδεδειγμένη ιατρική εκτίμηση. Επιτρέπεται σε οδηγούς με αναγνωρισμένους ικανοποιητικούς δείκτες πρόγνωσης να οδηγήσουν νωρίτερα κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

5.3. α) Κρίσεις αποκλειστικά κατά τον ύπνο:

Ο υποψήφιος ή ο οδηγός που έχει παρουσιάσει κρίσεις μόνο κατά τον ύπνο μπορεί να χαρακτηριστεί από φυσική άποψη κατάλληλος να οδηγεί, εφόσον διαπιστωθεί ότι η κατάσταση αυτή διατηρείται επί χρονικό διάστημα το οποίο δεν πρέπει να είναι μικρότερο από το χρονικό διάστημα χωρίς κρίση που απαιτείται για την επιληψία. Εφόσον παρατηρηθεί επεισόδιο/κρίση

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

Ορισμένες διαταραχές (π.χ. αρτηριοφλεβική δυσμορφία ή ενδοεγκεφαλική αιμορραγία) συνεπάγονται αυξημένο κίνδυνο κρίσεων, έστω και αν δεν έχουν ακόμη εκδηλωθεί κρίσεις. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται εκτίμηση από την Δ.Ι.Ε. Για να επιτραπεί η οδήγηση, πρέπει ο κίνδυνος εμφάνισης κρίσης να είναι 2% ετησίως ή μικρότερος κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

κατά την εγρήγορση, πριν χορηγηθεί άδεια απαιτείται χρονικό διάστημα διάρκειας ενός (1) έτους χωρίς άλλο περιστατικό κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε.

5.3 β) Κρίσεις λόγω τροποποίησης ή μείωσης αντιεπιληπτικής θεραπείας από ιατρό :

Είναι δυνατό να συστηθεί στον ασθενή να μην οδηγή από την αρχή του χρόνου έναρξης της μείωσης, και στη συνέχεια επί εξάμηνο μετά την παύση της θεραπείας. Για κρίσεις που εκδηλώνονται κατά τη διάρκεια τροποποίησης ή παύσης θεραπευτικής αγωγής από ιατρό, απαιτείται τρίμηνη αποχή από οδήγηση σε περίπτωση επαναφοράς της προηγούμενης αποτελεσματικής θεραπείας και κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε..

5.4 Απώλεια συνείδησης :

Η απώλεια συνείδησης πρέπει να εκτιμάται ανάλογα με τον κίνδυνο υποτροπής κατά την οδήγηση. Η εκτίμηση θα γίνεται κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. και με επιπλέον εξετάσεις κατά την κρίση του εξετάζοντος ιατρού.

5.5 Σε περιπτώσεις, κατά την οποία το άτομο εξακολουθεί να υποβάλλεται σε θεραπεία, αλλά αφενός τα φάρμακα που χρησιμοποιεί υπάγονται στην κατηγορία των σύγχρονων φαρμάκων, τα οποία δεν επηρεάζουν την οδήγηση και αφετέρου οι κρίσεις του, αποδεδειγμένα, έχουν ρυθμιστεί (τα 2 τελευταία χρόνια δεν πρέπει να έχει εκδηλωθεί καμία απολύτως κρίση,) τα δε Η.Ε.

γραφήματα της περιόδου αυτής είναι φυσιολογικά, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης.

Σ' αυτές τις περιπτώσεις, προκειμένου να χορηγηθεί άδεια απαιτούνται :

- α) Νευρολογική εξέταση,
- β) Ψυχιατρική εξέταση
- γ) Σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική κλινική Πανεπιστημίου ή Κρατικού Νοσοκομείου
- δ) Σχετική γνωμάτευση από τον θεράποντα ιατρό, εφόσον υπάρχει
- ε) Έλεγχος ασφαλιστικού βιβλιαρίου υγείας, εφόσον υπάρχει
- στ) Ηλεκτροεγκεφαλογραφήματα, απαραίτητα 2 πρόσφατα με δίμηνη μεταξύ τους διαφορά, και συσχέτιση με παλαιότερα, εφόσον υπάρχουν. Επίσης, κατά την κρίση της Δ.Ι.Ε. εάν χρειάζονται επιπλέον :
- ζ) Η.Ε. γράφημα 24ωρης διάρκειας
- η) Χαρτογράφιση εγκεφάλου και
- θ) Αξονική τομογραφία εγκεφάλου.

Για τα άτομα που τελούν υπό θεραπεία - της περίπτωσης 5.3. - επιπρόσθετα απαιτείται ο ανά 3μηνο έλεγχος:

- α) των επιπέδων των φαρμάκων στο αίμα και
- β) των Η.Ε. γραφημάτων.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

Ο έλεγχος αυτός θα τίθεται υπόψη της Δ.Ι.Ε., η οποία και θα έχει τη δυνατότητα ανάκλησης της άδειας, εάν απαιτηθεί.

Εφόσον όλα τα στοιχεία (και για τις τρεις, υπό εξαίρεση, περιπτώσεις) συνηγορούν υπέρ της χορήγησης άδειας, τότε η άδεια θα δίδεται στην αρχή για διάστημα μέχρι 2 χρόνια για τρεις (3) ή τέσσερις (4) φορές. Στη συνέχεια θα δίδεται χωρίς χρονικό περιορισμό, με την προϋπόθεση όμως ότι όλα είχαν εξελιχθεί, μέχρι τότε, ομαλά.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης κατηγοριών Α, Α1, Α2, ΑΜ σε υποψηφίους με :

Α) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Κ.Ν.Σ.)

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες και τα υπολείμματα αυτών δεν εμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση μετά από διασκευή του οχήματος, ούτως ώστε το όχημα να κινείται με ασφάλεια, ύστερα από αξιολόγηση της Δ.Ι.Ε., ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις.

Β) ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ριζών, πλεγμάτων και νεύρων), οποιασδήποτε αιτιολογίας.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης εφόσον οι παθήσεις είναι ήπιες, σταθεροποιημένες ή εκτρωτικές ή εμφανίζουν υπολείμματα, τα οποία δεν παρεμποδίζουν την ασφαλή οδήγηση και επιτρέπουν αυτήν, μετά από διασκευή του οχήματος και κατά κρίση της Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Η νευρολογική εξέταση γίνεται από νευρολόγο της Δ.Ι.Ε., ο οποίος μπορεί να ζητήσει, συμπληρωματικά, σχετική γνωμάτευση από Νευρολογική Κλινική Πανεπιστημίου ή από τους Διευθυντές των Κρατικών Νευρολογικών Κλινικών.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις που αναφέρθηκαν ενδεικτικά οι διασκευές του οχήματος θα καθορίζονται από την οικεία Δ.Ι.Ε. ή του ισότιμου μ' αυτήν οργάνου, το οποίο έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό από τις οικείες διατάξεις. Η διάρκεια της άδειας οδήγησης θα είναι αρχικά περιορισμένη και η εφαρμογή περιοριστικών όρων θα εξαρτάται από το είδος των συμπτωμάτων και την πρόβλεψη της πορείας της νόσου.

7. ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ 1

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού ηλικίου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις :

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στην ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον έχει αποδράμει από 5ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., με την προϋπόθεση ότι από 10ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 2

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης στις παρακάτω περιπτώσεις:

1. Στις Οργανικές Ψυχικές Διαταραχές, οποιασδήποτε αιτιολογίας (εκφυλιστικής, αγγειακής, λοιμώδους, τοξικής, ενδοκρινικής, μεταβολικής, τραυματικής) και ανεξάρτητα του σταδίου εξέλιξης αυτών.

Επιτρέπεται, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., σε όσες από τις καταστάσεις αυτές είναι αναστρέψιμες και εκλείπει ο αιτιολογικός παράγοντας που τις προκάλεσε, πέντε (5) χρόνια μετά την οριστική και πλήρη (χωρίς κατάλοιπα) αποδρομή τους. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

2. Στη Νοητική Υστέρηση με επίπεδα νοητικού ηλικίου κάτω του 80 (κλίμακα WAIS)

3. Στις Ψυχώσεις:

3.1. Στις Σχιζοφρενικές Ψυχώσεις (όλων των τύπων), Σχιζοσυναισθηματική Διαταραχή, Παραληρητικές Διαταραχές και Άτυπες Ψυχώσεις.

3.2. Στη Βραχεία Αντιδραστική Ψύχωση. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στη ψύχωση της οποίας η διάρκεια δεν υπερβαίνει το μήνα, εφόσον η ψύχωση έχει αποδράμει από 10ετίας και στο διάστημα αυτό δεν έχει εμφανισθεί οποιαδήποτε ψυχωτικού τύπου συμπτωματολογία. Η άδεια θα χορηγείται, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., αρχικά μέχρι 2 χρόνια.

3.3. Στη Σχιζοφρενικόμορφη διαταραχή. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, στις περιπτώσεις της οποίας οι ψυχοπαθολογικές εκδηλώσεις διαρκούν το πολύ μέχρι 6 μήνες, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., με την προϋπόθεση ότι από 15ετία απουσιάζει οποιαδήποτε ψυχοπαθολογική εκδήλωση και υπάρχει καλή, προνοσηρή, μετανοσηρή, κοινωνική και επαγγελματική λειτουργικότητα του ατόμου. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια για τις πρώτες 2-3 φορές.

4. Στις Συναισθηματικές Διαταραχές, όπως, την κυκλοθυμική διαταραχή, τη δυσθυμία, τη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και τη διπολική διαταραχή.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

4.1. Στη μείζονα υποτροπιάζουσα κατάθλιψη και στη διπολική διαταραχή.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν τα μεσοδιαστήματα νορμοθυμίας υπερβαίνουν τα 3 χρόνια, τα άτομα παρουσιάζουν καλή λειτουργικότητα και κοινωνική προσαρμογή και δεν λαμβάνουν φάρμακα τα οποία επηρεάζουν την οδήγηση, περιορισμένης χρονικής ισχύος 1 ή 2 το πολύ, χρόνια. Εάν τα άτομα αυτά υποβάλλονται σε θεραπεία με λίθιο ή άλλο ψυχοπροφυλακτικό φάρμακο με καλή κλινική ανταπόκριση τεκμηριωμένη και εργαστηριακά, η χορηγούμενη άδεια μπορεί να ανανεώνεται κατά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

4.2. Στη μείζονα κατάθλιψη με ένα μοναδικό επεισόδιο, και στη δυσθυμική διαταραχή, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης μετά παρέλευση 5ετίας, από της αποδρομής της νόσου. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια και μετά από 3-4 φορές η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 5ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών, και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1 έως 5 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης της Δ.Ι.Ε. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιολογία τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

4.1 Στη μείζονα κατάθλιψη.

Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, όταν υπάρχει ένα μοναδικό προ 10ετίας και πλέον επεισόδιο, περιορισμένης χρονικής ισχύος, ανανεούμενη ανά 2ετία, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

4.2. Στη δυσθυμική διαταραχή.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., ανανεούμενη ανά 2ετία, και εφόσον η νόσος έχει αποδράμει, τουλάχιστον από 10ετίας, δεν παρατηρείται κοινωνική και επαγγελματική έκπτωση, ούτε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων.

4.3. Στη ψυχολογική - καταθλιπτική - αντίδραση σε σωματική ασθένεια ή σε πένθος ή και σε άλλες ψυχοπαιστικές καταστάσεις, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, κατά περίπτωση, με βάση την προνοσηρή προσωπικότητα, την κοινωνική προσαρμογή, το βαθμό λειτουργικότητας, την απόσταση από το stress, κ.λπ. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη 1, 2 ή το πολύ 3 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

5. Στις αγχώδεις, διασχιστικές και σωματόμορφες διαταραχές.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εάν οι καταστάσεις αυτές έχουν αποδράμει από 10ετίας (αυτό να βεβαιώνεται από Κρατικό Ψυχιατρικό Ίδρυμα ή από 2 ψυχιάτρους) και δε γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών. Αρχικά, η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη μέχρι 2 χρόνια, και μετά από 2-3 φορές, η άδεια θα ανανεώνεται ανά μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

6. Στις διαταραχές προσωπικότητας. Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον η ψυχοπαθολογία τους δεν είναι εκσεσημασμένη, δεν γίνεται χρήση ψυχοφαρμάκων ή άλλων ψυχοδραστικών ουσιών, και διαπιστώνεται ικανοποιητική κοινωνική προσαρμογή. Αρχικά η διάρκεια ισχύος της άδειας θα είναι περιορισμένη, από 1-3 χρόνια κατόπιν γνωμάτευσης της Δ.Ι.Ε. Κατά την εξέταση θα ελέγχεται εκτός των άλλων και εάν το άτομο έχει υποπέσει σε αξιολογία τροχαία παραπτώματα, έχει απασχολήσει τις αστυνομικές αρχές και έχει προβεί, γενικά σε αντικοινωνικές ενέργειες.

ΟΜΑΔΑ 1 (συνέχεια)

7. Στο χρόνιο αλκοολισμό.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, περιορισμένης χρονικής ισχύος 1- 2 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

- α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και
- γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, η Δ.Ι.Ε. δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος 1-2 χρόνια, για τα 5 πρώτα χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

Μετά την παρέλευση της 5ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση της Δ.Ι.Ε.

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών, αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., και με πρόσφατη ειδική διαγνωστική έκθεση ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία, χορηγούμενη από το σχετικό για το σκοπό αυτό τομέα Κρατικού Ιδρύματος ή Κρατικού Νοσοκομείου ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο. Η χρονική διάρκεια ισχύος της άδειας επαφίεται στην κρίση του ειδικού γιατρού της Δ.Ι.Ε.

ΟΜΑΔΑ 2 (συνέχεια)

7. Στο χρόνιο αλκοολισμό.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός, έχει υποβληθεί σε θεραπεία απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης Αλκοολικών, εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, περιορισμένης χρονικής ισχύος 1 - 2 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

8. Στη χρήση, κατάχρηση, εξάρτηση από ψυχοδραστικές ουσίες.

Επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, εφόσον ο υποψήφιος οδηγός ή οδηγός :

- α) έχει υποβληθεί και έχει ολοκληρώσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης επιτυχώς και τούτο βεβαιώνεται από Ειδικό Κέντρο Απεξάρτησης εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- β) δεν κάνει χρήση υποκατάστατων και
- γ) δεν έχει απασχολήσει τις αστυνομικές και δικαστικές αρχές, από της ολοκλήρωσης του θεραπευτικού προγράμματος.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος δεν χρήζει παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος, η Δ.Ι.Ε. δύναται να ζητήσει εξέταση - πραγματογνωμοσύνη από, ειδικευμένο προς τούτο, φορέα ή αρχή, ή τη διενέργεια ειδικών εξετάσεων, κατά την κρίση της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις, χορηγείται άδεια οδήγησης, περιορισμένης χρονικής διάρκειας, ισχύος ενός (1) έτους για τα πρώτα 10 χρόνια, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε.

Μετά την παρέλευση της 10ετίας, η διάρκεια ισχύος της άδειας οδήγησης επαφίεται στην κρίση της Δ.Ι.Ε.

9. Στη χρήση νευροληπτικών, αντικαταθλιπτικών ή αγχολυτικών ή και γενικότερα φαρμάκων, που μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς την ασφαλή οδήγηση, η χορήγηση ή ανανέωση της άδειας οδήγησης, επαφίεται στην κρίση του ειδικού ιατρού.

10. Στους υποψήφιους οδηγούς ή οδηγούς με μαθησιακές διαταραχές, επιτρέπεται η χορήγηση ή ανανέωση άδειας οδήγησης, ύστερα από γνωμάτευση της Δ.Ι.Ε., και με πρόσφατη ειδική διαγνωστική έκθεση ότι είναι άτομο με μαθησιακή δυσκολία, χορηγούμενη από το σχετικό για το σκοπό αυτό τομέα Κρατικού Ιδρύματος ή Κρατικού Νοσοκομείου ή από εξειδικευμένο ψυχίατρο. Η χρονική διάρκεια ισχύος της άδειας επαφίεται στην κρίση του ειδικού γιατρού της Δ.Ι.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΞΑΓΟΥΝ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

1. Προσόντα που πρέπει να διαθέτει ο εξεταστής οδήγησης:

1.1 Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτικές αξιολογήσεις, ως επιβάτης αυτοκινήτου, των επιδόσεων οδήγησης ενός υποψηφίου πρέπει να διαθέτει γνώσεις, δεξιότητες και κατανόηση των θεμάτων που αναφέρονται στα σημεία 1.2 έως 1.6.

1.2 Τα προσόντα ενός εξεταστή πρέπει να σχετίζονται με την αξιολόγηση των επιδόσεων ενός υποψηφίου που ζητά άδεια οδήγησης της κατηγορίας στην οποία αντιστοιχεί η δοκιμασία οδήγησης στην οποία υποβάλλεται.

1.3 Γνώσεις και κατανόηση της οδήγησης και αξιολόγηση:

- θεωρία της συμπεριφοράς κατά την οδήγηση,
- αντίληψη του κινδύνου και αποφυγή ατυχημάτων,
- το αναλυτικό πρόγραμμα στο οποίο βασίζονται οι κανόνες που διέπουν τη δοκιμασία οδήγησης,

- οι απαιτήσεις της δοκιμασίας οδήγησης,
- νομοθεσία σχετική με την οδική κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων της σχετικής ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας και των ερμηνευτικών κατευθυντήριων γραμμών,

- θεωρία και τεχνικές αξιολόγησης,
- αμυντική οδήγηση.

1.4 Δεξιότητες αξιολόγησης:

- ικανότητα να παρατηρεί με ακρίβεια, να παρακολουθεί και να εκτιμά τις γενικές επιδόσεις του υποψηφίου, ιδίως δε:

- ορθή και πλήρη αναγνώριση επικίνδυνων καταστάσεων,
- επακριβής καθορισμός των αιτίων και των πιθανών αποτελεσμάτων των καταστάσεων αυτών,

- απόκτηση πείρας και αναγνώριση σφαλμάτων,
- συνέπεια και εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων κατά την αξιολόγηση,
- ταχεία αφομοίωση πληροφοριών και συνακόλουθη συναγωγή των βασικών σημείων,

- ικανότητα πρόβλεψης, εντοπισμός δυνητικών προβλημάτων, και ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπισή τους,

- έγκαιρη και εποικοδομητική κριτική.

1.5 Προσωπικές δεξιότητες οδήγησης:

Ένα πρόσωπο που είναι αρμόδιο να διεξάγει πρακτική δοκιμασία για μια κατηγορία άδειας οδήγησης πρέπει να είναι ικανό για σταθερά υψηλού επιπέδου οδήγηση αυτού του τύπου οχήματος.

1.6 Ποιότητα υπηρεσιών

- καθορίζει και ανακοινώνει στον υποψήφιο τι πρόκειται να του ζητηθεί κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας,

- επικοινωνεί με σαφήνεια, επιλέγοντας το κατάλληλο περιεχόμενο, τρόπο και γλώσσα για το εκάστοτε ακροατήριο και την εκάστοτε κατάσταση και απαντά στις ερωτήσεις των υποψηφίων,

- παρέχει σαφείς εξηγήσεις όσον αφορά το αποτέλεσμα της δοκιμασίας,

- συμπεριφέρεται προς τους υποψηφίους με σεβασμό και χωρίς διακρίσεις.

1.7 Γνώσεις σχετικά με την τεχνική και τη φυσική του οχήματος

- γνώσεις τεχνικής του οχήματος, όπως διεύθυνση, ελαστικά, φρένα, φώτα, ιδίως για τις μοτοσικλέτες και τα βαρέα οχήματα,

- ασφάλεια φόρτωσης.

- γνώσεις σχετικά με την φυσική οχημάτων, όπως ταχύτητα, τριβή, δυναμική, ενέργεια.

1.8. Οδήγηση κατά τρόπο οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον.

2. Γενικές προϋποθέσεις

2.1 Ο εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης κατηγορίας Β επί τουλάχιστον 5 έτη

β) πρέπει να είναι ηλικίας τουλάχιστον 23 ετών

γ) πρέπει να ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος.

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.2. Ο εξεταστής άδειας οδήγησης των λοιπών κατηγοριών:

α) πρέπει να είναι κάτοχος άδειας οδήγησης της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή να κατέχει ισοδύναμες γνώσεις μέσω επαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης,

β) πρέπει να έχει ολοκληρώσει τον κύκλο απόκτησης των τυπικών προσόντων τα οποία προβλέπονται στο σημείο 3 του παρόντος Παραρτήματος και, στη συνέχεια, να έχει παρακολουθήσει τις ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας και διαρκούς επιμόρφωσης που προβλέπονται στο σημείο 4 του παρόντος Παραρτήματος,

γ) πρέπει να έχει χρηματίσει εξεταστής άδειας οδήγησης κατηγορίας Β επί τουλάχιστον 3 έτη. Η απαίτηση αυτή μπορεί να μη λαμβάνεται υπόψη εάν ο εν λόγω εξεταστής μπορεί να αποδείξει:

- τουλάχιστον 5ετή οδήγηση οχήματος της συγκεκριμένης κατηγορίας, ή
- θεωρητική και πρακτική αξιολόγηση ικανότητας οδήγησης επιπέδου ανώτερου από αυτό που απαιτείται για την απόκτηση άδειας οδήγησης, καθιστώντας, με τον τρόπο αυτόν, περιττή την απαίτηση αυτήν,

δ) πρέπει να έχει περατώσει επαγγελματική εκπαίδευση η οποία οδηγεί τουλάχιστον στην ολοκλήρωση του επιπέδου 3 όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση 85/368/ΕΟΚ,

ε) δεν πρέπει ταυτόχρονα να εργάζεται επαγγελματικά ως εκπαιδευτής οδήγησης σε σχολή οδήγησης.

2.3 Ισοδυναμίες

2.3.1 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες ΑΜ, Α1, Α2 και Α, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.2 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες C1, C, D1 και D, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

2.3.3 Επιτρέπεται σε έναν εξεταστή να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για τις κατηγορίες ΒΕ, C1Ε, CΕ, D1Ε και DΕ, εφόσον αποκτήσει τα τυπικά προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 3 για μία από τις κατηγορίες αυτές.

3. Τυπικά προσόντα

3.1 Αρχική κατάρτιση

3.1.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τα σχετικά προγράμματα κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, προκειμένου να αποκτήσει τα προσόντα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.1.2 Τα ανωτέρω προγράμματα κατάρτισης μπορούν να αναφέρονται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες οχημάτων, ανάλογα με το περιεχόμενό τους και παρέχουν στους επιτυχόντες την αρμοδιότητα διεξαγωγής δοκιμασιών οδήγησης για μία ή για περισσότερες κατηγορίες άδειας οδήγησης κατά περίπτωση

3.2 Εξετάσεις

3.2.1 Πριν επιτραπεί σε ένα πρόσωπο να διεξαγάγει δοκιμασίες οδήγησης, το πρόσωπο αυτό πρέπει να αποδεικνύει ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων, κατανόησης, δεξιοτήτων και ικανοτήτων όσον αφορά τα θέματα που αναφέρονται στο σημείο 1.

3.2.2 Τα ανωτέρω αποδεικνύονται με την επιτυχή παρακολούθηση των σχετικών προγραμμάτων κατάρτισης του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Η παρακολούθηση θεωρείται επιτυχής, εφόσον ο ενδιαφερόμενος επιτυγχάνει στις θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις, που οργανώνονται με το πέρας του εκάστοτε προγράμματος κατάρτισης. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, επιτρέπεται να χρησιμοποιείται αξιολόγηση βάσει υπολογιστή. Οι λεπτομέρειες όσον αφορά τη φύση και τη διάρκεια των τυχόν δοκιμασιών και αξιολογήσεων στο πλαίσιο της εξέτασης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4. Εξασφάλιση της ποιότητας και διαρκής επιμόρφωση

4.1 Εξασφάλιση της ποιότητας

4.1.1 Με ευθύνη του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εξασφαλίζεται η διατήρηση του επιπέδου των εξεταστών οδήγησης και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα και ρυθμίσεις για τους σκοπούς αυτούς

4.1.2 Οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας, οι οποίες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, περιλαμβάνουν την εποπτεία των εξεταστών κατά την εργασία τους, την μετεκπαίδευσή τους και την επαναδιαπίστευσή τους, τη συνεχή επαγγελματική τους εξέλιξη, καθώς και περιοδική επανεξέταση των αποτελεσμάτων των δοκιμασιών οδήγησης που έχουν διεξαγάγει.

4.1.3 Κάθε εξεταστής υπόκειται σε ετήσια εποπτεία κατά την οποία εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο

4.1.2. Κάθε εξεταστής επιτηρείται κατά τη διεξαγωγή των δοκιμασιών μια φορά ανά 5ετία, επί συνολική διάρκεια τουλάχιστον μισής ημέρας, ώστε να είναι δυνατή η επιτήρηση περισσότερων της μιας δοκιμασιών. Όταν διαπιστώνονται προβλήματα, θα πρέπει να λαμβάνονται επανορθωτικά μέτρα.

4.1.4. Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης εποπτείας για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες.

4.1.5. Οι εξετάσεις οδήγησης παρακολουθούνται και εποπτεύονται από εξουσιοδοτημένο φορέα που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή και συνεπής εφαρμογή της αξιολόγησης.

4.2 Διαρκής επιμόρφωση

4.2.1 Προκειμένου οι εξεταστές οδήγησης να συνεχίσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους, ανεξάρτητα από τον αριθμό κατηγοριών για τις οποίες είναι διαπιστευμένοι, απαιτείται να παρακολουθούν:

α. Τακτική διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον τεσσάρων ημερών συνολικά ανά διετία προκειμένου:

- να διατηρούν και να επικαιροποιούν τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες εξέτασης,
- να αποκτούν νέα προσόντα που έχουν καταστεί ουσιώδη για την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- να εξασφαλίζεται ότι ένας εξεταστής εξακολουθεί να διεξάγει τις δοκιμασίες κατά αμερόληπτο και ομοιόμορφο τρόπο,

β. Διαρκή επιμόρφωση τουλάχιστον πέντε ημερών συνολικά ανά πενταετία προκειμένου να αναπτύσσουν και να διατηρούν τις απαιτούμενες πρακτικές δεξιότητες οδήγησης.

4.2.2 Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι παρέχεται αμέσως ειδική κατάρτιση στους εξεταστές, για τους οποίους, μέσω του υφιστάμενου συστήματος εξασφάλισης της ποιότητας, διαπιστώνεται ότι εκτελούν πλημμελώς τα καθήκοντά τους.

4.2.3 Η διαρκής επιμόρφωση μπορεί να έχει τη μορφή ενημέρωσης, διδασκαλίας σε τάξη, συμβατικής ή ηλεκτρονικής μάθησης, είναι δε δυνατόν να

παρέχεται είτε σε ατομική είτε σε ομαδική βάση. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει την επαναδιαπίστευση επιπέδου που κρίνεται κατάλληλη κάθε φορά από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

4.2.4. Όταν ένα εξεταστής είναι αρμόδιος να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης σε περισσότερες της μιας κατηγορίες, η εκπλήρωση της υποχρέωσης διαρκούς επιμόρφωσης για τις δοκιμασίες μιας κατηγορίας συνεπάγεται εκπλήρωση της υποχρέωσης για περισσότερες της μιας κατηγορίες, εφόσον πληρούνται η προϋπόθεση που αναφέρεται στο σημείο 4.2.5.

4.2.5. Όταν ένας εξεταστής δεν έχει διεξαγάγει δοκιμασίες για μια κατηγορία κατά τη διάρκεια μιας 24μηνιας περιόδου, ο εξεταστής υποβάλλεται σε κατάλληλη επαναξιολόγηση πριν του επιτραπεί να διεξάγει δοκιμασίες οδήγησης για την κατηγορία αυτήν. Η επαναξιολόγηση αυτή μπορεί να πραγματοποιείται ως μέρος της απαίτησης που αναφέρεται στο σημείο 4.2.1.

5. Κεκτημένα δικαιώματα

5.1 Πρόσωπα που είναι αρμόδια να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Παραρτήματος, εξακολουθούν να διεξάγουν δοκιμασίες οδήγησης, ανεξαρτήτως του εάν τους έχει χορηγηθεί η σχετική αρμοδιότητα σύμφωνα με τις γενικές προϋποθέσεις του σημείου 2 ή με τη διαδικασία τυπικών προσόντων του σημείου 3.

5.2 Ωστόσο, οι εξεταστές αυτοί υπόκεινται στις ρυθμίσεις τακτικής εποπτείας και εξασφάλισης της ποιότητας που αναφέρονται στο σημείο 4.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά στην εκπαίδευση και τη δοκιμασία υποψήφιων οδηγών και οδηγών για σύνολα οχημάτων της κατηγορίας Β με ρυμουλκούμενο μέγιστης επιτρεπόμενης μάζας μέχρι 750 kg, όταν ο συνδυασμός αυτός υπερβαίνει τα 3.500 kg και είναι μικρότερος ή ίσος των 4.250 kg (τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3).

1. Η διάρκεια της εκπαίδευσης των υποψήφιων οδηγών και οδηγών προσauξάνεται κατά επτά (7) ώρες, πέραν των εκάστοτε ελαχίστων προβλεπομένων για τη χορήγηση άδειας οδήγησης Β' κατηγορίας.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

Η εκπαίδευση των υποψήφιων οδηγών και οδηγών καλύπτει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τη συμπεριφορά όπως περιγράφονται στα στοιχεία 2 και 7 του παραρτήματος II. Ιδιαίτερη προσοχή δίδεται:

– στη δυναμική της κίνησης των οχημάτων, στα κριτήρια ασφαλείας, στα έλκοντα οχήματα και ρυμουλκούμενα (μηχανισμός ζεύξης), στην ορθή φόρτωση και στον εξοπλισμό ασφαλείας.

Το πρακτικό μέρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες δοκιμασίες: επιτάχυνση, επιβράδυνση, οπισθοπορεία, πέδηση, απόσταση ακινητοποίησης, αλλαγή λωρίδας κυκλοφορίας, πέδηση/αποφυγή, ταλάντευση ρυμουλκούμενου, αποσύνδεση ρυμουλκούμενου από το μηχανοκίνητο όχημά του και επανασύνδεσή του, στάθμευση.

– Ο υποψήφιος πρέπει να εκτελεί το πρακτικό μέρος και επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους·

– Τα σύνολα οχημάτων που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση και πρακτική εξέταση emπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχει υποβάλει αίτηση ο ενδιαφερόμενος.

3. Η διάρκεια της δοκιμασίας ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς δεν μπορεί να είναι μικρότερη της ελάχιστης προβλεπόμενης για τη χορήγηση άδειας οδήγησης κατηγορίας Β'.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

Ελάχιστες απαιτήσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και την δοκιμασία οδηγών για μοτοσικλέτες εντός της κατηγορίας Α (σταδιακή πρόσβαση)

1. Διάρκεια της εκπαίδευσης οδηγών

- τουλάχιστον επτά (7) ώρες.

2. Περιεχόμενο της εκπαίδευσης οδηγών

- Η εκπαίδευση οδηγών περιέχει όλες τις πτυχές που καλύπτει το σημείο 6 του

Παραρτήματος II:

- Κάθε συμμετέχων πρέπει να εκτελεί τα πρακτικά μέρη της εκπαίδευσης και επιδεικνύει τις ικανότητες και τη συμπεριφορά του στους δημόσιους δρόμους.

- Οι μοτοσικλέτες που χρησιμοποιούνται για την εκπαίδευση εμπίπτουν στην κατηγορία της άδειας οδήγησης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση οι συμμετέχοντες.

3. Διάρκεια και περιεχόμενο της δοκιμασίας ελέγχου των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς

Η διάρκεια της δοκιμασίας και η απόσταση που διανύεται πρέπει να είναι επαρκείς για την αξιολόγηση των ικανοτήτων και της συμπεριφοράς που καθορίζονται στο σημείο 3 του παρόντος παραρτήματος.

Άρθρο 22
(άρθρο 16 παρ. 2 της οδηγίας 2006/126/ΕΚ)
Ισχύς

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει στο σύνολό του από 19/1/2013.

2. Οι διατάξεις:

α) του στοιχείου θ της παρ. 1 του άρθρου 2, β) του στοιχ. β της παρ.2 του άρθρου 4, γ) του στοιχ. δ της παρ.1 και της παρ. 4 του άρθρου 6, δ) των άρθρων 8, 9, ε), καθώς και τα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ ισχύουν από 19/1/2009.

Στον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 26 Απριλίου 2012

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 1 0 1 2 7 0 4 1 2 0 1 0 0 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004